

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 71 • 4 Eylül '99 • 5 DM

*Çete devleti kendini
aklamaya devam ediyor..*

**Çetelere, işkencecilere,
yağmacılara af!**

İÇİNDEKİLER

Çete devletinden çetelere af!	3
Çete devleti kendini aklama	
operasyonunu tamamladı!	4
Sermaye hükümetinin fırsatçılığı:	
Sosyal saldırı paketi yasallaştı	7
TKİP Belgeleri:	
Sınıf çalışmasının yeni dönem	
yönelimleri/5 (orta sayfa)	14-17
Son siyasal gelişmeler/7	18-22
Dünya ölçüsündekriz odakları ve	
büyüyen mücadele dinamikleri	24
Can Yücel:	
Emekten yana ilerici bir sanatçı.	26

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete
Sayı:71 ★ 4 Eylül 1999
Fiyatı: 5 DM (KDV dahil)
Sahibi ve Y. İşl. Md.: Yeter Yalçınas
EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yönetim Adresi:

Eksen Yayıncılık Laleli Cad. No: 52/5 İstanbul
Tel: 0 (212) 638 28 83 Fax: 0 (212) 517 39 49
e-mail: kb@arti.net.tr
Web: http://kizilbayrak.cjb.net

Baskı: SERLER Matbaacılık
İSTANBUL
Tel: 0 (212) 880 40 75

Genel Dağıtım:
BİRYAY

EKSEN Yayıncılık Büroları

Atatürk Bul. Gevrek Sok. Karakaş İşhanı No:13/22,
Kartal/İSTANBUL Tel: 0 (216) 488 67 05

853. Sok. Bilen İşhanı No: 27/604
Konak/İZMİR Tel-Fax: 0 (232) 445 21 50

İlkiz Sok. Ekmen İşhanı 22/14 Kat: 5
Sıhhiye/ANKARA Tel-Fax: 0 (312) 229 40 19

Mimar Sinan Cad. Mimar Sinan İş Merkezi
Final ders. üstü CHP İl Başk.yanı No:108 KAYSERİ

Ahi Evran Mahallesi Okatanlar Sokak Kent Apt.
No: 1 KIRŞEHİR Tel: 0 (386) 214 08 05

Cemal Gürsel Cd. Shell Karşısı Vakıf İşhanı Kat: 3 No: 306
ADANA Tel: 0 (322) 363 28 78

Hacı Halil Mah. 1219. Sk. Göçeoğlu İşhanı Kat:4 No: 33
Gebze/KOCAELİ Tel: 0 (262) 642 41 90

Terakki Mah. Cumhuriyet Cad. Papila İşhanı Kat: 2 No: 1
ZONGULDAK Tel-fax: 0 (372) 252 25 92

Kemalpaşa Mah. Demiryolu Cad.No: 40 İZMİR

Hürriyet Cad. Ziver Bey İşhanı Kat: 2, No: 59
ANTAKYA Tel: 0 (326) 213 76 14

Esenbey Bankalar Cad. Uyanal İşhanı No: 61 NİĞDE

**Gazetene sahip çık!
Abone ol! Abone bul!**

Adı :
Soyadı :
Adresi :
Tel :

6 Aylık Yurt içi 3 000 000 TL Yurt dışı 200 DM
1 Yıllık Yurt içi 6 000 000 TL Yurt dışı 400 DM

Fatma ÜNSAL adına, * Yapı Kredi Bankası

İSTANBUL/Aksaray Şb.

*TL için :0079219-2 DM için:3002991-8 No'lu
hesaba yatırdım. Makbuzun fotokopisi ektedir.

* İş Bankasıİstanbul/Aksaray Şb.

-DM için :1002 30100 1051039 No'lu hesaba
yatırdım.

Ev diye mezar inşa eden soyguncuları, vurguncuları, katilleri, işkencecileri affedenleri asla affetmeyeceğiz, hesap soracağız!..

Devletin, depremi bir fırsat bilen aşağılık uygulamalarından sonuncusu çetelere af yasası oldu. Ama, depremden bu yana yaptıkları öylesine örfe yaratmıştı ki, af yasasının bu öfkeden nasibini almaması beklenemezdi. Özellikle de, daha yarattıkları enkazlar kaldırılmadan ve enkaz altındaki cesetler çıkarılmadan, deprem suçlularını aklama çabası tuz-biber oldu.

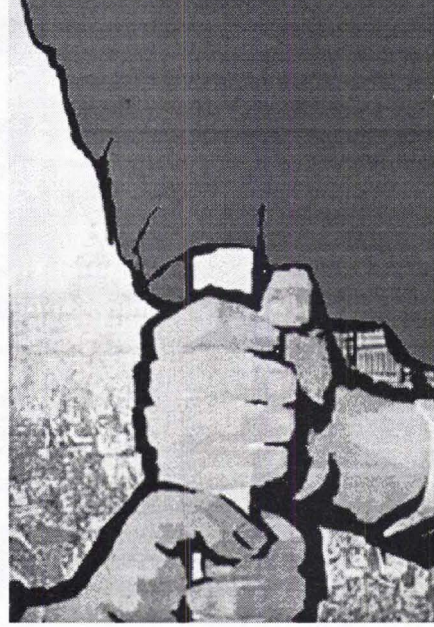
Tepki öylesine yüksekti ki, burjuva medya dahi üstünden atlayamadı. Eleştirel yaklaşmak zorunda kaldı. Sonuçta yasa veto edildi ve burjuva medyanın devleti aklama görevi de sona ermiş oldu.

Devrimcilerin görevi ise yeni başlıyor.

Gerek çetelere af yasası, gerek sosyal güvenlik yasası, gerekse de deprem karşısındaki tutumuyla kendi kendini teşhir eden sisteme karşı yükselen kendiliğinden tepkinin örgütlenmesi, işçi sınıfının başını çekeceği örgütlü bir mücadeleye akıtılması.

Bu görevin savsaklanması, yükselen öfkenin zamanla sönmülenerek heba edilmesine, dolayısıyla sistemin yeni operasyonlarla kendini tahkim etmesine izin verilmesi anlamına gelecektir. Çürüyen sistemin çeteleşen devletine bu fırsatı tanınmamalıdır.

Devlet, depremin ardından hiç bir yapıcı-



kurtarıcı girişimde bulunmayarak olduğu gibi, şimdi de tutumuna karşı gelişen tepkileri bastırmaya yönelik önlemleriyle bir yıkım ve şiddet örgütü olduğunu kanıtlamaya devam ediyor. Depremzedeler İller İdaresi Yasası'nı işletmekle tehdit ediliyor, polis yığınağı yapılarak bastırılmaya çalışılıyor. Bölgeye giriş-çıkışlar engellenerek, acı ve yıkımın pekiştirdiği sınıf dayanışması kırılmaya, acılı halk bir toplama kampında hapsedilmeye çalışılıyor.

Bu duvarları parçalamanın tek yolu, sınıf dayanışmasını ve

mücadelesini yükseltmektir. Sistemin fırsatçılığını yüzüne, fırsattan istifade çıkardığı sosyal yıkım yasasını başına çalmaktır.

Ölümün ve yıkımın şokunu henüz atlatmaya bile fırsat bulamamış sınıf kardeşlerimizin bölgeye hapsedilmesine izin verilemez. Sistem tarafından hazırlanan enkaz mezarlarından sonra, bir de mezarda emeklilik uygulamasına izin verilemez. Deprem acıları, düzen medyasının reklamlarıyla değil, depremzedelerin yükselen öfkesini hedefine boşaltabilmelerinin yolunu açmakla sarılacaktır. Hiç bir tazminat kaybettiğimiz canları geri getiremez, işlenen suçu affettiremez.

Bu suçun sadece hesabı sorulabilir, bu ateş ancak bu hesapla söğütülebilir...

kıtapçularda...

H. FIRAT

**Program sorunları
üzerine konferanslar**

**Ulusal Sorun
ve
Devrim**

EKSEN YAYINCILIK

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

H. FIRAT

**Demokrasi, Devrim
ve
Oportünizm**

EKSEN YAYINCILIK

Çete devletinden çetelere af!

Devlet depremi bir fırsat olarak kullanmayı arsızca sürdürüyor. Sosyal güvenlik yasasının hemen ardından af yasası da çıkarıldı. Deprem karşısında gösterdiği ataletten kalarak, kimse devletin çalışmadığını söyleyemez artık. Deprem öncesinde tepkiler nedeniyle yavaş yürüyen saldırı yasalarının yıldırım hızıyla çıkarılması, sefaletin katlandığı deprem bölgelerine gönderilen ek güvenlik kuvvetleri, kurtarma çalışmaları için akla gelmeyen İller İdaresi Yasası'nın tepkileri bastırmak için hatırlanması ve tehdit olarak öne sürülmesi, daha enkazlar kaldırılmadan çıkarılan, çetelere, işkencecilere, soygunculara, vurgunculara af yasası, devlet çarkının nasıl da hızlı işlediğinin son göstergeleridir.

Evet, çark hep suçludan ve güçlüden yana dönüyor. Hep güçsüzleri, suçsuzları, mağdurları ezip-öğüterek dönüyor.

Diyorlar ki, af yasasıyla Manisa'daki işkenceciler dışarı çıkacak, ama işkence gören çocuklar içerde kalmaya devam edecek, bu haksızlık ve adaletsizliktir. Oysa örnekler sınırsızca çoğaltılabilir: Binlerce işçi-emekçiyi enkaz yığınlarına gömen vurguncular, soyguncular serbest kalacak, ölülerimizse onların mezar-sitelerinin enkazlarıyla devletin açtığı toplu mezarlarda gömülü kalmaya devam edecek. Susurluk çetesi başta olmak üzere, tüm faşist katiller serbest kalacak, cinayet işlemeye devam edecekler, ama kaçırılan-kaybedilen-katledilenlerin anaları ağlamaya devam edecek. Kaçak-çürük binaların sorumluları serbest bırakılacak, yeni mezar-sitelerin inşasına devam edecekler, ama evsiz-ailesiz bıraktıkları insanlar aç ve açıkta kalmaya devam edecek.

Af yasası, haksızlık fiilan değil, suçun kabulü-tescilidir. Kapsamına bakıldığında, yasasının gerçekten de sadece suçluları affettiği görülecektir.

Manisalı gençler suç işlemeyi affedilsinler. Yazarlar, çizerler, düşünürler, bilim adamları suç işlemeyi affedilsinler.

Devrimci olmak, çürüyen bu sistemi yıkıp, insanca-hakça bir düzen kurmak için uğraşmak suç değil ki affedilsin.

Kapitalist devletin yasalarındaki "devlete karşı işlenmiş suçlar" tanımı, insanın insan tarafından sömürüsüne son vererek, toplumun daha ileri bir seviyeye ulaşması için yürütülen uğraşları anlatır. İşçi sınıfının hak arayışı, devrimci düşüncenin sözlü veya yazılı açıklanması, devrimci mücadele, ulusal özgürlük mücadelesi hep "devlete karşı işlenmiş suçlar" kapsamındadır. Oysa bu sayılanlar toplum ve tarih nezdinde suç olmak bir yana, toplumsal gelişme ve ilerlemenin tek dinamimidir.

Gerçek suç ise, topluma ve insana karşı işlenenlerdir. Bir düşüncüyü açıklamak değil, açıklayanları katletmek suçtur. Grevli-toplusözleşmeli sendika hakkı istemek değil, bunu isteyen emekçilerin üzerine gaz bombası atmak, öncülerini "terörist" ilan edip hapse tıkmak suçtur. Bu sömürü ve zulmü açıklayarak işçi-emekçileri bilinçlendirmek değil, sömürüye karşı örgütlenme ve tepkiyi bastırmak için gizli-silahlı çeteler örgütlemek suçtur. Ve devlet de bugün bu suçların faillerini, yüzlerce devrimcinin, Kürt yurtseverinin,

aydının, yazarın, düşünürün katillerini affediyor. İşkencecilerin, gözaltında kayıpların, adam kaçırmaların, katletmelerin, toplu katliamların sanıklarını affediyor. 1 Mayıslar'ı, Maraşlar'ı, Çorumlar'ı, Sivaslar'ı, Gaziler'i kana bulayan, grev gözçüsü Şerif Aygün'ü vuran kontr-gerilla çetelerini affediyor.

Devlet aslında bu afı kendisini affediyor.

Çünkü kontr-gerilla, Susurluk ve diğer tüm çeteler devlet tarafından kurulmuştur, devletin kendisi, özü-esasıdır. Mehmet Ağar çete reislerinin en ünlüsüdür, devletin emniyet müdürlüğünü ve içişleri bakanlığını yapmıştır. Devlet adına çeteler kurmuş, suikast silahlarıyla donatmış, "bin operasyon"da işlenen binlerce cinayeti açıktan savunmuştur. Af yasasıyla devlet, Ağar vb.'lerinin katil çeteleri nezdinde kendini affetmektedir.

"Devlet için kurşun sıkan da, kurşun yiyen de şereflidir" diyen Çiller'in "Özel Örgütü" nezdinde devletin kendisidir affedilen.

İşçi ve emekçilere karşı, Kürt halkına karşı işlediği/işlettiği suçlardır affedilen.

Burjuva devletin af yasası hiç de adaletsiz değildir, tersine burjuva adaletin aynasıdır. Tıpkı çetelerin affının çeteci devletin aynası olduğu gibi. Aslında sistemin ve devletin tek aynası da değildir af yasası.

Deprem, tüm çirkinliğini ortaya çıkaracak şekilde devletin ve sistemin maskesini sıyırmıştır.

Bilinen bir fay hattındaki yerleşim konusunda hiçbir insani önlem, denetim, bilinçlendirme, savunma sistemi kurmadığı gibi, teşvik tedbirleri, af, özelleştirmeler, taşeronlaştırmalar, peşkeş çekmeler ile kapitalistlere vurgun-soygun-aşırı kâr imkanları sunarak; depremden sonra ise,

depremedelere hiçbir imkan sunmayıp, tepkiler yükselince güvenlik önlemlerini artırarak, devlet kendisini ele vermiştir.

Deprem acısını ve şokunu fırsat bilerek, sosyal saldırı yasalarını, zamları, deprem vergilerini ve nihayet af yasasını çıkararak devlet kendini ele vermiştir.

Af yasası dahil olmak üzere, depremden bu yana tüm gelişmeler ne garip, ne aykındır. Kapitalist sistemin ne kadar çürüdüğünün, insana ve topluma ne kadar zararlı hale geldiğinin, yani ömrünü çoktan doldurduğunun, bu çürümüşlüğüne rağmen yaşamını sürdürebilmek için devletini nasıl çeteleştirdiğinin resmidir yaşananlar.

Doğal yıkımdan sosyal yıkıma kadar tüm sorunların kaynağında çürüyen kapitalist sistem ve onun çeteleşen devleti durmaktadır. Çözüm son derece açıktır. Çağını dolduran tüm sistemler gibi, kapitalist barbarlık sistemi de - https://rantey.org

tarihinin mezarlığına gömülmeyi bekliyor. Çürüyen kapitalist-emperyalist sistemin iddia ettiği gibi, bu sömürü sisteminin sonu insanlığın sonu değil, tersine en büyük kurtuluşu olacaktır. Kapitalist kölelik zincirlerinin parçalanması, toplumu, binlerce yıl süren sınıflı toplumlar karanlığından kurtaracak, emeği, dolayısıyla insanı koruyarak toplumsal gelişmeyi görülmemiş düzeyde hızlandıracaktır. Tek kurtuluş, toplumun yeniden sosyalist yapılandırılmasındadır. Bunun mimarı ise ancak işçi sınıfı olabilir.

İşçi sınıfının iktidarında toplumsal gelişmenin kıstası, "her mahallede bir milyoner" yaratmak değil, her mahalleye bir okul, bir kreş, bir hastane, bir kimsesiz yurdu, bir yaşlı bakım ve dinlenme evi, bir kültür merkezi, bir spor tesisi kurmak olacaktır. İşçi sınıfının devleti, bir deprem bölgesine iki hafta sonra ne kadar takviye polis kuvveti yığdığı ile değil, kaç dakika içinde kaç kurtarma ekibi yetiştirdiği ile övünecektir. Deprem, sel, yangın gibi olaylar, yaşandıktan sonra değil, önden alınması gereken önlemler üzerinden gündeme gelecektir.

İşçi sınıfının azgın bir emek sömürüsü altında ezildiği, kapitalist sömürü zinciriyle dizginlendiği bugünkü koşullarda bile, deprem bölgesine devletten önce ve devletten fazla yardıma koşabilmesi, onun, tüm devlet örgütlenmesini, imkanlarını, karar yetkisini, iş makinalarını elinde topladığı, yani iktidar olduğu koşullarda neler yapabileceğinin göstergesidir.

İşçi sınıfı ve emekçiler, öncekiler bir yana, son iki haftalık suçları yüzünden devleti asla affetmeyecek; onu, işkencecileri, çeteleri, katil müteahhitleri, soyguncu belediyeleri, faşist bakanlarıyla birlikte tarihin mezarlığına gömecektir.



Cete devleti kendini aklama operasyonunu tamamladı!

Çeteleşmiş sermaye devleti aylardır gündeminde olan pişmanlık ve af yasasını nihayet çıkardı. Çetelerin, işkencecilerin, katliamcılarının ve yağmacıların bu denli kaba bir tarzda salıverilmesini sağlayan yasanın toplumda yarattığı tepki nedeniyle cumhurbaşkanı yasayı veto etmek zorunda kaldı. Fakat bunun göstermelik bir geri gönderme olduğu, sonucta yasanın ufak-tefek değişikliklerle çıkarılacağı yeterince açık.

Susurluk ile açığa çıkan ordu, politikacı, emniyet ve çetelerin içiçe geçtiği kokuşmuş düzen gerçeğidir. Süreci göstermelik çete operasyonlarıyla kapatılmaya çalışılmıştır. Çetelerle ilgisi olan kimi faşist katiller "yakalanmış", kimisi ise kendiliğinden "yüce Türk adaletine" teslim olmuşlar, ardından ise tek tek yargılanarak aklanmışlardır. Çete devleti M. Ağar gibi kimi suç ortaklarını ise yargılamaya bile cesaret edememişti.

Görüldüğü gibi sermaye devleti göstermelik yargılamalarla aklayamadığı has adamlarını da afklamıştır. Aylardır süren "çete operasyonlarında" yakalananların yargılamaları sonucu sermaye devleti illegal çete örgütünün legalleştirilmiştir. Kimi teşhir olmuş ya da denetimden çıkmış unsurlarını legal alana alarak kendini yeniden düzenlemekte, çeteleşmiş sistemine çeki düzen vermektedir.

Sermaye devleti ve onun beyni ordu uzun yıllardır en kirli işlerini yaptırdıkları bu çetelerin denetimini elinden kaçırdığı için, bir noktadan sonra tasfiye yolunu seçmişti. Bu çetelerin devletin kirli işleri yanında kendi çıkarları içinde adam kaçırma, fidye, haraç toplama, eroin kaçakçılığı vb. kirli işleri yürütüyor olması, sermaye düzeninin uzun vadeli çıkarları ile uyumsuzdu. Kaldı ki her biri ayrı bir derebeylik halini alan bu çetelerin kendi hesaplarına çalışmasının yanında aralarındaki çelişkilerden kaynaklı çatışmaları da sermaye devletinin çıkarlarını tehdit eder boyutlara ulaşmıştı. Bu çeteleri tasfiye etmek sanıldığı kadar kolay değildi. Her biri sermaye devletinin kirli işlerini yürütmüş ve çok şey bilen bu çetelerin çetevari yöntemlerle ortadan kaldırılması da mümkün değildi. Bir-ikisine yönelecek bir ortadan kaldırma operasyonunun diğerlerinin "sıra bana da gelecek" düşüncesine kapılmasıyla konuşmalarını ve sermaye devletinin çürümüş kirli işlerini ortaya dökmelerini gündeme getirebilirdi. Örneğin, "bin operasyon" sorumlusu M. Ağar kendisinin yargılamasını talep ederken, böylece "bin operasyon"u kiminle kimin için yaptığının da ortaya çıkacağı tehditinde bulununca, çete devletinin zirvesini tutanlar onu yargılamaya bile cesaret edememişlerdi. Çiller çetesi tüm



çabalara rağmen hala tasfiye edilemiyor. Sermaye devleti açısından asıl çıkmaz Susurluk'ta üstünü örttükleri çetelerle ordu bağlantısının açığa çıkması olasılığıdır. Bu nedenle tasfiyenin önemli bir ayağı da bunların aklanarak legalleştirilmesidir. Böylece devlet çetelerin yaptıkları hizmetin diyetini ödemiş olacaktır. Çetelere güvenceler verildi. Kimi güya "yakalanarak", kimi ise

kendisi teslim olarak bu süreç başlatıldı. Mahmut Yıldırım gibi kimi katliamcılar ise yakalanıp "yargılanma"sına bile gerek duyulmadan af kapsamına alındılar. Çete operasyonu oyunu da mahallede hırsız-polis oyunu oynayan çocukların çete operasyonundan tutuklanması tarzında devam edecektir. Abdi İpekçi'nin katili olarak yargılanan Oral Çelik gibileri sürecin başında yurtdışından özel olarak getirilmiş ve delil yetersizliğinden beraat etmişti. Haluk Kırıcı için ise özel bir madde çıkarılarak af kapsamına alındı.

TC çürümüş bir çete cumhuriyetidir. Bu çürüme sermayenin asalaklaşmasından, çürümesinden bağımsız değildir. Sermaye sistemi asalaklaşp çürüdükçe onun devleti de doğal olarak bu çürümeden nasibini almaktadır. Kokuşma düzeyine varan bu çürümenin temel etkenlerinden biri de yıllardır Kürt halkının haklı ve meşru mücadelesine karşı

kontr-gerilla yöntemleriyle yürütülen kirli savaştır. Sömürgeci sermaye devleti Kürt halkının özgürlük mücadelesini kirli savaş yöntemleriyle boğmak istemiştir. Kirli savaşın giderleri eroin ticareti vb. gibi kirli yöntemlerle karşılanmıştır. Kirli savaşın rantı da çeteler arasında pay edilmiştir. Ordusundan valisine, milletvekiline, polisinden özel timine, korucusuna kadar sistemin bütün unsurları çeteleşmenin içindedir. Bu af sermaye devletinin mafyayı, yolsuzluk, hırsızlık, adam kaçırma, öldürme, dolandırıcılık gibi tüm pisliklerin üstünü örtme operasyonudur. Çete devleti afı kendisini temize çıkardığını düşünse bile ondan tüm suçlarının hesabını işçi sınıfı ve emekçiler soracaktır. Zaten suçluların kendilerini yargılamaları ve cezalandırmaları beklenemez. Onlar bugün göstermelik yargılamalarla kendilerini aklamış, kimi katillere verilen cezaları da afı ortadan kaldırmışlardır. Bütün suçlarının hesabı devrim ile sorulacaktır.

Çete devletinden hesabı emekçiler soracak!

Aftan yararlanacak olanlar:

Susurluk sanıkları: (Sami Hoştan, İbrahim Şahin, Sedat Bucak, Ali Fevzi Bir, Fevzi Öz, Mehmet Ağar vb., vb...)

Mahmut Yıldırım (Yeşil)

Gazeteci Metin Göktepe'nin katilleri.

Bahçelievler katliamını yapan Haluk Kırıcı ve arkadaşları

Alaaddin Çakıcı

Fethullah Gülen

Telekulakçılar

Malki cinayetinden sorumlu Erol Evcil vb.'leri

Melih Gökçek, 300 eski ve yeni belediye başkanı

Adana depreminin sanığı olan müteahhitler

Tarihi eser kaçakçısı Aysegül Nadir Tecimer

İşkenceci polisler

Söylemezler çetesi

Gülay Aslıtürk

Af kapsamına giren milletvekilleri ise şöyle:

Meral Akşener, M. Ağar, Sedat Bucak, Meclisi dolandırmaktan sanık olan Mustafa Kalemli, Recai Kutun, Abdullah Gül, Musa Demirci, Abdulkadir Aksu, Aydın Menderes, Oğuzhan Asiltürk, Fehim Adak, Rıza Uluçak, Zeki Çakan, Recai Yıldırım, Salih Kapusuz, Halit Dağlı, Kamer Genç, Süleyman Çelebi, Avni Doğan, Yasin Hatipoğlu, Salih Sümer...

İnsanları öldüren deprem değil, sermayenin kâr hırsıdır!

Kandilli Rasathanesi Müdürü Ahmet Mete Işıkara, "insanları öldüren deprem değil, binalardır", diyordu. Söylenen oldukça doğru, ama derinliği yok. Derinliğine inildiğinde ise, bu söz, insanları öldüren deprem değil, sermayenin kâr hırsıdır, biçimini alıyor.

Yine aynı bürokrat, depremin önceden tespit edilmesinin mümkün olmadığını söylüyor. Deprem belki birkaç saniye öncesinden tespit edilemezdi. Ama bu, depremin bir takdir-i ilahi olduğu anlamına gelmiyor. Çünkü deprem gerçekte, daha o binalar dikilirken tespit edilmiş durumda. Türkiye'nin büyük bir bölümünün deprem kuşağında olduğu, coğrafya dersi okuyan bir ilkokul öğrencisinin bile bildiği bir şeydir. Depremin olduğu bölge ise birinci dereceden deprem kuşağı içinde. O halde yaşanan hiç de sürpriz değildi. Deprem birkaç saat öncesinden haber alınsaydı ne olurdu? Elbette can kaybı en aza indirilerek bu denli acı yaşanmazdı, ama binalar yine de yıkılacaktı.

Sakarya Belediye Başkanı Aziz Duran bir haber programında, bundan üç yıl önce Sakarya'nın zemin araştırmasını yaptırdığını ve zeminin oldukça kötü olduğu, bölgede üç kattan yukarı binaya izin verilmemesi gerektiği sonucuna ulaşıldığını açıklıyor. Ne var ki, iş işten geçti mantığıyla, bu araştırmanın sonuçlarını kamuoyuna açıklamıyor bile. Bu araştırma sonrasında kendisinin üç kattan yukarı binalara izin verip vermediği sorulduğunda ise yanıtı ibret verici: "Evet, izin verdim!"

Söz konusu araştırmayı yapan bilim adamının söyledikleri de dikkatte değer: "*Her on yılda bir Sakarya'da deprem olurdu. Bu kez gecikmişti. Ne zaman olacağını bekliyorduk.*" Sonra bir sürü bilimsel açıklamanın ardından binalara ilişkin bilgi veriyor: "*Binaların temelleri on metre değil de, daha derin atılsaydı böyle bir felaket yaşanmazdı.*" Bu sözün karşılığı şudur: Müteahhitler daha temelden çalmaya başlamasalar, böyle bir felaket yaşanmazdı.

23 Ağustos tarihli *Radikal* gazetesinde Neşe Düzel, İTÜ Maden Fakültesi Yer Fiziği Ana Bilim Dalı Başkanı Prof. Haluk Eyidoğan'a, gerekli şartlar yerine getirilseydi binaların hasar görmesini engellemek mümkün olabilir miydi, sorusunu yöneltiyor. Eyidoğan'ın yanıtı şöyle: "*Mümkün tabii... Gerekli teknolojiyi kullanırsanız, önlemini alırsınız. Yıkılan binalarda teknoloji falan yok. Bilim ve teknoloji eğer yaşamın bir parçası olamıyorsa, o ülkenin sorunlarından kurtulması mümkün değildir.*"

Demek oluyor ki, yaşananı doğal felaket olarak nitelemek, toplu katliamın suçlularını düpedüz savunmakla eşanlamlıdır. Bir katliam yapılmıştır. Hem de sonuçları neredeyse savaş kayıplarıyla ölçülebilecek boyutta bir katliam.

Deprem sonrası yaşananlar ve sermaye devletinin açığa çıkan yüzü

Yaşananın kesinlikle bir doğal felaket değil, gerçek bir katliamdır. Sonrasında yaşananlar ise katliamın devamı niteliğindedir. Türkiye'nin deprem kuşağında olduğu biliniyordu. Üstelik son yıllarda hemen her yıl bu denli olmasa da büyük depremler yaşandı. Bütün bu olgulara rağmen devletin örgütlü bir kurtarma ekibi bile

yok. Ama çalma çırpma ekipleri fazlasıyla var. Kurtarma ekibi olarak sadece AKUT var. O da bir tür sivil örgütlenme. Birçok yere kurtarma ekipleri bir-iki gün sonra ulaşabildi. Deprem, sel gibi doğal afetlerde yapılaşmanın sağlamlığı ne kadar önemliyse, yaşanan bir yıkımda, kurtarma çalışması da en az onun kadar önemlidir. Bankaları, zarar eden sermayeyi kurtarmak için her zaman hazır bulunan devletin, böylesi bir doğal afet sonrasında zor durumda olanları kurtaracak bir ekibi bile yok. Yok, çünkü böyle bir ekip oluşturma parasal anlamda hiç bir getirisi yok. Tanrısının para olduğu bir sistemde, sermayeden insan yaşamını öne çıkaran bir uygulama beklemek safdillik olurdu.

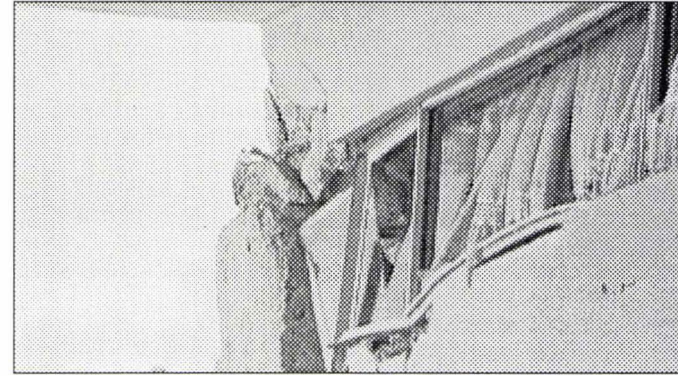
Sağlık Bakanı'nın "pot"ları ise birçok şeyi ele veriyor. Gerçekte bakanın sözlerinin hiçbir pot değildir. Sermaye devletin gerçek yüzüyle konuşmuştur yalnızca. Henüz acemi olduğundan, olsa olsa maskeleyemeyi becerememiştir. Belki bu anlamda söylediklerine pot demek yerinde olabilir!

Resmi rakamlara göre 40 binin üzerinde yaralı var. Bölgeye gönderilen sağlıkçı sayısı ise ancak ikibindir. Uzmanlık gerektiren yaralanmalar var, ama sağlıkçıların çoğu pratisyen hekim ya da hemşiredir. Buna rağmen bakan, sağlık ekibi ihtiyacımız yok, diyor. Yunan kanı almıyor, Ermeni yardımını kabul etmiyor, sağlık yardımları geri çevrilir.

Sermaye hükümeti işçi-emekçi düşmanı yüzünü tartışmaya yer bırakmayacak şekilde göstermiştir deprem sonrasında. Yukarıda saydığımız olgular orta yerde dururken, hükümet büyük bir hızla sosyal saldırı paketini meclisten geçirmiştir. Acılarımızı bile fırsat bilecek kadar saldırgan bir hükümettir bu. Muhalif düzen partileri de hükümet ortaklarından farklı değildir. Onlar şimdiki rolleri gereği muhalif sesler çıkarmaktadırlar. Ama üzerlerine düşen rol hükümetle uyumu gerektirdiğinde pekala bu gerçekleşiyor. Bunun en yakın örneği tahkim yasasının ezici bir oy çoğunluğuyla meclisten geçirilmesidir.

Şimdi yetkililerin yaptığı tek şey, her zaman olduğu gibi, hamasi nutuklar atmaktır. Yaşayarak göreceğiz ki, söylenenlerin hiçbirisi yapılmayacaktır. Toplanan yardımların depremzedelere ulaşmadığını, yolun başını tutanların elinde kaldığını, tıpkı Dinar ve Erzincan depremleri sonrasında gördüğümüz gibi göreceğiz. Evler yine çürük zemin üzerine dikilecek, müteahhitler yine malzemeden çalacak. Kapitalist sistemde başka türlü olması düşünülemez. Her şeyin bir avuç sermayedarın azami kârı üzerine şekillendiği bir sistemde, yüz binlerce işçinin-emekçinin yaşamının önemsenmesi eşyanın doğasına aykırıdır. Depreme dayanıklı bir bina dikmek demek, müteahhitinden belediyesine kadar, haramilerin kârlarının epeyce düşmesi demektir.

Denetimden mi söz ediyorlar? Rüşvetin açamayacağı kaç kapı vardır kapitalist sistemde? Sistemin mantığı budur: Para her şeydir, tanrıdır, ona ibadet edilir, onun için yapılır her şey. Para etmiyorsa selamın-sabahın bile kesildiği bir sistemde, müteahhit yine çalacak, binalar yine depreme ve benzeri doğal afetlere karşı dayanıksız yerlere kurulacak, üç katı aşmaması gereken yerlerde yine beş katına çıkartılacak, halkın canı, malı, işi için verilecek, denetim ya hiç olmayacak ya da kitabına



uydurulacak, yardımlar yine suyun başını tutanlara gidecek vb. Bütün bunları yapanlar ise para dininin müridleri olacak yine. Ve kapitalist sistemde egemen olan bu dindir.

Düşleri için mücadele etmeyenler gerçeğin kabusunu yaşarlar

Yaşadıklarımız bir yazgı mı? Kapitalist sistem sürdüğü sürece, evet! Sermaye sınıfının hükümlanlığına son vermediğimiz sürece, biz bunları daha çok yaşayacağız.

Gündüz gözüyle bir düş kuralını. Düşümüzün önkoşulu, iktidarda sermaye sınıfı olmayacak, biz işçiler ve emekçiler olacağız. Sermaye ile birlikte para dini de ortadan kaldırılacağı için, sermayenin kâr hırsı için değil, toplumun ezici çoğunluğunu oluşturan biz işçi ve emekçilerin ihtiyaçları için üreteceğiz.

Esas olan para değil ama bizim çıkarlarımız olacağı için, madem ki deprem kuşağındayız, yeterli oranda kurtarma ekipleri oluşturacağız. Böylesi bir felakette yakınımızın sesini duyup kurtaramama zulmünü yaşamayacağız. Ama aslolan böyle bir yıkımı yaşamamak. O halde zemin araştırmaları için para ayıracağız, buna olanağımız olacak, çünkü iktidarda biz varız. Sağlam zemin üzerinde malzemeden çaldırılmadan binalar diktireceğiz. Para dinli olmayacağı için, daha çok kâr için malzemeden çalan da olmayacak. İnşaatı yapan da biziz, demirini döken de, o halde bizden iyi denetleyici mi olur? Bilim ve teknolojiyi insanlığın yararına sunacağımız için, depreme daha dayanıklı binalar dikmenin teknolojisini geliştirme imkanlarına kavuşacağız.

Devam edelim. İliğimizi-kemiğimizi sömürecek patron kalmayacağı için, mezarda emeklilik olmayacak. Üstelik günde 10-12 saat çalışmak zorunda da kalmayacağız, işgününü sürekli düşüreceğiz. Öte yandan rantyeciler olmadığından rant kazancı da kalmayacak, kaynaklar yatırıma ayrılacak ve işsizliğin çanına ot tıkanacak. Madem ki her şeyin başı sağlık, o zaman sağlık alanında tam bir atılım gerçekleştireceğiz. Kirli savaşlara para akıtmayacağımız için, sağlığa ve eğitime harcama yapacağız.

Bu düşü gerçekleştirmek biz işçi ve emekçilerin ellerinde. Bunu başarmamızın önkoşulu, sermayeyi devrip iktidarı ele geçirmemizdir. Ya sözümona gerçekçilik uğruna sürekli kabuslar yaşayacağız. Ya da düşümüzü gerçekleştirmek, insanca yaşayabileceğimiz bir düzeni, sosyalizmi kurmak için mücadeleye atılacağız.

Deprem: Emperyalist köleliğin de aynası

Deprem, düzen ve devlet gerçekliğini çıplak bir biçimde gözler önüne serdiği gibi, emperyalist köleliğin de aynası oldu. Bu vesileyle bir kez daha görüldü ki, Türkiye'nin maliyesi IMF, ordusu Pentagon, meclisi de Beyaz Saray tarafından yönetilmektedir. Türkiye'de mevcut egemen sınıf ABD emperyalizmine kölece bağımlı ve onun devleti de ABD'nin emperyalist egemenliğinin doğrudan bir parçası ve kuklasından başka bir şey değildir. Depremın yıkımı karşısında takınılan "insani yardım" kisvesi dahi, bu kölelik ilişkisini ve sermaye iktidarının onursuz kimliğini saklayamamıştır.

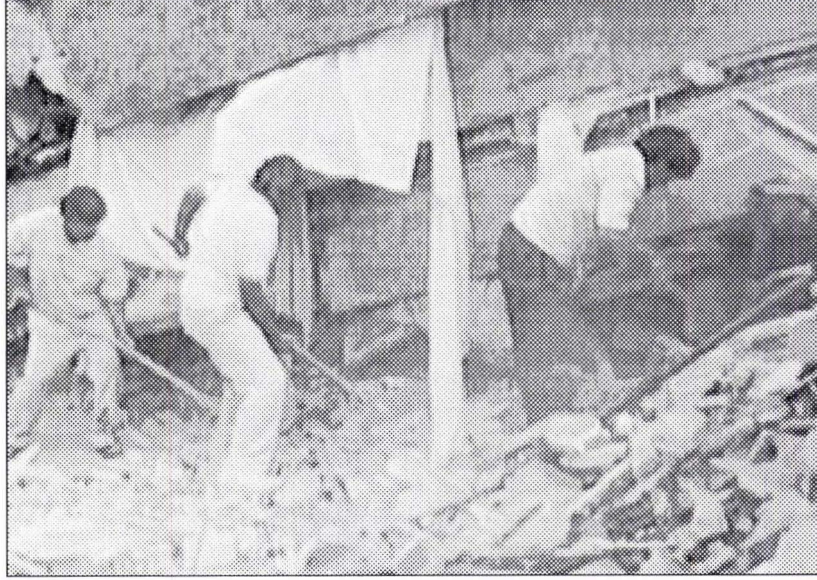
ABD depremi bahane ederek askeri yığınağını artırıyor

ABD, egemenliği altındaki bölgelerde sadece işbirlikçi rejimleri aracılığıyla işçi sınıfı ve emekçi halklara dönük haydutça saldırganlığının gereklerini yerine getirmemekte, aynı zamanda kendi askeri güçleriyle, üsleriyle terörist saltanatını güvence altına almaya çalışmaktadır. Bugün dünyanın pek çok yerinde olduğu gibi Ortadoğu'da da en büyük askeri güçlerden birine sahip bulunmaktadır. Körfez'de, Güney Kürdistan'da, Arap ülkelerinde ve Türkiye'deki askeri güçleriyle bölge halklarını bir karabasan gibi tehdit etmektedir.

ABD genelkurmayı Türk ordusu üzerinde doğrudan yönetici konumundadır. Sadece İncirlik askeri üssü değil, Türk ordusunun belli başlı üsleri de ABD tarafından bölge halklarına dönük olarak kullanılmaktadır.

Deprem sonrasında ABD Türkiye'deki askeri varlığını daha da pekiştirmiştir. "İnsani yardım" adı altında '68'de gençliğin anti-emperyalist öfkesiyle kovulan 6. Filo ve birçok savaş gemisi İzmit Körfezi'ne demir atmış, onlarca askeri uçak, helikopter ve binlerce askerle Türkiye'ye yerleşmiştir. ABD komutanı albay Taylor, gemide ikibin deniz piyadesinin bulunduğunu, barınma sorunu olduğu için hepsini karaya çıkaramadıklarını ifade ederek şöyle diyor; "Ne zaman 'teşekkür ederiz' denilirse o zamana kadar çalışacağız." Açık ki, ABD'nin askeri varlığı geçici bir "insani yardım"dan öte kalıcı ve insanlıkdışı bir nedenle Körfez'de bulunmaktadır.

ABD'nin "insani" yardımı için özellikle 6. Filo'nun seçilmesi, ideolojik-politik bir saldırı, işçi ve emekçilerin hafızasını karartmaya dönük bilinçli bir tercihtir. ABD emperyalizminin kanlı ve katliamcı hegemonyasının bu sembolü "insani yardım" kisvesi altında İzmit Körfezi'ne demirlenerek, "ideolojiler öldü", "sınıflar ortadan kalktı", "ABD'ye karşı çıkmak çağdışıdır, dinazorluktur" yaygaralarıyla "yeni dünya düzeni" kutsanmaya ve parlatılmaya çalışılmaktadır. Burjuva medya, 6. Filo üzerinde ABD emperyalizmini ve "yeni dünya düzeni"ni kutsarken, '68 hareketi üzerinden emperyalizm karşıtlığının gereksizliği ve anlamsızlığından dem vurmaktadır. Oysa ABD emperyalizminin "insani yardım" ve "duyarlılığını" dünya emekçi halkları çok yakından biliyor ve tanıyorlar. Bosna'da, Somali'de, Haiti'de, Irak'ta, Kosova'da ve dünyanın pek çok bölgesinde ABD'nin "insani yardımı"; emekçi halkların katliamdan geçirilmesi, o ülkelerin yağma ve talanı için başlarına yağdırılan bomba, kurşun ve dipçik olmuştur. ABD'nin bu "insani yardım"larından, ABD



tekellerinin sömürü ve talanının güvencelenmesi için o ülke işçi sınıfı ve emekçi halklarının terörist yöntem ve araçlarla boyun eğdirilmesi çıkmıştır.

Bugün sermaye devleti işçi ve emekçilere karşı tarihinin en büyük yıkım programlarından biriyle saldırmaktadır. Bu yıkım programı bizzat ABD ve diğer emperyalistlerin damgasını taşıdığı gibi, deprem bu saldırıların hızından hiçbir şey kaybettirmemiştir. Emperyalistlerin sömürü ve talan politikalarına sınırsız ayrıcalıklar getiren tahkimi yasallaştırılmış, deprem yıkıntıları arasında mezarda emeklilik yasası çıkartılarak emperyalizme kölece sadakat kanıtlanmıştır. Açık ki emperyalistler, sömürü ve talan üzerine kurdukları egemenliklerini güvence altına almak için "insani yardım"larda bulunmaktadırlar. Yarın işçi ve emekçiler yıkım programına karşı çıktıklarında, düzeni sorgulayıp isyan bayrağını açtıklarında, ABD'nin bu "insani yardımı"nı Amerikan süngüsü, kurşunu ve bombasıyla alacaklardır.

ABD'nin depremi bahane ederek yaptığı silahlı yığınak içe dönük bir tehdit olduğu gibi, aynı zamanda bölgedeki emperyalist bloklaşmada rakiplerine gözdağı vermeyi amaçlamaktadır. Bununla ABD Türkiye'nin kendisinin bir "ön bahçesi" olduğunu bir kez daha teyid ettirmiştir. Burjuva medya da propagandasını bu doğrultuda yaparak ABD ve İsrail'in "yardım"larını parlatıp öne çıkartırken, diğerlerini geri planda bırakmıştır. Rusya büyükelçisi de bu durumdan yakınmaktadır: "Bizim yaptığımız yardımlar, ABD ve İsrail'in yardımları yanında görmezden geliyor!"

Emperyalist kölelik bir kez daha tescil edildi

Deprem sonrasında burjuvazinin sözcüleri ve politikacıları hep bir ağızdan depremin zararından dem vurmaya başladılar. Depremın 30-40 milyar dolarlık bir mali külfete yolaştığı yaygaralarını zam furyası, "deprem vergisi" paketi ve yardım kampanyalarıyla tam bir soygun dalgası izledi. Sermaye iktidarı bu soygunla da yetinmemiş olacak ki, "depremin mali yükünü kaldırmak için" yeni bir yola daha başvuruyor: "ABD güvenceli tahvil ihracı". Buna göre hazine 20-30 yıl vadeye kadar çıkabilen tahviller hazırlayacak. ABD bu tahvillerin geri ödenmesinde Türkiye'ye kefil olduğu ümitsiz PDR kitap Arşivi: <https://arxiv.org> piyasalarda satışa çıkarılacak.

Bu, ABD'ye kölece bağımlılığın yeni bir tescilidir. ABD garantörlüğündeki tahvil ihracı yoluyla borçlanma daha önce ABD'nin "arka bahçesi" olarak adlandırılan Latin Amerika ülkeleri ve İsrail tarafından uygulanmıştır.

Açık ki, Türkiye artık ABD emperyalizmine kölece bağımlılık bakımından Latin Amerika ve İsrail gibi ülkelerle aynı kategoridedir. Bu, Türkiye'nin her bakımdan ABD emperyalizminin yönetimi altında olduğunun açık bir itirafıdır. Nasıl ki ordu ABD Pentagon'a bağlıysa, başbakanları CIA kadrolarından görevlendiriliyorsa, Türkiye kapitalizminin bütün mali kurumları da ABD tarafından yönetilmektedir.

ABD garantörlüğünde tahvil ihracı; Türkiye'nin ABD'nin bir çöplüğü olduğunun dünyaya aşıktan bir ilanı olacaktır. Türkiye ABD'nin sömürüsüne sınırsızca açılması, işçi ve emekçilerin geleceklerinin ABD'nin ipoteğine verilmesi ve Türkiye'nin her türlü yeraltı ve yerüstü kaynaklarının ABD'ye teslim edilmesidir.

Bu, kişisizliktir, onursuzluktur.

İşçi ve emekçiler ABD'nin "insani yardım" kisvesi altına büründürülmüş bu iktisadi ve siyasal boyunduruğunu ve onursuzluğu kabul etmemelidirler. Başta ABD olmak üzere emperyalistler depremle ortaya çıkan durumun birinci elden sorumlusudurlar. İşçi ve emekçiler emperyalizmin ülkedeki dayanağı tekelci sermaye ve onun devletini alaşağı ederek emperyalist sultayı parçalama, bağımsız-sosyalist bir Türkiye kurma mücadelesini yükseltmelidirler.

İç ve dış borç ödemeleri durdurulsun!

Yeni borçlanmaya hayır!

Emperyalist kölelik anlaşmaları iptal edilsin!

Depremın ve krizin faturasını kapitalistler ödesin!

Emperyalist köleliğe hayır!

Kahrolsun emperyalist-kapitalist barbarlık!

Yaşasın bağımsız-sosyalist Türkiye!



Sermaye hükümetinin fırsatçılığı:

Sosyal saldırı paketi yasallaştı

Akbabalar leş yiyicidir. Nerede bir ceset görseler kulağı tırmalayan çığlıklarıyla üşüşürler başına. Kolunu, bacağını, gözünü, kulağını, ölü bedeninin tamamını yer bitirirler.

Ülkemizin yaklaşık üçte bir nüfusunu etkileyen deprem akbabalarının insan görünüşlü olanlarına bulunmaz fırsatlar sundu. Kimi ekmeği-suyu milyonlarca liraya sattı, kimi toplanan yardımların başına üşüştü, kimi de evleri, hatta ezilmiş bedenleri soymaya kalktı.

Bütün bu yapılanları en hafifinden "alçak", "düşkün", "fırsatçı" biçiminde nitelendiriyoruz haklı olarak. Bizler bir anda yitirdiğimiz yakınlarımızın, sevdiklerimizin acılarıyla kıvrınırken, acımızı fırsat bilip akbabalar gibi başımıza üşüşen böylelerini başka türlü ifade etmek de mümkün değil zaten.

Yaptığı her icraatla işçi-emekçi düşmanı yüzünü gösteren milliyetçi hükümetin son icraatı da leş yiyen akbabaların yaptığından hiç farklı değil. Ölü soyucuların yaptıkları na rahmet okutur türden bir el çabukluğu gösterdi sermaye hükümeti. Ölenlerin büyük çoğunluğu işçi-emekçi. Yani işçiler emekçiler yasta. İşçi-emekçinin yasını fırsat bilen sermaye hükümeti, deprem bölgesine yardım konusunda hiçbir şey yapmazken, büyük bir hızla sosyal saldırı paketini yasalaştırdı.

Bundan böyle katliamdan sağ kurtulmayı başaran işçiler-emekçiler ancak mezarda emekli olabilecek. Emekliliğine iki yıl kalanlar yasadan etkilenmeyecek. Bunun dışındakiler ise aşamalı olarak daha fazla prim ödeyecek ve geç emekli olacak. Yeni sigortalı olanlar ise 7 bin işgünü prim ödeyip, kadınlar 58, erkekler 60 yaşında emekli olabilecek. Tabii ömürleri o kadar olabilirse. Verili durumda ölüm sınırı 65 civarında. Daha azgınlaşmış sömürü koşullarında bu sınır daha da aşağıya çekilecek.

Bağ-Kur'dan emekli olmak için de kadın 58, erkek 60 yaşını doldurmuş olma ve 25 yıl tam prim ödeme koşulları getiriliyor yasayla. Kısmen yaşlılık aylığının bağlanabilmesi içinse 15 tam yıl prim ödenmesi ve kadınların 60, erkeklerin 62 yaşını doldurmuş olmaları koşulları getiriliyor.

El çabukluğu marifet fırsatçılığıyla 90 ret oyuna karşın 247 kabul oyuyla yasalaşan sosyal saldırı paketi, IMF'nin direktifleri doğrultusunda hazırlandı. Saldırı işçilere, emekçilere, hatta Bağ-Kur'lu küçük esnafa tam bir yıkımı dayatıyor. Bu yüzden deprem yıkımının hemen ardından yasalaşması son derece anlamlıdır. Sermaye devletinin kirli yüzünü olanca çıplaklığıyla göstermektedir.

Yasa emekli olmayı neredeyse imkansızlaştırıyor

Yasa, mezarda emeklilik yasası olarak ifadelendiriliyor. Doğru fakat eksik bir ifadelendirme. Çünkü yasayla birlikte Türkiye gerçekliğinde emekli olma oranı epeyce düşecek. Zira sermaye daha fazla artı-değer sömürüsü yapabilmek için genç, dinamik işgücüne ihtiyaç duyar. Yaşlanmış, yıpranmış işgücünün verimi doğal olarak genç işgücüne oranla çok daha düşük olacaktır. Bu durumda sermaye kendine daha fazla kazandıracak işgücünü kullanacaktır. Zaten sermayenin belli bir kesimi de, 60 yaşında işçiyi çalıştırmayız, diyerek bunu açıkça

dillendirdi. Sistemin işleyiş doğası budur, verimi azalan işçi kendini kapının önünde bulur. Türkiye'nin çalışma koşullarında 60 yaş bir yana, 50 yaşına gelen bir işçi bile bir hayli yıpranmış ve verimi düşmüştür. Buna bir de yeni alınan genç işçilerin daha az ücretle çalıştıkları gerçeği eklenirse, bundan sonra emekli olmanın neden neredeyse imkansız hale getirildiği daha iyi anlaşılacaktır.

"Şerefsiz" nitelermelerine bile "göğüs gererek" yasayı çıkarmasıyla övünen Yaşar Okuyan; 58-60 yaş sınırı yanlış anlaşılıyor. 7 bin işgünü prim ödeyen biri 40-45 yaşında bile emekli olabilir, diyordu. Bu insaf sınırlarını zorlayan bir demagojidir, bir yalandır. Prim ödeme sayısı 5 bin günken bile 38-43 yaş sınırını geçtik, 50-55 yaşlarında emekli olabilen bile oldukça azdı. Kamu sektörlerinde emekli olan kadar aynı işte çalışma oranı pek yüksek değildir. Özel sektörde ise bu neredeyse istisnadır. Çalışan nüfusun yarısının kayıt dışı çalıştırıldığı koşullarda, özel sektörde sigortalı kaç işçinin primleri tam olarak ödeniyordu? 30 günde 15 gün prim ödeyen işyerleri ise "iyi" işyeri olarak anılmaktadır.

Şimdi ise prim ödeme gün sayısı 7 bindir. 58-60 yaşına gelene dek primleri dolmamış, dahası yaştan emekli olabilmek için gerekli olan 15 tam yıl primi ödenmemiş çalışan o kadar çok olacaktır ki, kendiliğinden bu sınır çok daha yukarıya çıkacaktır; tıpkı eski yasaya göre 38-43 yaş sınırının 50-55'lere çıktığı gibi...

Bu arada oltaya takılan yem misali, sosyal saldırı paketinde işsizlik sigortası da çıkarıldı. Bundan böyle Tasarruf Teşvik Fonları işsizlik sigortasına aktarılacak. TTF'unda yaşadıklarımızın aynısını işsizlik sigortasında da yaşayacağız. Nasıl ki TTF bizden peşin kesildiği halde nemalarımızı almamız tam bir zulme çevrilmişse, hatta nemalarımızı alamamışsak, işsizlik sigortasında da aynı şeyi yaşayacağız. Tabii bu çalışan nüfusun kayıtlı yarısı için geçerli. Bizden kesilen sigorta primlerini ve diğer kesintileri SSK'ya ödemeyen sermaye, elbette ki işsizlik sigortası için kestiği primi de ödemeyecektir. Kesinti ise sermayeye



Yaptığı her icraatla işçi-emekçi düşmanı yüzünü gösteren milliyetçi hükümetin son icraatı da leş yiyen akbabaların yaptığından hiç farklı değil. Ölü soyucuların yaptıklarına rahmet okutur türden bir el çabukluğu gösterdi sermaye hükümeti. Ölenlerin büyük çoğunluğu işçi-emekçi. Yani işçiler emekçiler yasta. İşçi-emekçinin yasını fırsat bilen sermaye hükümeti, deprem bölgesine yardım konusunda hiçbir şey yapmazken, büyük bir hızla sosyal saldırı paketini yasalaştırdı.

yeni bir vurgun kapısı açacaktır.

Kısacası, oltaya takılan yem bile, verili durumda zehirlidir. Yenir yutulur bir tarafı yoktur. Demek oluyor ki, sosyal güvenlik yasasının işçi sınıfı ve emekçiler için iler tutar tek bir tarafı bile yoktur. Emekçilere tam yıkımı dayatan kapsamlı bir saldırdır.

Tasarımın yasalaşması mücadelenin sonu anlamına gelmemeli

Tasarı yasalaştı, bundan sonra ne yapacağız? Depreme yazgı dediğimiz gibi, buna da yazgımız deyip, mezarda emekli olmayı, hatta hiç emekli olmamayı kabullenecek miyiz? Daha ne kadar sermaye sınıfının sefahat içinde yaşamak için bize dayattığı açlığı, sefaleti, apansız ölümleri yazgı olarak görmeye devam edeceğiz? Böyle görmeye devam edecek olursak, göçük altından çıkmak bizim için şans olabilir mi? İnsanca yaşamının koşullarının iyiden iyiye ortadan kaldırıldığı koşullarda gerçekte ölenler mi şanslı, yoksa kalanlar mı?

Üretimdeki yerimizin, birleştikçe büyüyecek yumruğumuzun bilinciyle harekete geçelim. Acımızı fırsat bilerek meclisten geçirdikleri saldırı yasalarını yırtmak için birleşelim, örgütlenelim.

İşçi ve emekçilere yeni soygun paketleri, sermayeye yeni kaynaklar

Sosyal yıkım saldırısı sürüyor



Deprem öncesinde Türkiye'ye, kapitalizmin derinleşen yapısal krizi, sermayenin krizin faturasını işçi ve emekçilere çıkarmak için hazırladığı yıkım programları ve bu saldırı dalgası karşısında büyüyen işçi ve emekçi eylemlilikleri hakimdi.

Sermaye devletin açtığı IMF paketinden, sosyal güvenliğin tasfiyesi, mezarda emeklilik, özelleştirme, emperyalist tekellere sınırsız ayrıcalıklar anlamına gelen tahkim, kamu emekçilerine düşük ücret zammı dayatması, tarımda küçük üreticilerin yıkımı anlamına gelen destek alımlarının düşürülmesi vb. çıkmıştı. Bu paketle sermaye iktidarı yıllardır yaşamlarını cehenneme dönüştürdüğü işçi ve emekçileri diri diri mezara gömmeye çalışıyordu. Aynı dönemde açılan bir başka paketle ise sermayeye trilyonluk teşvik kaynakları sunuyor, üzerindeki son vergi yükümlülüklerini ve kara paraya sınırsız bir hareket serbestisi sağlamak için "mali milad"ı kaldırıyordu. İşçi ve emekçilere "devlet çöktü" edebiyatı eşliğinde coplar, gaz bombaları reva görülürken, sermaye patronlarının istekleri derhal yerine getiriliyordu. Devlet ve düzen partileri açısından bu son derece anlaşılır bir durumdur. Çünkü onların varlık nedeni sermayenin sömürü düzeninin sürekliliğini sağlamak içindir. Devletin ve düzen partilerinin tek politikası vardır: Sermayenin sefahatı için işçi ve emekçilere mezar kazmak.

Deprem, devletin ve düzen partilerinin bu işlevini işçi ve emekçilerin en geri kesimleri nezdinde dahi görünür hale getirdi. En küçük işçi-emekçi eyleminde dahi tam takım hazır olan, Kürt halkına karşı yürütülen kirli savaşta yetkinliklerini öve öve bitiremedikleri kolluk güçleri sermayenin mülkünü korumak dışında doğru-dürüst bir şey yapmadı. Onbinlerce işçi ve emekçi ölüme terkedildi.

Katliamcı sermaye devleti, deprem öncesinde başlattığı sosyal güvenlik saldırısını ise, işçi ve emekçiler yakınlarının canı için çırpınırken, pervasızlıkla yürürlüğe soktu. Emperyalistler, sermaye devletin IMF programını uygulamadaki bu kararlılığını kredi musluklarını açarak ödüllendirdiler.

Emperyalistler ve işbirlikçi sermaye deprem yıkıntıları arasında akbabaların duyduklarına benzer bir



ellerindeki son kırıntıları da gasp edecek "ulusal dayanışma vergisi"ni çıkarmaya giriştiler. Bu vergi yasasıyla; yıllık gelirleri 12 milyarı aşan işçi ve emekçilere %10 ek vergi, damga vergisinden emlak ve çevre vergilerine kadar ek vergi zamları, KDV'ye bir puanlık zam, cep telefonuna ek vergi gelirken, sermayenin kurumlar vergisine de %10 ek zam getiriliyor.

"Herkesten fedakarlık istenecek" demagojisiyle yürürlüğe konulacağı söylenen bu vergi yasası öncelikle sermayenin kaymak tabakasının itirazıyla karşılaştı. Sermaye sözcüleri, açıkça ifade ettikleri gibi, yıkımın faturasını kısmen de olsa üstlenmek istemiyorlardı. Bunu Eczacıbaşı oldukça net ifade ediyordu: "Vergi önemli bir kaynaktır. Ancak, sanayi kuruluşlarına yüklenirken çok dikkatli olmak gerek. Ekonomik durgunluk içinde olan kurumlar için bu yük zorlayıcı olabilir." Vergi elbette ki sermaye için oldukça önemli bir kaynaktır. Ancak bu kaynak işçi ve emekçilerin soyulmasıyla elde edilip sermayenin kasalarına akıtılırsa.

İtirazların yükseldiği diğer nokta ise şu: "deprem vergisi şu an dışarıdan ve içeriden akmakta olan yardımı durduracaktır". Bununla da yetinmeyen sermayedarlar iç ve dış kaynak bulma görevinin de kendilerine verilmesini istediler. Açıktır ki tekelci sermaye sınırları belli olan ve biraz daha zamana yayılacak olan "deprem vergisi" soygunundan çok, boyutları gittikçe büyüyen ve duyarlılığın fazla olması nedeniyle daha da büyüyecek olan yardım rantını öncelikli olarak tercih etmektedir. Yardım kurumu sermaye için bir kaynaktır. Yardım rantını gasp edilecek sömürülerek ellerindeki son kırıntılar da gasp edilecek

sevinci yaşıyorlar. Çünkü depremin yıkıntıları, sermayeye daralan pazarlarını canlandıracak yeni olanaklar, işçi ve emekçilerin insani duygularını sömürerek gasp edilen muazzam büyüklükte değerler demektir.

İşçi ve emekçiler çaresiz bir şekilde başlarına çöken beton yığınlarıyla boğuşurken, aç-sefil, yağmur-çamurda yaşamlarını sürdürmeye çalışırken, sermaye hükümeti işçi ve emekçilere yeni soygun paketleri hazırlamakla meşguldü. Büyük bir hızla hazırlanıp açıklanan paketle işçi ve emekçilerin

olan işçi ve emekçi yığınlar, arkasından deprem vergisiyle bir kez daha soyulup soğana çevrilerek yıkıma uğratılacaklardır.

Bunun içindir ki, tekelci sermayenin itirazları anında değerlendirilerek, "deprem vergisi" Ekim ayına ertelenmiştir. Ancak sermaye yardım kampanyalarıyla yetinecek değildir. Bu nedenle "deprem vergisi"nin Ekim ayına ertelendiği gün akaryakittan tekel ürünlerine peşpeşe zam yapılmıştır.

Hükümetten "iç ve dış kaynak bulma görevi"ni alan tekelci sermaye bütün imkanlarını "yardım kampanyaları" örgütlemek için seferber etmektedir. Başta "sivil toplumcu" maskesini takan sermaye medyası olmak üzere belli başlı tekelci sermaye kuruluşları deprem bölgesindeki insanların acılarının arkasına sığınarak yüksek tutarları içeren bir dolandırıcılık ağı kurmuş durumdadır. Dikkati çeken en büyük kampanya bizzat burjuva medya tarafından açılan kampanyadır. Dört büyük medya tekelci tarafından başlatılan "bir tuğla da sen koy" kampanyasında işçi ve emekçilerin duyarlılıklarının sömürülmesiyle elde edilen trilyonlarca liralık kaynak beş kuruş faiz ödemeden tekellerin kasalarına akıtılmaktadır. Yüksek boyutlardaki bu kaynak çok geçmeden yüksek faizlerle devlete borç olarak verilecek, devlet de işçi ve emekçilerden gasp ettiği değerleri gerisin geri sermayeye aktaracaktır. Böylece sermaye hem depremden pozlarına bürünerek yardım kampanyalarından hem de bu yardım kampanyasından elde ettiği ranttan sağlayacağı faizleri semirecektir.

Bir başka kampanya da bankalar tarafından organize edilmektedir. Bu kampanyada "sarsılan umutları onarmak için birbirimize ihtiyacımız var" sloganı kullanılmaktadır. Sanki işçi ve emekçilerin yaşamlarını cehenneme çeviren, geleceklerini karartan, yüzbinlerce işçi ve emekçinin sefaletle mahkum edilmesiyle semiren bu bankalar değilermiş gibi. Onların işçi ve emekçilere olan ihtiyacı, iliklerine kadar sömürüp soyabilmek içindir. Yoksa işçi ve emekçilerin birbirleriyle dayanışmaları için bu tür araçlara hiç mi hiç ihtiyaçları yoktur.

Bu arada hükümet tarafından tekelci sermayeye yeni kaynak paketleri açılmaktadır. Deprem bölgesindeki sermayedarların SSK prim borçları gecikme zammı uygulamaksızın bir yıl ertelenmiştir. Deprem kıyak paketinde teşvikler, kredi borçlarının ertelenmesi ve düşük faizli krediler de sırada bulunmaktadır.

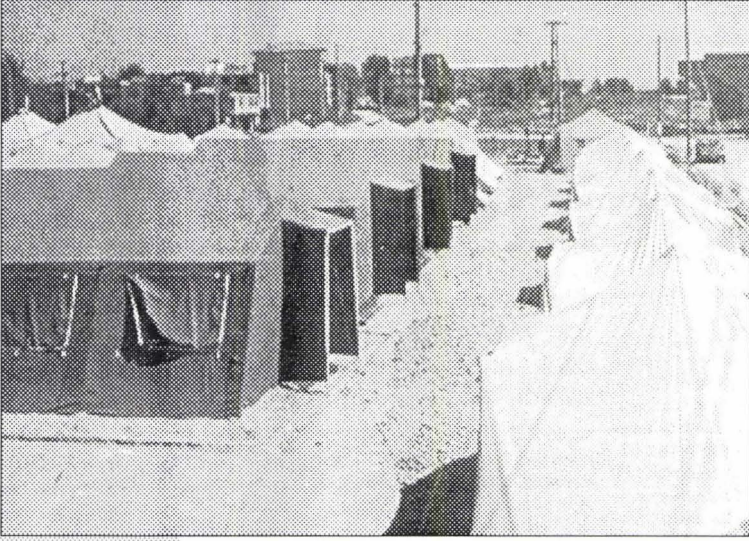
Sermaye devletin depremden önce startını verdiği sosyal yıkım saldırısı deprem sonrasında da hızından hiçbir şey kaybetmeden devam etmektedir. Bu program yanısıra depremle doğan yıkımın faturası da yeni yıkım politikalarıyla işçi ve emekçilere ödetirilecektir. İşçi ve emekçilerin bu çifte yıkımı, sermayeye palazlanacağı yeni rant alanları, kıyak paketleri olarak aktarılacaktır.

İşçi ve emekçiler sermayenin bu çifte yıkım saldırısını, öfkesini alanlara akıtarak püskürtmek, faturayı kapitalistlerin kendisine ödetmek durumundadır.

“Depremzedeler kullanmıyor” “Çadırkentler birer hayaletkent görünümünde”

-Sermaye medyası-

Neden dersiniz?



Hafifleks parçaları, naylonlar, enkazlardan alınmış ağaç parçaları vb. ile yapılmış derme çatma çadırlar arasında, önüne gelene mikrofon uzatıyor TRT muhabiri: “Neden burada yaşıyorsunuz? Çadırkentlerde artık tuvaletler var. Sıcak yemek veriliyor. Daha rahat edersiniz.” Ve olumsuz, kötücül bir şeyeyle bağlamaya/bağlatmaya çalışıyor olayı: “Eviniz burada olduğu için mi gitmiyorsunuz? Eşyalarınızı mı bekliyorsunuz?”

Yanıtlar açık ve net. Hiçbir tereddüt yok. “Biz başımızın çaresine bakıyoruz” diyorlar, “İhtiyacımız yok” diyorlar, “Hayır evimiz burada değil, arkadaşlara yardım etmek için burada kalıyoruz”, diyorlar.

Muhabir şaşıyor bu işe. Anlayamıyor bir türlü; bu zorluk, bu perişanlık içindeyken, neden tepir devletin yardımını insanlar?

Sahi neden dersiniz?

Her öğrenmenin bir bedeli vardır, ama bu kez gerçekten çok ağır oldu bu bedel. Bu depremle insanlar doğayı değil, devleti tanımış oldular. Doğadan değil, devletten korktu, devletten nefret ettiler. Devlet cephesinden gelen tüm “takdir ve tevekkül” çağrılarına rağmen, yıkımın asıl sorumlusunun doğa değil devlet olduğu öylesine açıldı ki... Ama burası işin daha ilk aşamasıydı. Bir de ondan sonrası var. Asıl suçlusu olduğu yıkım sonunda, dağ gibi enkazlara gömdüğü insanların elinden tutup çıkarmak için de kılını kıpırdatmadı devlet. İlk hafta içinde yabancı kurtarma ekipleri, yabancı sağlık ekipleri, yardım ekipleri, çevre illerden tek tek yurttaşlar, sivil ekipler, herkes ulaştı deprem bölgesine, bir tek devlet ulaşamadı. Enkazlardan çıkanlar bile dişleri-tırnaklarıyla geride kalanları kurtarmaya çalışıyor, devlet ise elindeki iş makinelerini getirmiyordu. Enkaz altındakilerin büyük çoğunluğu kurtarılabilecekken bu nedenle kurtarılamadı. Daha depremin ilk günü, Salı

sabahı, daha devlet: “yollar bozuk, telefonlar çalışmıyor, imkanlar kısıtlı ulaşamıyoruz” açıklamasını bile yapmadan, Bursa’nın Kemalpaşa ilçesinden bir doktor Yalova’ya ulaşmış, yine kendisi gibi doktor olan kardeşini evinin enkazı altından çıkarmak için uğraşıyordu. Kendisi de, enkaz altındaki kardeşi de devlet hastanesinde görevli, yani devlet memuru. İsyanı göklere

ağlıyor: “Kardeşim enkazın altında, iki gündür dişimle-tırnağımla ulaşmaya çalışıyorum, ama tırnaklarım yetmiyor, anlıyor musunuz yetmiyor! İş makinası lazım buraya! Bunca yıldır devlete çalışıyorum, kardeşim de öyle, bundan sonra benim için devlet yok, yok arık!..”

Bu feryat bir doktora ait. Yani çalışan kesim içinde tuzu az buçuk kuru olanlardan. Oysa İzmit, Gölcük. Sakarya sanayi bölgesi... Enkaz altındakilerin ve kurtulabilenlerin ezici çoğunluğu işçi. Daha dün, depremin bir gün öncesinde, mezarda emeklilik yasasını nasıl engelleyebiliriz diye kara kara düşünenler yani. Daha o gece, belki iş çıkışı üçer-beşer kişilik gruplar halinde genel grevi tartıştılar. İşte bu koşullarda yaşandı yıkım. Sosyal yıkım yasalarını engellemeye çalışırken, bina yıkıntılarının altında can verdi binlerce işçi-emekçi.

Devletin çabuk davranmamasının altında yatan da, deprem sonrası devlete karşı gelişen bu soğukluğun, bu öfkenin altında yatan da, işte bu sınıfsal düşmanlık, bu sınıfsal çatışmadır. Tıpkı deprem öncesinde olduğu gibi, deprem sırasında da iki sınıf karşı karşıyaydı İzmit-Adapazarı hattında. İşçi sınıfını mezara gömmeye çalışan sermaye sınıfının devleti, enkaz mezarlarındaki işçilere elini uzatmadı. Neden uzatsın ki?..

Şimdi de neden devletin imkanlarının reddedildiği soruluyor. Kızılay çadırlarının neden kullanılmadığı. Açık değil mi?

Artık ne yapsanız boşuna! İşçi sınıfıyla sermaye devletini barıştıramayacaksınız.

Her olayda, her gelişmede öfke katlanarak büyüyor. İstedığınız kadar “doğal afet” deyin. Bir kısım ara tabakadan insanlara yutturabilirsiniz belki... Ama işçi sınıfı haklı olarak, başına gelen tüm felaketlerden sermaye sınıfı ve devletini sorumlu tutmaya devam edecektir artık.

Ve hesap günü için hazırlanmaya...

Sokaklar alabildiğine karanlık, ancak bu karanlık bile Dehşetin üzerini örtemiyor

(Devam)

Canlı çıkarma umudunun olduğu enkazlarda çalışmalar geceli gündüzlü devam ediyor. Buralarda çalışmalarını yabancı kurtarma ekipleri yürütüyor. Bizler ancak molozları, taşları taşıyabiliyoruz. Bu enkazda çalışan Fransız kurtarma ekibi, şimdilik yaşam belirtisine rastlanmadığından dolayı çalışmalarına ara veriyor. Enkaz kenarında oturan akrabaları sabır ve umutla bekliyorlar. Kadınların yüzlerindeki donuk ifade hiç değişmiyor. Bir yandan iş makineleri çalışıyor bir yandan biz molozları taşıyoruz. Makinayı durduruyorlar. İki ceset bulunuyor. Parçalanmadan çıkarılması için büyük çaba harcanıyor. Akrabaları çıkarılanları görmek istiyor ancak izin verilmiyor. İçlerinden biri sessizce ağlıyor, yardımla ayakta duruyor. Ne feryat, ne çığlık sadece sessiz gözyaşları... Cesetlerle beraber üçü yollanıyor, diğerleri bekleyişe devam ediyor. Sadece çöken bu blokun enkazında 70 kişi olduğu söyleniyor.

Enkazın en ileri noktasında çalışanlar, baretleri ve giyimleriyle diğerlerinden farklı. Bu grup çalışmasına ara verdiğinde ben de onlarla su içmek için suyun bulunduğu yere gidiyorum. Yanılmamışım, bunlar Kozlu’dan gelen maden işçileri. Küçük bir kız çocuğuna ve orta yaşlı bir erkeğe yeni ulaştıklarını söylüyorlar. Yaşayıp yaşamadıklarını soruyorum, yanıt olumsuz. İşçinin biri ateş püskürüyor; “Deprem olur olmaz bizi buraya yollayacaklardı. Biz toprağı biliriz. Zamanında yetişebilseydik canları söküp alırdık ondan” diyor. Kendi ekiplerinin 2. ekip olduğunu ilk gelen ekibin geldikleri gün 6 kişiyi sağ kurtardıklarını söylüyorlar. Aynı işçi öfkeyle ekliyor; “Bu devlet katil devlet, insanlara göz göre göre kıydılar.” Enkaza tekrar dönüyoruz. Onlar yine enkazın en ileri noktalarına gidiyorlar. İş makinası tekrar çalışmaya başlıyor.

Ertesi sabah bir iki saatlik uykuyla tekrar ayaktayız. Kapalı spor salonunda sabahları dağıtım olduğu söyleniyor. Oraya hareket ediyoruz. Spor salonuna yaklaştığımızda trafik kilitleniyor. Yürüyerek ulaştığımızda ise askerlerin gelen yardımları buraya toplamaya başladığını görüyoruz. Burası yardım araçlarıyla dolu ve uzun kuyruklar oluşmuş. Kamyonlar, tırlar dolusu yardım gelmiş ve hepsi sırayla girip erzakları boşaltıyor. Kimi araçların üzerlerinde koca koca firma reklamları var. İnsanların emeği ve kanı üzerine kurulu kapitalizm, sorumlusu olduğu katliamdan bile çıkar sağlamaya çalışıyor. Son derece insani bir şeyi, yardımlaşmayı düşkünleştiriyor, yozlaştırıyor ve çıkar aracı olarak kullanıyor. Ama bunun şaşılacak bir yanı yok. Kapitalizmin doğası, karakteristiği budur.

Karar veriyoruz, geri kalan erzakları kenar mahallelerde sokak sokak dolaşarak dağıtacağız. Ben arabamın arkasına çıkıyorum. Merkezden uzak, yardım ulaştırılamayan bölgelere dağıtım yapmaya çalışıyoruz. Yiyecek ve içecekler ulaşabildiğimiz yerlerde kısa sürede tükeniyor. Yardım aracımıza çocuklar geliyor. Onlara süt ve bisküvi veriyorum. Biraz utangaç küçük eller uzanıyor verdiklerimize. Gözlerine o çocuksu, ışıltılı gülüş yerine korku ve tedirginlik yerleşmiş. Bir ömür boyu yaşadıkları şokun izlerini taşıyacak bu gözler.

Arabayı bırakıp enkaz çalışmalarına katılıyoruz. Kurtarma umutları yavaş yavaş sönüyor. Ambulansların sirenleri azalıyor. Sirenler burada yaşam umudu anlamına geliyor. Kırk günlük bebeği ile annenin cesetlerini çıkarmaya çalışıyoruz. Makinalar yine durduruldu. Yüz metre ilerimizdeki enkazdan ses geldiği söylendi. Oraya yöneliyorum. Yol kenarlarında, duvar diplerinde torbalar içinde dizi dizi cesetler. Ambulansın bulunduğu yerde kalabalık içinde yaşlı bir kadın cesedi torbaya konuyor. Başında oğlu ellerini yüzüne kapatmış ağlıyor.

Gölcüğün hemen yanı başındaki Değirmendere’de durum aynı, sahile yakın olan bölge tamamen yerle bir olmuş durumda.

Enkaz altında yüzlerce, binlerce ceset var. Gölcük'te olduğu gibi burada da hiç dokunulmamış, müdahale edilmemiş enkazlar çoğunlukta. Değirmendere'ye indikten iki saat sonra, bir önceki gün söndürüldüğü söylenen Tüpraş alev topu gibi tekrar yanmaya başladı. Karşı sahilde dumanlar gökyüzünü kaplamış durumda, alevleri rahatlıkla görebiliyoruz. Kurtarma ekipleri aralıksız çalışıyor. Ancak yaşam umudu gittikçe azalıyor. Tofaş işçileri Değirmendere'nin dört bir yanına dağılmış, enkaz çalışmalarında canhıraş çalışıyorlar. Bu sabah geldiklerini öğreniyoruz. Yabancı ekipler her olanağı değerlendirip, her sese kulak kabartıp canlı arıyorlar. Tofaş işçileriyle birlikte molozları taşıdığımız enkazda Fransız ekibi inatla ve sabırla yerini tesbit ettikleri birini sağ çıkarmaya çalışıyor. Saatler süren çalışmalar sonuç vermiyor. Akşama doğru ceset çıkarılıyor. Enkazlarda iş makinaları aralıksız çalışıyor. Her kepçe vurulduğunda bir ceset çıkıyor. Yerlerde torba torba cesetlerin onlarca, yüzlercesi dizilmiş. Kimliği belli olanlar ve sahipleri akrabalarına, sahipsizler ise kamyonetlerle toplu mezarlara gönderiliyor.

Binlerce insan büyük bir kıyım yaşadı. Geride kalanlar yaşam savaşı veriyor. Gerçi burada ölümle yaşam arasındaki sınır silikleşmiş durumda. Şimdilik yardımların ardı arkası kesilmiyor. Toplumun her kesiminden yardım geliyor. Sivil toplum örgütlerinin hemen hepsi harekete geçti. Herkes kendince yardım etmeye çalışıyor. Minibüsler, otobüsler dolusu gönüllü ekipler geliyor. Çeşitli sendika temsilcilikleri, meslek odaları, kamu emekçileri, yerel inisiyatifler; "Aydınlıklar-Ulus minübüs hattı çalışanları", ".... semt halkı" vb. yardımlarıyla deprem bölgesine ulaşmaya çalışıyor. Ancak büyük bir organizasyonluk ve otorite boşluğu bu kadar çabanın büyük bir bölümünü boşa çıkarıyor. En organize ve teknik çalışan görünen yabancı kurtarma ekipleri bile bu karmaşa içinde zaman zaman zor anlar yaşıyorlar. Yığınla yardım gelmesine rağmen bunlar yerine ulaşmıyor. Barınma ve yiyecek sıkıntısı had safhada.

Bu katliamların sorumlusu sermaye devletinden bir şey beklenemeyeceğini herkes iyi bilmelidir. Emekçilere ölüm ve zulümden başka hiçbir şey veremeyeceğini herkes iyi bilmelidir. Emekçilere sahip çıkan yine Zonguldak maden işçisi, Bursa Tofaş işçisi ve her bölgeden işçi ve emekçiler olmuştur.

Bir kez daha katliamcı sermaye devleti işçi ve emekçilere ölüm ve zulümden başka hiçbir şey veremeyeceğini kanıtlamıştır. Emekçilerin önünde bu katliamın hesabını sermaye ve onun devletinden sormaktan başka bir seçenek yoktur. Her zaman olduğu gibi bu felaketin/katliamın yükü işçi ve emekçilerin sırtına yüklenmeye çalışılacaktır. Bize düşen görev ise buna izin vermemektir.

Kızıl Bayrak okuru bir işçi



Mezarımızı kazanların mezar kazıcıları olacağız!

Deprem sırasında tüm açıklığıyla görüldü. Sonrasında da devam ediyor. İnsanlar, sivil örgütler, sivil inisiyatifler yardımları kendi elleriyle ulaştırmaya çalışıyor depremzedelere. Yardımların sahiplerine ulaştırılması konusunda devlete güvenilmiyor.

Gelişmeler gösterdi ki, güvensizlik sadece içerde değil, dışarda da oldukça yaygındır.

Güvensizliğin en açık göstergesi ve en büyük yararı ilk hafta içinde görüldü. Hem ülke içinden hem de dışarıdan gelen yardımlar, yardım ekipleri olmasa, ölü sayısının en az ikiye katlanacağı açıktır. Refleksler bu kez neden bu kadar hızlı işlemiştir? Neden yerli ve yabancı insanlar, örgütler, asıl sorumluluk sahibi ve en güçlü imkanları olan Türk devletine güvenmemiş, nasıl olsa duruma hemen el koyacağını, en etkin biçimde kurtarma çalışmasına gireceğini düşünmemişlerdir? Ve neden yardımlarını devlet eliyle ulaştırmaktan geri durmaktadırlar? Aynı şekilde, neden depremzedeler "yardım etmek isteyenlerin doğrudan kendileriyle irtibat kurmasını" talep ediyor, Kızılay çadırları yerine derme çatma çardaklarda idare etmeyi tercih ediyorlar?

İlk akla gelecek yanıt, önceki depremlerin deneyimidir.

En yakını 1 yıl önce yaşanan Adana depremi olmak üzere; kurtarma çalışmalarındaki rezalet, yardımlardaki yağma, sağ kalanların halen süren perişanlığı unutulmamıştır. Son 1 yıl boyunca, her vesileyle yükseltelen şovenizme, ardardına düzenlenen devletin tahkimi operasyonlarına, şaasalı 75. yıl törenlerine rağmen, emekçi halkın devletle ilişkisinin ancak pamuk ipliğiyle kurulabildiği Körfez depreminde görülmüştür. Oysa görüntü ne kadar da farklıydı! Devlet kendini faşist bir hükümet ve çetecilerle tahkim ettiği bir meclisle güçlendirmişti. Laiklik operasyonlarıyla, Öcalan'ın yakalanmasıyla vb. ordu parlatılmış, özel tim ve kontr-gerilla suçları sözde aklanmıştı. Ama, doğayı 7,4 şiddetinde sarsan depremin, toplumu çok daha güçlü sarstığı görüldü. Bu depremle sadece binalar yerle bir olmadı, sistemin, devletin, parlamentonun, ordunun üstüne çekilen cilalar da bir bir döküldü. Ve çürüyen sistem, çeteleşen devletin o iğrenç yüzü tüm çirkinliğiyle bir kez daha ortaya çıktı. Enkazlardan yükselen ceset kokuları sadece enkaz çevresinde duyulur ve insanı acıyla, hüznle kahrederken; çürüyen sistemden yükselen kesif koku ülke sathını da aşarak mide bulandırıyor, öfke ve isyanı körüklüyor.

Bu ilk akla gelen yanıtın da etkisi ve yarattığı bilinçle ortaya çıkan asıl nedense, sınıfsal çelişki ve çatışmalarla çevreye etkileridir.

Bilindiği gibi, tahkimat operasyonlarının hemen sonrası ve tabii depremin hemen öncesi, yeni saldırı hükümetinin yeni saldırı programlarını açıkladığı günlerdir. Dolayısıyla da emek-sermaye çatışmasının, emek-sermaye hükümeti(İMF) çatışması biçiminde yükseldiği günler. Mezarda emekliliğe karşı yükselen sınıf hareketinin temel şiarlarında; "Tahkim vatana ihanettir!", "Sermayeye karşı tek yumruk-tek barikat", "Satılmış hükümet istifa!", "İşçi-memur elele, genel greve!" gibi siyasal özellikler öne çıkıyor. Gerginlik had safhada, sınıf sendikaları genel grev kararı almaya zorlamakla meşgul, hükümet,

uluslararası ve yerli sermayenin temsilcisi olarak sınıfın hedef tahtasına oturmuş durumda...

Hafta sonunu genel grev tartışmalarıyla geçiren ve hafta içinde bir genel grevi bekleyen sınıf, hafta başında yaşadığı depremle sarsıldı. Neden sınıf? Deprem bile nasıl sınıf ayrımı yapabilir? Kuşkusuz sınıf ayrımını yapan toprak ya da "tanrı" falan değil. Yine sosyal-siyasal yapılanmadır. Fay hattına sanayi kuran, dolayısıyla işçi-emekçi yerleşimine yol açan, sınıfı en kötü, en dayanıksız yapılarda yaşamaya mahkum eden, yapılaşmayı kâr amaçlı, kapkaççı müteahhitlik düzenine havale eden, doğa değil kapitalist sistem ve devletidir. Bunun bir parça dışında tutulabilecek deprem bölgesinde kitlesel zarar gören tek kesim, Çınarcık ve Yalova sahillerindeki yazlıklarda yaşayanlardır, ki, çoğunluğunu İstanbul ve çevresinin orta halli işçi, memur, esnaf emeklileri oluşturmaktadır. Burjuvalar Marmara kıyılarını terkedeli uzun yıllar oluyor. Fabrika atıklarıyla Marmara'yı öldürüp, kıyıları yaşanmaz hale getirdikten sonra, Ege, Akdeniz ve Karadeniz kıyılarına doğru çekildiler.

Sonuç itibarıyla, deprem bu kez işçi sınıfını vurdu. Yardıma ilk koşanların büyük çoğunluğunun işçi-emekçiler olmasında, sınıfın toplumcu yapısının yanı sıra, sınıf dayanışması ruhunun yükseldiği bir döneme rastlamasının da etkisi görülmelidir. Medya, sınırlı kadrosuna rağmen, AKUT gibi marjinal yapılarla, ortalıkta hiç görünmeyen Amerikan yardımının reklamını yaptı. Oysa, örneğin; Zonguldak'tan gelen madencilerin sayısı da, teknik malzeme ve çalışması da hepsini katlayacak durumdaydı. Aynı şekilde, Bursa'nın, İstanbul'un fabrikalarından gelen işçiler, sağlık emekçileri örgütlü olarak, ve tek tek emekçiler, sessiz sedasız çalıştılar günlerce. Öfkeli ve acılıydılar, temel kaygıları reklam değil, daha fazla kardeşlerini moloz yığınları altından söküp çıkarmaktı.

Gerek depremzedelerde, gerekse de yardımlarına koşan işçi-emekçilerde, devlete karşı açık ifadelerine ulaşan güvensizlik işte böyle beslendi. Sınıfın bu bilinci ve tutumu toplumun diğer kesimlerine de hızla yayılmış bulunuyor. Şimdi devlet kurumları ve görevlileri ile burjuva medya dışında, devlete güveni yeniden örmeye yönelik hiç bir girişim ve çaba görülmüyor. Irak'ın bile, yardım malzemelerini bir ekip eşliğinde deprem bölgesine bizzat teslim etme tutumunda olduğu gibi, diğer kapitalist devletlerin tutumunda da aynı güvensizlik gözlenebilir. Kuşkusuz, sınıftan farklı olarak bu devletlerin tavrını, "başkalarını nasıl bilirsin, kendim gibi" özdeyişiyle açıklamak daha doğru olacaktır.

Sistem ve devlet, bugün, depremin yükselttiği öfkeyi törpülemekle meşgul. Ancak asıl öfke patlamasını acının şoku atlatıldıktan sonra görecektir. Kapitalist devletten hiç bir yardım ve inayet beklemiyoruz. Yeter ki gölge etmesin. Ama o, büyük acı ve şokumuzdan yararlanmayı ihmal etmedi. Engellemekte kararlı olduğumuz mezarda emekliliği fırsattan istifade geçirmeyi kâr bildi. Ama sanmasın ki yaptıkları yanına kâr kalacaktır. Kaybettiğimiz canların da, sosyal hakların da er geç hesabını soracağız.

Tarih tanığımızdır ki, mezarımızı kazanların mezar kazıcıları biz olacağız.

Devletin kirli yüzü açığa çıkmıştır!

Marmara depremi bir kez daha devletin niteliğini açığa çıkardı. Çürümenin, çeteleşmenin, rantiyeciliğin almış olduğu boyut, kısacası tek yasası “kâr” olan kapitalist sistemin devlet gerçekliği. Bir taraftan yolsuzluklar, rüşvet, talan ortalığa dökülürken, diğer taraftan suçlu aranmaya devam ediliyor. Kaza ya da afetler sonucu ortaya çıkan devletin kirli yüzü farklı algılara neden olsa da devletin niteliği kitleler nezdinde her geçen gün daha açık hale gelmektedir. Çok farklı ve değişik vesilelerle (Susurluk, deprem vb.) ortaya çıkmış olması yanılgıya yer bırakmamakta, kişi, kurum vb. içine çekerek karşı birikimin oluşması, güçlenmesi sonucunu yaratmaktadır.

Deprem sonrası öfke; ordusu, polisi, belediyesi dahil olmak üzere, değişik kurumlarını içine alarak devlete yönelmiştir. Öfke patlamasının devleti hedef almasının arkasındaki sebep yalnızca acının şiddetiyle, duygularla açıklanamaz. Hiç kuşkusuz onca acıyı yaşayanlar fazlasıyla öfke duyacaklar ve korkularını yitirmiş olacaklardır. Korkunun yitme amacı ise yılların birikiminin de patlama anına dönüşmesidir. Suçlunun adının konulması hiç de zor olmamıştır: devlet. Ama kitlelerin algısıyla dahi bunun kapitalist devlet olduğu yanılgıya yer bırakmamakta. Depremi yaşadığı bölgelerin işçi-emekçi yoğunluklu sanayi bölgeleri olması göz önünde tutulursa tepkinin neden devlete yöneldiği de daha anlaşılır hale gelir. Son süreçte işçi ve emekçi eylemliliklerinin kitlelerdeki yansıması bunun bir nedenidir. Fakat temel bir olgudan daha söz etmek gerekiyor.

Türkiye’de son bir kaç yılın siyasal olaylarına bakılacak olursa, her birinin devletin kapitalist, baskıcı, çeteci kimliğinin açığa çıkmasıyla sonuçlandığı bilinmektedir. Kuzey Kürdistan’da yıllardır süren kirli savaşta, “derin devletin” işlediği cinayetler, kayıplar gizlenemez düzeydedir. Özellikle Kürt halkı, maruz kaldığı uygulamalar nedeniyle devlet gerçekliğini yakinen tanımıştır. Uygulamalar Türk kamuoyunun ilerici kesimi için de geçerlidir ve karşılığını bulmuştur. Kürdistan dışında, Gazi olayları, 1 Mayıs gösterileri, Metin Göktepe cinayeti vb. de devlet gerçeğini açığa çıkaran işlevler gördüler. Susurluk’la ortaya çıkanlar ise çok daha geniş kesimin tepkisine neden oldu. Devlet her defasında zaaf alanlarını değerlendirmekte, hatta bunları kendisi için bir olanağa dönüştürmeyi başarmakta fazla zorlanmadı. Bunlar yaşanırken siyasal partilerin, parlamentonun yıpranması göze alındı/zorunlu kalındı, ordu gibi devletin esasını teşkil eden kurumlar dışarda tutulmak için çaba gösterildi. Öyle ki devletin bekasını sağlama görevinin orduya düşmesi, onun hem daha üstten müdahale etmesini, hem de dışarda tutularak yıpranmasını önleyecek biçimde hareket etmesini zorunlu kilmaktaydı. Fakat ekonomik-siyasal istikrarsızlıklar sonucu devletin her vesileyle ve sıkça teşhiri, orduyu istemediği kadar ön plana çıkarmış bulunuyor. Dolayısıyla her kurtarma operasyonu sonucu devletin siyasal kurumları yıpranırken, orduyu aklama operasyonları neticesinde devlet orduya biraz daha indirgenmiş oldu. Dahası abartılı bir şekilde sürdürülen ordunun üstünlüğü, güçlülüğü propagandasına fazlasıyla ihtiyaç duyuldu.

Esasında devletin kurumları üzerinden teşhir olması kapitalist sistemin teşhirinin gerçekliğinin bir ayağını oluşturmaktadır. Parçaların bütünlüğü ancak sömürü sisteminin açıklık kazanması sonucu tamamlanmış olacak. Bütün kötülüklerin; üretim mekanizması kapitalist sistemin ücretli kölelik düzeninin kâr olgusunun devlet bağlantısı kurulabildiğinde, tepkiler de gerçek zeminine oturabilecek. Özenle gizlenmeye çalışılan tam da bu olmaktadır. Her defasında tekkeci sermaye ve onun sistem içi uzantıları nedeni oldukları köküntüler karşısında “sivil güçler” vs. adlarla ortaya çıkabilmekte. Susurluk gibi süreçlerde sanal demokrasi havariliğine soyunup zihinleri bulandırırken deprem gibi iradi katliamlarda “yara sarmaya” kalkışacak kadar yüzüstülük sergileyip dışarda kalabilmektedirler.

Bunun için birkaç tane müteahhit, siyasi kişilik günah keçisi yapılarak sistem kendisini aklamayı umut edebilmekte. Medyanın bütün gücü buna yönlendirilmiş bulunuyor.

Deprem ve sonrası günlerdeki gelişmeler medyanın durumu ile de birlikte denetim gereksinimini gündeme getirdi. Tekelci burjuva basın ve yayın organları esasında her zaman ki işlevini yerine getirmektedir. Depremi ilk günlerinde ise faklı bir tablo ortaya çıktı. Birincisi; önce haber geçme ihtiyacıyla birlikte, bazı haberleri de önce verebilmek, kısacası yarışı önde götürülebilmek olarak adlandırılabilir. Bunun dışında ama daha da önemlisi bölgeye giden muhabirlerin karşılaştıkları durumu bir ölçüde de yansıttıklarıdır. Var olan gerçekliği faklı biçimde sunma olanakları yoktu. Bu nedenle bir ölçüde de olsa yansıtmak durumunda kaldılar. Özellikle medyanın iç denetiminin ilk günlerde kınlmaya uğradığını tespit etmek gerekiyor. Bölgeyle yakın temas içinde olan muhabirlerin, kendilerinin de bazı acıları yaşamaları, oradaki halkın durumunu içten hissetmeleri, oluşan öfke ve tepkinin onları da içine almasına neden oldu. (Bu da göstermektedir ki, önemli toplumsal olaylarda medya gerekli iç denetimi o kadar kolay sağlayamıyor.) Hatta zaman zaman, söz konusu durum merkez ve bölge çalışanları arasındaki gerilim üzerinden de izlenebildi. Birkaç gün içinde ise hem iç denetim hem de dış denetim sağlandı. RTÜK üzerinden gündeme gelen kapatma vb. ceza müeyyidelerle birlikte tekkeci medyanın kendi denetimleri de oturtularak istenilen tarzda haberciliğe geçildi. Merkez spikerleri bölgeye gönderilerek hem de sözüm ona söz konusu şahsiyetler üzerinden TV kanallarının popülaritesi artırılmaya çalışıldı.

RTÜK kanalıyla TV yayınları üzerinden oluşturulmak istenen denetimin amacı devletin teşhirinin önüne geçmektir. Bu aynı zamanda siyasal islamın sözcülüğünü yapan yayın organlarının da denetim altına alınmasını içermektedir. Çünkü bölgeye giden yardımlar üzerinden özellikle bu çevrelerin de harekete geçtikleri bilinmekte. Bazı belediyelerin FP’nin elinde olması bu çevrelerin bölgeye yoğun ilgi göstermelerine de neden oldu. Dolayısıyla bu durum ek bir rahatsızlığın konusudur. Çünkü ordu üzerinden siyasal islama karşı sürdürülen terbiye operasyonu devam etmekteydi. Varolan durumdan yararlanarak belli yerleri tutma çabası deprem üzerinden yeniden hız kazandığı için bu çevrelere de denetim uygulanacaktır. Emperyalist ülkelerin yardım kampanyalarının bir yönünün de devletin bırakmış olduğu boşluğu doldurmak üzerinden siyasal islamın güçlenmesine engel olmak üzere geldiği dillendirilmektedir.

Devletin yıpranmasını -özellikle ordunun- engellemek üzere ciddi bir kampanya başlatıldı. Ekranlarda yardıma koşan asker ve komutan görüntülerinin yanında gelişen tepki bazı şahsiyetlere yönlendirilmeye çalışıldı. Bunlardan birisi S. Demirel’dir. Devletin başını temsil etmesi dolayısıyla tepkinin ona yönlendirilmesinin anlamı var. Sağlık Bakanı O. Durmuş’da partisinin görüşlerini dillendirerek tepkileri üzerine çekti ve hedefe oturdu. Eğer gelişmeler/tepkiler üst boyutta devam etmiş olsaydı sistem bu şahsiyetleri belli ki gözden çıkaracaktı. Fakat görünen o ki onlar dahi hedeften silindiler çünkü onları harcamadan da durumun idare edilebileceği düşünülmektedir. Hükümetin sosyal güvenlik vb. yasaları bir şey olmamışcasına Meclis’ten geçirmesi yine bir ölçüde duyulan güvenin göstergelerindendir. Hatta denilebilirki deprem bu yasaların geçmesine yönelik tepkiyi faklı alanlara kaydırduğu için bir olanak olarak dahi değerlendirilmiştir.

Depremi hükümetin ya da sermayenin bir olanağa dönüştürmesi salt iç politikada kendisini göstermiyor. Dış politikada da bu durum fazlasıyla mevcut. Yunanistan üzerinden yapılan propaganda bunun bir ayağıdır. İsrail bir başka ayağını oluşturmaktadır. Yunan halkının ya da halkların dayanışma duygusu sermayenin ihtiyaçları doğrultusunda istismar edilmektedir. Birikmiş sorunların çözümü için uygun bir konjonktür yakalandığı düşünülerek hummalı bir diplomasi yürütülüyor. AB, Ege üzerinden olduğu gibi Ortadoğu üzerinden de benzer yönelimler gündemde. İsrail’in verdiği yardım özellikle öne çıkartılarak, İsrail devleti ile Ortadoğu ülkeleri arasında bir dayanışma kitleler nezdinde meşru hale getirilmek istenmektedir. ABD

yardımları ise yine abartılı sorulara konu olmakta. 6. filo örneği özellikle kullanılmaktadır. Yunan ya da diğer halkların göstermiş oldukları dayanışma hiç kuşkusuz Türk halkının bilincinde yer edecek ve gerçek kardeşliğin zeminini döşeyecektir. Şu anda istismara konu edilenler gerçekte devrimci ilişkiler çerçevesinde anlamını bulacaktır. Bir olumluluk olarak getirilebilecek olan ise bundan sonra Yunan halkı üzerinden girişilecek düşmanca şoven propagandaların Türk halkı üzerinde karşılık bulmayacağı, rağbet görmeyeceğidir.

Sosyal güvenlik, tahkim vb. yasal düzenlemelerle İMF ve TUSAİAD’ın istemleri doğrultusunda yasalar bir bir meclisten geçirildi. Sermayenin kârlarını artırmak ve güvencesini sağlamak üzere iç düzenlemeler yapıldı. Şimdi deprem de vesile edilerek yabancı sermayeye davetiye çıkarılmaktadır. Depremde hayatını yitiren, sakat kalan insanlarımız kullanılarak, onların kanları pazarlık konusu edilerek sistem kendini onarmaya girişmektedir. Hiç kuşkusuz bu davetiye yanıt bulacaktır. Türk devletin emperyalist odaklar, özellikle ABD için stratejik önemi ve üstlendiği kölece bağımlılık dolayısıyla belli bir destek göreceği muhakkak. Onun zayıflaması demek varolan potansiyel tehlikenin gerçekleşmesi anlamına gelecektir. Her ne kadar bu konuda siyasal islam öne çıkartılıyorsa da asıl korku devrimci örgütlenmelerin güçlenmesidir. Fakat bu sözde yardımların karşılıksız olacağı düşünülmesin. Tam tersine yine fatura Türkiye işçi sınıfına ve emekçi kesimlere çıkartılacak.

Bu dönemde yürütülecek her devrimci çalışma kapitalist sistemi hedef almak durumunda. Çünkü bu en temel ayırım noktasıdır. Şu anda siyasal islam tarafından sürdürülen propaganda emperyalizmi, faizi, rantı, çürümeyi hedef alabilir. Bu çerçevede devleti de. Özellikle radikal kesimlerini kesen bir eğilimdir bu ve ciddi bir manipülasyon alanıdır. Onun dışında devlet gerçekliği karşısında burjuva liberal çevrelerin, medyanında desteğiyle yürüttüğü çalışma, liberal devlet, özel ya da sivil girişim çerçevesinde burjuva devletin savunusudur. “Batı tipi burjuva devlet” kitleler içinde alternatif olarak sunulmakta. Buna bazı demokratik açılım beklentileri de eşlik etmekte ve bu eğilimi güçlendirmektedir. Reformist partilerin “demokratik devlet” açılımları da var olan tepkinin düzen kanallarına akmasına hizmet etmektedir. Burjuva çevreler oradaki enkazın emperyalist devletlerin, sermaye çevrelerinin Türkiye gibi bağımlı ülkelerdeki yansımaları olduğu gerçeğini karartarak kitleleri sivil girişimler adı altında, ya da son zamanlarda burjuva medya tarafından dillendirilen sözde reformlarla oyalamaya çalışıyorlar. Esasında kullanılan yöntemde herhangi bir yenilik yok. Her zamanki gibi tartışma ortamı yaratıp tepkiyi manüple ederek eritmek, olayları sonuçsuz bırakarak kitleleri demoralize etmek, hem de kitleler nezninde sözde meşru bir kimlik edinmek. Bu oyunu bozacak tek gerçek şey ise kapitalist sistemi karşısına alan, öfke ve tepkiyi bu sisteme yönelten, salt propaganda değil aynı zamanda eylemliliklerle de birleştirilecek konulacak inisiyatif olacaktır. Konut, barınma, eğitim, sağlık gibi gereksinimlerin devlet tarafından mutlaka ve koşulsuz karşılanması, iş güvencesi ve iş sağlanması. Yakınlarını kaybedenler için gerekli düzeyde tazminat. Bundan sonra çalışmayacak durumda olanlar ve sakat kalanların kendisinin ve ailesinin bakımının ve ihtiyaçlarının koşulsuz ve karşılıksız sağlanması gibi acil ve güncel taleplerin karşılanması için girilecek örgütlenme ve eylemlilikler belirleyicidir. İşçi ve emekçiler için devletin niteliği açık hale gelmiştir. Bir işçinin depremin ardından söylediği şu sözler bağlantıların kurulabilmesi bakımından oldukça manidardır: “Şerefsizler, meydanlarda zam isteyen işçiyi kamçılarlar, şimde karakollarda oturuyorlar.”

Türkiye istikrarsızlıklar ülkesi. Ülkenin emekçi katmanlarında biriken hoşnutsuzluk her geçen gün katlanarak artmakta. Hoşnutsuzluğun karşısında devletin başvuracağı ciddi yöntem bir kez daha zor olacaktır. İstikrarı sağlamanın ya da daha doğru bir ifadeyle sorunları ertelemenin yöntemi olarak. Şu da bir gerçek ki sorunun devrimci çözümü gündeme girmeye ve kendisini dayatmaya başlayacaktır.

Dayatılan tam bir köleliktir!

Tahkim yasasının iptali için eylemimizi yükseltelim!

Başta Türk-İş başkanı Bayram Meral olmak üzere sendika ağalarının itfaiyecilik yaparak, işçi-emekçi hareketinin önünü almaya çalışıyor. Buna rağmen, işçi ve emekçiler son yılların en kitlesel, en kararlı eylemliliğini geliştiriyorlar. Dünya ölçüsündeki krizle birlikte içerdeki yapısal krizin daha da derinleştiği koşullarda, sermaye faturayı işçi sınıfına kesmek konusunda geri adım atmaya yanaşmıyor. Ecevit sermayenin umudu. Ama bu emekçiler için umudun karartılması, açlık, sefalet, işsizlik ve mezarda emeklilik anlamına geliyor.

Saldırının en önemli ayaklarından biri de uluslararası tahkimin yasalaşması. Bir anlamda kayıtsız şartsız bağımlılığın son sınırına kadar götürülmesi. Bu işi yapmak ise, meclisteki "vatan-millet" demagoglarına, "çakıлтаşı" edebiyatçılarına düşüyor. Bundan sonrası bağımlılığın da ötesi. Çünkü bundan sonrası cumhurbaşkanının mekanını lağvedip, emperyalistlerin bir vali ataması oluyor. İş bu noktadan sonra dışa bağımlılıktan çıkıyor, emperyalizmin vilayeti haline gelmek oluyor.

Tahkim: Emperyalist sömürü hukukunun yasalaşması

Tahkim uygulamasına Anayasanın 47., 125. ve 155. maddelerinde değişiklik yapılarak geçiliyor. 47. maddede özelleştirme ilk kez anayasal bir ifade kazanıyor. 125. madde kamu hizmetleriyle ilgili şartname ve sözleşmelerde uygulamada çıkacak anlaşmazlıkların uluslararası tahkim kurulunda çözülmesini tanımlıyor. 155. madde ise Danıştay'ın bu sözleşmeleri inceleme yetkisini görüş bildirme ile sınırılıyor; yani Danıştay'ı devre dışı bırakıyor.

Bir de pek fazla öne çıkarılamayan, zaman zaman gazetelerin satır aralarında yer alan "temlik hakkı" var. Danıştay iki tarafın yaptığı bir sözleşmede üçüncü bir tarafın muhatap alınabilmesi için ayrı bir imtiyaz sözleşmesi yapılmasını şart koyuyor. Tahkim yasasıyla birlikte iki tarafın yaptığı imtiyaz sözleşmesinden yatırımcıyı finanse eden üçüncü taraf da yararlanacak. Herhangi bir anlaşmazlık durumunda devlet yatırımcının finansörü ile karşı karşıya gelecek. Ve herhangi bir risk tehlikesine karşı yatırımcıyı finanse edenlere hazine üzerinden güvence verilecek.

Tahkim, devletle yatırımcı arasında yapılan imtiyaz sözleşmesinin uygulamasında doğacak her türlü anlaşmazlığın, uluslararası tahkim kurulu tarafından çözüme bağlanmasıdır. Bir örnek verelim. Bergama köylülerin yaklaşık on yıldır siyanürle altın çıkarmak isteyen Eurogold şirketine karşı mücadele yürütmektedirler. Bu mücadelenin basıncıyla Danıştay siyanürle altın aranması iznini iptal etmek zorunda kalmıştır. Tahkimin yasalaşması Danıştay kararının devre dışı kalması demektir. İmtiyaz sözleşmeleri ve işçilerin geride kalmış hak kırıntılarının budanması da yasallaştırılmıştır. Örneğin emperyalistler tahkime konu olan sözleşmelere grev ve TİS haklarının uygulanmamasını vb. koyacaklar. Tahkim

uygulaması ile işçi sınıfı ve emekçilerin hak mücadeleleri daha çetin olacak. Çünkü devlet emperyalist şirketin çıkarlarını korumak için daha şiddetli saldıracak.

Yanısıra, devlet imtiyaz sözleşmesine ters gelen bir yasa çıkaramayacak. Çıkan yasalar yatırımcının zararına dokunursa, yatırımcı tahkim kuruluna başvurarak zararını devletten tanzim edebilecek. Ayrıca tahkim yasasıyla şimdiye kadar yabancı yatırımcıya konulan önkoşulların tümü ortadan kaldırılırken, yatırımcı doğal kaynaklardan yararlanarak ürettiği mamul maddeyi (örneğin elektriği) istediği ülkeye satabilecek. Ürünün birim değer fiyatı dolar bazından hesaplanacak. Yatırımcı için üretimi kendi ülkesinde ya da imtiyaz sözleşmesi imzaladığı bir ülkede yapmak arasında hiçbir fark olmayacak. Bu durumda Türkiye kendi doğal zenginliklerinden üretilen elektriği kelimenin tam anlamıyla "ithal etmek" durumunda kalacak.

Devlet Planlama Teşkilatının hazırladığı, ama Enerji Bakanlığı'nın görmemezlikten geldiği rapora göre, 2005 yılında Türkiye'nin enerji fazlası % 19 civarında olacak. Potansiyel projeler tamamlanacak olursa, bu fazla % 46'lara ulaşacak. Peki emperyalistlerin yapacağı enerji yatırımını işbirlikçileri de yapamaz mı? Ama emperyalistler enerji gibi yağlı kaymağı işbirlikçilerine bile yedirmek istemiyor. İMF ve Dünya Bankası'nın kredi için tahkimi şart koşmaları bu yüzden.

Minare çalınmış, kılıfı dikiliyor

Tahkim ile ilgili tartışmalar ağırlıklı olarak enerji sektörü üzerinde sürüyor. Çünkü enerji sektörü dışındaki sektörlerde tahkim kullanılmasında hiçbir engel yok. Türkiye 1958 tarihli New York sözleşmesi, 1961 tarihli Avrupa sözleşmesini imzalayarak, anlaşmazlıklarda yabancı hakem kararlarını tanıyacağını baştan kabul etmiştir. Şimdi yapılması düşünülen değişiklikle, kamusal alanda yapılacak yatırımlarda, özellikle yap-işlet-devret sözleşmelerinde çıkacak anlaşmazlıkların çözümünde, Danıştay devre dışı bırakılıp tahkim kuruluna gidilecek.

Verili hukuksal düzenlemede kamu hizmeti olarak tanımlanan sektörlerdeki üretim ya da hizmet dağıtımı ancak imtiyaz sözleşmeleriyle devredebiliyor. Ve bu sözleşmelerin uygulamaya girebilmeleri için Danıştay'ın onayının alınması gerekiyor. Danıştay 3 yıl içinde 33 sözleşmeyi iptal ederken, 10'unu da ertelemiş. Tahkimle Danıştay pürüzü ortadan kaldırılacak. Bununla beraber imzalanan sözleşmeler ve 37 ikili yatırım anlaşması tahkimin zaten fiili olarak devrede olduğunu gösteriyor.

Türkiye, 12 Nisan 1988'de OECD'nin alt kuruluşu kisvesiyle kurulan MİGA'nın kurucu üyelerinden. 144 ülkenin üyesi olduğu MİGA ülkelerinden birinde yatırım yapacak sermayenin her türlü riskli yatırım yapılan ülke tarafından güvence altına alınıyor. MİGA üyesi bir

yatırımcının kârını riske atan her türlü yasa, kural, düzenleme devre dışıdır. Esas alınan tek şey vardır, devletin attığı imza. Demek oluyor ki, sermaye devleti tahkimi uygulamaya sokalı çok olmuş, şimdi yaptığı ise içerdeki yasal prosedürünü tamamlamaktır.

Emperyalizme bağımlılık, tahkim ve MAİ

1995 yılından beri görüşüldüğü halde ancak geçtiğimiz yıl su yüzüne çıkan ve küresel anayasa olarak ifade edilen MAİ'ye (Çok Taraflı Yatırım Anlaşması) biraz daha yakından bakalım. En temel maddelerinden biri, sözleşmelerde çıkan anlaşmazlıkların uluslararası tahkim kuruluna götürülmesidir. Böylece iç hukuk, danıştay vb. devre dışı bırakılarak, anlaşmazlık doğrudan emperyalistlerin denetiminde bulunan uluslararası hakem kurulunda çözülecek. Elbette bu çözüm emperyalist yatırımcı lehine olacak. Üstelik sadece sözleşmenin tarafları hakem kuruluna başvurabiliyor. Asıl mağdur olan işçi ve emekçiler hiçbir anlaşmada taraf olamayacağı için, buraya başvuramayacak. Bu koşullarda iş mahkemesinin, kırıntı kabilindeki yasal hakların hiç bir hükmü olmayacağını söylemeye bile gerek yok.

Tahkimin yasalaşmasıyla MAİ'nin yolu düzleniyor. MAİ ise sermayenin - sanki değilmiş gibi- özgür hareket etmesinin imkanını hazırlıyor. Yine MAİ kapitalist sistem sınırları içinde, "bağımsızlık" ve "egemenlik" kavramlarının sınırlarını bir bayrak ve dile kadar geri çekiyor. Bunun dışında tam bir bağımlılık sözkonusu.

Bu açıdan Dünya Enerji Konseyi üyesi Geral Doucet'in şu sözleri oldukça çarpıcıdır: "*Uluslararası tahkim olmazsa yabancı sermaye gelmez, bağımsızlık, egemenlik konusu fazla abartılıyor, refahı arttırmak için egemenlikten biraz 'feragat' etmek gerekiyor.*" (Vurgular bizim). Mevcut egemenlik ve bağımsızlığın nasıl bir şey olduğu konusunda fazla söze gerek yok. Zaten her şey ortada. Tahkim, işte bu sözümona "bağımsızlık" ve "egemenlik"ten biraz "feragat"ı içeriyor. MAİ ise tam bir "feragat" oluyor.

Tekelci sermayenin bağımsızlık diye bir sorunu yoktur. Ancak pazar elde etmek bağlamında böyle bir kaygı duyar. Pazar varsa, kâr ediyorsa, topraklarında hangi bayrağın dalgalandığının hiçbir önemi yoktur. Bağımsızlık işçi sınıfı ve emekçilerin sorunudur. Emperyalist sömürü zincirini ancak işçi sınıfı kırıp, kelimenin tam anlamıyla bağımsızlığı elde edebilir. Emperyalist sistemin dışına çıkmak ancak sosyalizmle mümkündür.

Sosyalizmle, emperyalist zincirin dışına çıkılmasının dışında bir bağımsızlık ancak lafta kalır. Kapitalist ekonomi içinde bağımlılık ilişkileri günden güne derinleşir. Geline aşamada tahkim ve sonrasında MAİ ile tam bağımlılığa kadar varır. Şu halde tahkime ve MAİ'ye karşı yükseltilecek slogan "Bağımsız sosyalist emekçi cumhuriyeti!" dir.

“Öncü işçilerle birlikte müdahale edilirse sendika ağaları geriye adım atabilirler”

Depremin gündemi değiştirmesiyle yayını geciken bu röportaj, mezarda emeklilik ve emperyalist tahkim saldırılarına karşı yükselen sınıf hareketi ve sorunları çerçevesinde, bir belediye işçisiyle yapılmıştır:

Kızıl Bayrak: Cuma günü gerçekleşen iş bırakma eylemiyle ilgili bilgi verir misiniz?

İşçi: Perşembe günü işyerinde sendika toplantısı yapıldı. Sendika şube başkanı işçileri bilgilendirdi. Devletin İMF'den aldığı emirler doğrultusunda, işçi-emekçilerin aleyhine çıkarmaya çalıştığı mezarda emeklilik ve tahkim yasalarının durdurulması gerektiği vurgulandı. Hükümetin almış olduğu bu kararlara karşı, Emek Platformu'nun da üretimden gelen gücünü kullanarak 1 günlük genel grev yapacağını ve bu greve bütün emekçilerin katılması gerektiği (şirket işçileri ve taşeron işçileri de dahil olmak üzere) söylendi. Bu sürecin çok önemli, çok hassas bir süreç olduğu, bu mezarda emeklilik yasasının kendi geleceğimizi, işçi sınıfını ve tüm emekçileri ilgilendirdiğini, bu yasanın çıkmaması için de var olan güçlerin mücadele etmesi gerektiği söylendi. Türk-İş'in daha önce uzlaşmacı tutum aldığını fakat Belediye-İş ve bütün şubeleri de dahil olmak üzere karşı çıktığını, itiraz edildiğini, bu itirazın neticesinde tabandan gelen basınçla Türk-İş yönetim kurulunun yeniden Emek Platformu'nda yer alıp genel grev kararının çıkmasında etkili olduğu, bütün bunların işçi sınıfı ve emekçilerin talepleri doğrultusunda olduğu, bunun çalışmasının daha önceki Ankara yürüyüşüyle gerçekleştiği, katılımın çokluğunun 1 günlük grevin başarılı olacağını gösterdiği belirtildi.

Kızıl Bayrak: Ankara yürüyüşünden bahsettiniz. Ankara yürüyüşünün çok kitlesel olmasına rağmen, çok kısa sürmesini neye bağlıyorsunuz?

İşçi: Kitlesel olmasının sebebi, mezarda emeklilik yasası politik olan kitleyi olduğu kadar, apolitik kitleyi de etkilediği için o kitlesellik yakalandı. Fakat yeterince politik olarak kitleler bilinçlendirilmediği için, yeterince içeriği doldurulmadığı için sadece protesto ağırlıklı olduğu için ve havanın da sıcak olması vb. nedenlerle eylem erken bitirildi.

Kızıl Bayrak: Bu söylediklerinizde sendika ağalarının payı ne kadardır? Örneğin bayram Meral gibileri...

İşçi: Şimdi Bayram Meral Türk-İş nezdinde kurt, kuş, eşek arısı koalisyonunun 4. ortağı gibi davranmaktadır. Bilindiği gibi hep iktidarlarla uzlaşmış ve gerçek yüzü sınıf mücadelesi nezdinde ortaya çıkmıştır. Daha önceki vukuatları buna en iyi örnektir.

Kızıl Bayrak: Peki yüzbinlerin Ankara çıkartması sonrası Emek Platformu bileşenleri ne yaptı?

İşçi: Türk-İş'in uzlaşmacı tutumu sonucu bir ara Emek Platformu dağılma noktasına geldi. Ancak taban basıncı sonucu Türk-İş geri adım atmak zorunda kaldı.

Kızıl Bayrak: Özellikle Türk-İş, üyelerine iş bırakın fakat evlerinizde kalın çağrısı yaptı. Yani işçilere 1 günlük tatil yaptırıldı. Keza alanda KESK ve DİSK'e bağlı yaklaşık 2000 emekçi vardı. Bunu neye bağlıyorsunuz?

İşçi: Zaten Türk-İş'in aldığı kararlardan bir tanesi de alanlara çıkılmamasıydı. Boyalı basının da belirttiği gibi, bu, bazı grupların eylemi provoke etmesini engellemek için alınmış olan bir karar olarak aksettirildi ve sağduyulu davranılması gerektiği söylenildi. Buna rağmen İZSU çalışanlarının bir çoğu işyerlerine gitti. Daha sonra sendika temsilcilerinin mazeret açıklaması, otobüslerin çalışmadığı, bu nedenle insanların eyleme gidemediği şeklindeydi.

Kızıl Bayrak: Özellikle İzmir'de ulaşım felce uğradı. Ancak bu iş bırakma eylemi kendi dar sınırlarını aşamadı. Bunun sebepleri sizce nelerdir?

İşçi: Şimdi, İzmir genelinde ESHOT bünyesinde şirket işçileri de (İZULAŞ ve İZELMAN) bulunmakta. Sendikası işçilerin de katılmış olması, buralardaki işçilerin apolitik bir yapıda olmalarına rağmen, salt emeklilik yasasının kendilerini de etkilemiş olmasına bağlıdır. Oysa mezarda emeklilik ve tahkim yasası, sınıfa karşı saldırılardan birkaç tanesidir. Bunu kavrayamamış olmaları, bu genel grevin kendi dar sınırlarını aşamamasının sebeplerinden bir tanesi de budur. Bu pratiğin de gösterdiği gibi işçi sınıfı yeterince politikleştirilmemiş, bu bilinç verilmemiştir.

Kızıl Bayrak: Sizce bu bilinç bugünkü sendikaların mevcut durumlarıyla verilebilir mi?

İşçi: Kuşkusuz verilemez. Neden verilemez? Çünkü sarı sendika ağalarının hizmet ettiği yer sermayedir. Ama bu demek değildir ki bu sendikalarla birşey yapılamaz. Öncü, sınıf bilinçli işçilerin buluşabileceği yegane yerlerden biri de sendikalar. Öncü işçilerle birlikte müdahale edilirse sendika ağaları geriye adım atabilir. Bunun en yakın örneği de genel grev kararının alınmasıdır.

Kızıl Bayrak: Hükümet şu anda sosyal yıkım yasasını onaylamış durumda. Bundan sonra ne yapılması gerekiyor?

İşçi: Sermaye iktidarının, derinleşen krizin falansını PDF Kişisel Arşivi

emekçilere çıkaracağını bizler çok iyi biliyoruz. Fakat sendika ağalarının bizim önümüze set oluşturacağını da bilmekteyiz. Bunun için mücadeleyi geniş yelpazede tutmalıyız. Genel grevi genel direnişe dönüştürmek için çalışmalarımızı ona göre yapmalıyız.

Kızıl Bayrak: Bu haliyle 13 Ağustos için tam bir genel grev denilebilir mi? Eksikleri var mı?

İşçi: Eksikleri vardı. En büyük eksikliklerden biri, bazı işletmelerde üretime devam edilmesi oldu. Bir de işçilerin emekçilerin evlerinde kalmaları, alanlara çıkmamaları, eylemin içeriğini boşaltmasına katkı sağlamıştır. Burada yaşanan olay sınıf ufku dar olanların tam da istediği şeydir. Bunun neticesinde şu gerçeklik ortaya çıktı; gerçek bir sınıf hareketi yalnızca sınıf bilinçli işçilerin önderliğinde başarıya ulaşır. Bunu pratik gösterdi, göstermekte...

Kızıl Bayrak: Son olarak söylemek istediğiniz birşey var mı?

İşçi: Evet, politikayı iyi belirlemek ve bunu en hızlı şekilde hayata geçirmek gerekiyor. Bu yaşadığımız süreç bunu çok iyi göstermektedir. Bundan sonra daha örgütlü, daha güçlü bir şekilde hareket etmek gerekiyor.

Kızıl Bayrak: Röportaj için teşekkür ederiz.

İşçi: Ben teşekkür ediyorum ve mücadelenizde başarılar diliyorum.

Kızıl Bayrak/İzmir

Benkiser'de işçi kıyımı

Anadolu Yakası'ndaki, Petrol-İş'e bağlı işletmelerde yaklaşık 1 ayı aşkın bir zamandan bu yana süren tensikat saldırılarına bir yenisi eklendi. Benkiser fabrikasına bağlı Şirin depoda 38, Benkiser'de 2 işçi işten atıldı. Geçen hafta perşembe günü işyeri temsilcileri 40 işçinin atılacağını işçilere bildirdiler. Kartal Petrol-İş yöneticileri ve Benkiser işçileri genel merkezin de katılımıyla bir toplantı gerçekleştirdi. Sadece 1 vardiyanın katıldığı toplantıda işçilerin bir kısmı saldırıya direnişe geçerek cevap verilmesi gerektiğini söylerken bir kısmı çekimser kaldı. Sendika yönetimi ise 1 yönetici hariç olumsuz bir tutum aldı. Görüştüğümüz bir Benkiser işçisi, temsilcilerin; direnişe geçerseniz 17. maddeden atılırsınız, tazminatınızı da alamazsınız tarzında işçileri şartlandığını ifade etti.

Daha önce, 1991'de tensikat saldırısıyla karşı karşıya kalan Benkiser işçileri, gösterdikleri tepki sayesinde, atılan 3 arkadaşlarını geri aldırılmıştı. Petrol-İş Anadolu Şube'de örgütlü Plastaş ve Arılı fabrikalarında da tensikat saldırısı geçtiğimiz ay gündeme gelmiş, Plastaş'tan 42, Arılı'dan 12 işçi işten atılmıştı. Petrol-İş Anadolu Şubesi o zaman da saldırılar karşısında atıl kalmıştı. Salı günü işten çıkarılan Benkiser işçilerinin de direnişe geçmemesiyle sektörde üçüncü tensikat saldırısı da patronların lehine sessiz sedasız gerçekleşmiş oldu.

Kuşkusuz ki bunda en büyük pay yaptığı sözleşmelerle sermayeye tensikat saldırısı yapma izni veren sendikanındır. Benkiser'de sermayedarın kendi lehine işçi çıkarmayı garanti altına alan sözleşmenin 12. maddesine uyma gereği göstermemesinin arkasında da sendikanın bu güne kadar izlediği tavizkar tutumdan cesaret alması olduğunu söyleyebiliriz.

Sözleşmelerde sermayedara işçi çıkarma hakkı veren sendika, çıkarmaların sözleşmeye uygun olmasını bile sağlayamamıştır. Petrol-İş, bu mücadeleden uzak tavrını sürdüğü sürece bu tür saldırıların önü kesilemeyecektir. Ve yöneticiler kuşkusuz ki bir ay sonra gerçekleşecek Genel Kurul'da bir çok şeyin yanı sıra işsiz kalan Arılı, Plastaş ve Benkiser işçilerinin hesabını vermekle karşı karşıya kalacaktır.

TKİP Kuruluş Kongresi Belgeleri: S

Sınıf çalışmasının ye

3. Konferans'ta belirlenen üç temel çalışma alanı var. Birincisi, temel stratejik fabrikalar, ikincisi hareketli sektörler, üçüncüsü ise tek tek yerel direnişlerdi. Biz de bu belirlemeye uygun bir bölümlenme yaptık.

Temel stratejik fabrikalar konusu daha önceki oturumlarda yeterince tartışıldı. Son metal işçilerinin eylemliliği ile bu alanın taşıdığı özel önem bir kez daha açıkça görüldü. Bunlar kapitalizmin can damarı, aynı zamanda işçi sınıfının ve kendini bulacak bir işçi sınıfı hareketinin omurgasını oluşturan fabrikalar. Bunlar Arçelik'tir, Beko'dur, harekete geçen Tofaş'tır, Renault'dur, bu tür büyük stratejik önemdeki kuruluşlardır. Buralara yönelik çalışmanın her dönem öncelikli olarak gözetilmesi gerekiyor.

3. Konferans'ta bu alana yönelik çalışma temel alınmalıdır belirlemesi yapılmasına karşın, sonraki süreçte çeşitli nedenlerle yetersiz kaldığımız bir alan bu. Bu fabrikalara işçi alımında uygulanan kriterler ve dışardan müdahalede yaşanan zorluklar, bu yetersizlikte önemli bir rol oynadı. Daha çok ikinci derecede önemli yerlere yönelebildik. Komisyon metninde, önümüzdeki dönemde buralara yönelik çalışmaya ağırlık vermek gerektiği bir kez daha vurgulanıyor.

Sınıf çalışmamızın temel öncelikleri ve sorunları

Semih: Komisyon raporu sınıf çalışmasının temel sorunlarını belli başlıklar altında toparlıyor. Ben de buna uygun düşen özet bir sunuş yapacağım. Sınıf hareketinin güncel durumu ve sorunları daha önceki oturumlarda yeterince konuşulmuş bulunuyor. Bu nedenle bu bölümü atlıyorum, sunuşu ikinci bölümden başlayarak yapacağım.

İkinci bölümün başlığı, “Sınıf çalışmasına taktik yaklaşımımız”. Komisyon olarak rapor üzerine son kez konuştuk ve bu başlığı “Sınıf çalışmasında 3. Konferans sonrası süreçlerimiz ve önümüzdeki dönemin öncelikli görev alanları” olarak değiştirmenin daha doğru olacağına karar verdik. Zira 3. Konferans'ta ifade edilmiş olan temel görev alanlarımız üzerinden, geçmiş sürecin değerlendirmesini ve yapılan belirlemelere uygun olarak önümüzdeki dönemin görevlerini ortaya koyan bir bölüm bu.

Bu bölüm, kitle hareketinin gelişme seyrinin önden kesin olarak öngörülemediği belirlemesiyle başlıyor. İkinci maddede; partinin politik-örgütsel etki alanını genişletmek ve yükselcek bir kitle hareketine hazırlık yapmak şu anki taktik yönelimimizin temel bir unsuru olmalıdır, deniliyor. Bu, bir taraftan örgütsel etki alanımızı genişletmek çerçevesinde bir hazırlık olarak, diğer taraftan ise kitle hareketini geliştirmenin

dinamiklerini zorlamak, bunları açığa çıkartmak, bunun bir öznesi olabilmek şeklinde anlaşılabilir. Kuşkusuz bu taktik yönelim stratejik önceliklerimizin gözetilmesi çerçevesinde olmak zorunda.

3. Konferans'ta belirlenen üç temel çalışma alanı var. Birincisi, temel stratejik fabrikalar, ikincisi hareketli sektörler, üçüncüsü ise tek tek yerel direnişlerdi. Biz de bu belirlemeye uygun bir bölümlenme yaptık.

Temel stratejik fabrikalar konusu daha önceki oturumlarda yeterince tartışıldı. Son metal işçilerinin eylemliliği ile bu alanın taşıdığı özel önem bir kez daha açıkça görüldü. Bunlar kapitalizmin can damarı, aynı zamanda işçi sınıfının ve kendini bulacak bir işçi sınıfı hareketinin omurgasını oluşturan fabrikalar. Bunlar Arçelik'tir, Beko'dur, harekete geçen Tofaş'tır, Renault'dur, bu tür büyük stratejik önemdeki kuruluşlardır. Buralara yönelik çalışmanın her dönem öncelikli olarak gözetilmesi gerekiyor.

3. Konferans'ta bu alana yönelik çalışma temel alınmalıdır belirlemesi yapılmasına karşın, sonraki süreçte çeşitli nedenlerle yetersiz kaldığımız bir alan bu. Bu fabrikalara işçi alımında uygulanan kriterler ve dışardan müdahalede yaşanan zorluklar, bu yetersizlikte önemli bir rol oynadı. Daha çok ikinci derecede önemli yerlere yönelebildik. Komisyon metninde, önümüzdeki dönemde buralara yönelik çalışmaya ağırlık vermek gerektiği bir kez daha vurgulanıyor.

Bu birinci kategori çerçevesinde kamu işletmelerine yapılan bir vurgumuz var. Kamu işçileri, '80 sonrası süreçte, öncesine göre daha hareketli bir tablo çizdiler. Özellikle '87-91 döneminde sınıf hareketinin yükselişinde önemli bir rol oynadılar. Özelleştirmelerin başlaması, özel sektördeki birçok fabrikaya göre öncüsünün henüz biçilmemiş olması, buralara yönelik saldırıların süreklileşmiş olması vb. nedenlerle, bu kesime yönelik ilginin sürdürülmesi, içeriden çalışma olanaklarının bulunamadığı koşullarda dışardan müdahalenin zorlanması gerektiği vurgulanıyor.

Tekstil, belediye gibi görece hareketli sektörler ikinci kategoriye oluşturuyor. Bunlar stratejik önemde çalışma alanları olmamakla birlikte, hareketlilikten yararlanarak sınıf içerisinde güç olmak, belli bir deneyim kazanmak vb. nedenlerle yöneldiğimiz alanlar oldu. Metinde, bu çerçevedeki yönelişin sürdürülmesi gerektiği vurgulanıyor. Biz bu alana yönelik çalışmada belli güçler toparladık, fabrikalara ilişkin politikalar oluşturma ve propaganda-ajitasyon konusunda deneyimler elde ettik. Bunlardan da yararlanarak önümüzdeki dönemde sistematik bir faaliyet yürütmemiz gerekiyor.

Tekstil alanındaki sorunumuz şu: Bu sektörün dağınık ve şekilsiz yapısı bizim çalışmamıza da belli oranlarda yansdı. Sık sık işten çıkarmalar, iş bırakmalar, fabrika değiştirmeler yaşanıyor. Bu tür fabrika ve atölyelerde geçici, ani parlayan ve kısa dönemde sönen hareketlilikler oluyor. Siz fabrikaya yönelik belli politikaları daha doğru dürüst oluşturmadan, istikrarlı bir çalışma gerçekleştirme olanağına kavuşmadan, gelişen süreçlerin dışında kalabiliyorsunuz. Bu nedenle bu alanda da stratejik öneme sahip olan belli fabrikalara yönelik çalışmaya ağırlık vermek gerekiyor. Büyük, işçilerin nispeten daha uzun süreli çalıştığı fabrikalara, entegre tesislere ya da konfeksiyon olsa bile daha geniş bir çeperi harekete geçirebilecek özellikler taşıyan

fabrikalara yönelmek gerekiyor. Bu tür yerleri belirlemeli, buralarda yoğunlaşmalı ve sektöre yönelik politikalar oluşturmak perspektifiyle hareket etmeliyiz.

Üçüncü bir alanı mevzi direnişler oluşturuyor. '87-91 hareketliliğinin kırılmasından sonra uzun bir dönem boyunca sınıf hareketi kendisini mevzi direnişler biçiminde ortaya koydu. Mevzi direnişlere yaklaşım konusunda son oturumda belli açıklıklar oluşmuştu. Mevzi direnişlerin özelliklerini ve dinamiklerini doğru saptayabilmek ve bu çerçevede yönelmek üzerine bir tartışma yaptık ve belli sonuçlara ulaştık. Mevzi direnişlere yaygınlaşma gücü, sınıfı temsil gücü, arkasından gelebilecek daha güçlü bir patlamanın öncü çıkışı olabilmek gibi özellikler üzerinden bakabilmek gerekiyor.

Mevzi direnişlere ilişkin bir başka sorun, direnişin özelliklerini ve somut durumunu değerlendirerek etkili bir müdahaleyi gerçekleştirebilmektir. Öncülerin yapısı, işçilerin özellikleri, sendikacıların tutumu, fabrikanın özelliği vb. birçok noktayı bir arada değerlendirerek, iyi düşünülmüş bir tür müdahale planı oluşturmak, bu çerçevede sistemli bir müdahaleyi gerçekleştirmek gerekiyor.

Mevzi direnişler üzerinden bir başka nokta, mevzi direnişlere yönelik müdahalenin toplam sınıf hareketine yönelik müdahalenin bir aracı olarak kullanılabilmesidir. Stratejik önceliklerimizden sapmamak koşuluyla, önemli bir işletme olmasa da, politik bir kuvvet olarak ortaya çıkma ya da farklı imkanları değerlendirme çerçevesinde mevzi direnişleri değerlendirebilmeliyiz. Brandi direnişi örnek olarak verilmişti; siz bu direnişe belli bir başarıyla yönelerek, Brandi üzerinden DİSK'in Ankara yürüyüşünü değerlendirerek, sınıfın geneline yönelik müdahale olanağına da ulaşabilirsiniz. Bu çerçevede metinde, belli somut durumlarda mevzi direnişlere farklı olanakları değerlendirme çerçevesinde yaklaşılması gerektiği dile getiriliyor.

Bu bölümün ardından, “Zorlanma ve görev alanlarımız” bölümü var. Bu bölümde merkezi politikalar, yerel politikalar ve fabrika politikalarının önemine ilişkin bir vurgu var. Bunların doğru belirlenmesi, birbiriyle ilişkilerinin doğru kurulması ve bunun belli somutluklara ulaşmasına ilişkin bir vurgu bu. Yöneldiğimiz fabrikaların özgünlükleri üzerinden belirlenmiş somut politikalarımızın olabilmesi gerekiyor. Bu, sendikası bir fabrikaya sendika getirmek çerçevesinde dar politikalar değil, öncelikleri gözetken, politik, örgütsel hedeflere göre oluşturulmuş bir müdahale planı demektir.

Zorlanma ve görev alanlarının başında öncelikle sistemli bir siyasal sınıf çalışmasının oturtulması, bunun bölge örgütlerinden başlayarak yaratılması, temel sorun alanı olarak konuluyor. Bunun örgüt tartışmasına giren bir yönü de var.

Gençlik çalışmasının bölge çalışmalarının bir alanı olarak görülmesi ve gençlik çalışması ile sınıf çalışması arasındaki ilişkinin doğru kurulabilmesi sorunu, ele alınan bir başka nokta. Biz gençlik çalışmasını bölge çalışmasının bir parçası olarak değerlendirebildiğimiz oranda, sınıf çalışması ile gençlik çalışması arasındaki ilişkiyi doğru bir tarzda kurabiliriz. Bu iki alandaki çalışma iç içe geçebilen özellikler gösteriyor.

Önümüzdeki dönemin temel sorun alanlarından bir diğeri, açık alandan sürdürülen sınıf çalışmasında

sınıf hareketi ve çalışması/5

ii dönem yönelimleri

partinin genel örgütün düzeyine ulaşabilmeyi başarabilmektir. Paralel yüklenme. her iki alandaki çalışmanın belli fabrikalara ve bölgelere yönelik paralel şekilde gerçekleştirilmesi vurgulanıyor burada.

Fabrika, bölge ve sendika düzeyinde politikalarımızın bütünlüğü, üzerinde durulan bir başka sorun alanı. Fabrikaya yönelik politikamızla o bölge ve sendikalara yönelik politikamız belirlenmeli ve uyumlu, birbirini besleyen tarzda gerçekleştirilmelidir. Fabrika içerisinde derinleşen bir çalışma, o bölge ya da sektöre yönelik genel bir çalışma ile güçlendirilebilir. Tersinden, bölgeye ya da sektöre yönelik çalışma da, fabrikalardaki çalışmanın derinleşmesi, kökleşmesi temelinde olgunlaştırılabilir. Bu ikisi birbirinden koparıldığında, fabrikada derinleşme de, sektör-bölge çalışmasında genişleme de gerçekleşemez.

Sınıf çalışmasında kadro sorunları, temel sorun alanlarımızdan bir diğeri. Bu alanda belli ölçülerde mesafe kaydettik. Ama bu hala da asgari ölçüde çözülebilmiş bir sorun değil. Emekçi yığınlarla sosyal yaşam birliği, legal çalışmadan yararlanma vb. gibi alanlarda zayıflığımız var. Doğal öncü işçilerden yeterince beslenememenin güçlüklerini yaşıyoruz.

Son iki bölüm, MYO, PYO ve bültenlerin kullanımı ve bunların ilişkileri üzerine. Bu sorun kongremizin yayımlar gündeminde genel çerçevesiyle tartışıldı. MYO ve PYO esas itibarıyla kadrolara ve sınıf öncülerine, bültenler ise sınıfın kitlesine yönelik olan ve birbirlerini tamamlayan araçlardır. Burada sınıf çalışması çerçevesinde bültenlere ilişkin vurgulayabileceğimiz bir nokta şudur: Bültenler, her yerelde; fabrikalara ve sektörlerle yönelik çalışmamızda somut politik çalışmanın ihtiyaçlarını karşılayabileceğimiz, yaygın olarak kullanılabileceğimiz, belirlenmiş politikalarımızı popüler tarzda sınıf kitlelerine taşıyabileceğimiz araçlardır.

Sendikal hareket ve sendikal politika ise, sınıf çalışmamızda temel önemde bir başka sorun. Zira sınıf hareketi bugün ağırlıklı olarak kendisini sendikal hareket üzerinden ifade ediyor. Bu farklı ülkelerde, farklı dönemlerde farklı biçimlerde olabilir. Ama Türkiye'de sınıf hareketinin bugünkü gelişmişlik düzeyinde bu bugün için böyle.

Türkiye'de özellikle son 10-15 yıllık süreçte sendika bürokrasisinin adeta bir parti gibi işlev gördüğünü, sınıf bilincinin gelişmesini engellemede ve sınıf kitlelerini denetlemede oldukça önemli bir rol oynadığını söylüyoruz. Değişik ülkelerde sınıfı dizginlemekte bir takım başka araçlar (reformist partiler gibi) kullanılabiliyor. Ama Türkiye'de bu işi esas olarak sendika bürokrasisi üstlenmiş durumda. Bu nedenle sendika bürokrasisine karşı mücadele sınıf mücadelesinin gelişebilmesi açısından büyük bir önem taşıyor. Kurulu burjuva düzenine karşı devrimci mücadelede, sendika bürokrasisini de temel bir hedef haline getirmek gerekiyor.

Metinde, sendika bürokrasisine karşı mücadelede temel olarak taban dinamizmini ele almamız gerektiği vurgulanıyor. Sendika bürokratlarına karşı taban dinamizmini harekete geçirebilmek için; işyeri temsilcilerini ve sendika yönetimlerini denetleyecek işyeri komitelerinin sendika tarafından tanınması, işyeri temsilcilerinin seçimle belirlenmesi, sendika yöneticilerinin maaşlarının ortalama işçinin maaşının

üzerinde olmaması, toplu sözleşmelerin onaydan geçerek imzalanması gibi birçok madde var. Bunlar daha da genişletilebilir ve güçlendirilebilir.

Sendikalara yaklaşımda politika olarak, her işkolunda birleşik tek sınıf sendikası genel planda savunuyoruz. Fakat bunun anlamı, bugünkü sendikaların ne pahasına olursa olsun birleşmesini talep etmek olmayacaktır. Birleşik tek devrimci sınıf sendikası altında işçi sınıfının toplanması çağrısını yapacağız ve bu sorunu, devrimci sınıf mücadelesinin seyri, başarıları ve ihtiyaçları ile ilişkilendireceğiz.

Bugün işçiler bir sendikadan başka bir sendikaya geçmek istediklerinde dahi önlerine bir yığın engel çıkıyor. Bu Türk-Metal'den kopma sürecinde de görüldü. Türk Metal'in gerici faşist yapısından tutun da, Birleşik Metal'in icazetçi, uzlaşmacı, giderek hainleşen yapısına, yasal engellere, sermayenin buna karşı geliştirdiği önlemlere kadar, bir sürü sorun alanı var burada. Bu çerçevede, sendika seçimi önündeki engellerin ortadan kaldırılması üzerine bir politika oluşturulabilir. Referandum sendika değiştirmek isteyen işçileri harekete geçirmek için kullanılabilecek bir araç. Yine yetki barajı sorunu, sendikaların birbirlerine karşı yaptıkları itirazlar, sendikalara üyelik ve istifa için getirilen önlemler var. Bunların her birisi sendika bürokrasisine karşı taban dinamizmini geliştirmek, sendikal demokrasiyi kurup güçlendirmek için kullanılabılır.

Bir başka önemli sorun, sendikal alanda varolan farklı anlayışlara yaklaşımdır. Genel bir sendika bürokrasisi tanımı yapıyoruz. Ama bu, hem belli birleşenlerden, alt unsurlardan oluşuyor. Dahası bugün sendika bürokrasisi içinde bile farklı sendikal anlayışlar var. Bu farklılıkları değerlendirme, somut politikalar belirleme gibi bir sorunumuz var. Merkezi düzeyde sendikal bürokrasiye ilişkin bir değerlendirmeye girmedik, bu zaten biliniyor. Faşist-gerici sendikal anlayışları bu çerçevede bir yana bırakıyorum. Biz daha çok bunun dışında kalan genel planda sol eğilimli ya da bu iddiayı taşıyan sendikal anlayışların hangi yaklaşımlara sahip oldukları üzerinde durduk.

Birincisi, CHP ve İP'in sendikal çizgisidir. Bu daha çok "çağdaş sendikacılık" olarak ortaya çıkıyor. İP'te biraz daha farklı bir görünüme sahip, ama temelde önemli bir farklılığı yok.

ÖDP'nin sendikal anlayışı, daha çok DİSK ve eski Maden-İş kökenli işçiler, sendikacılar, temsilciler üzerinden ifadesini buluyor. Bu, uzlaşmacı, pragmatist, ilkesiz, dolaylı yollardan tabandan gelen basıncı püskürtmeye çalışan bir sendikal kimlik. Bu kimliğin en önemli yönü "çağdaş sendikacılık" çizgisine en yakın ve karşılıklı geçirgenliğin en sık olduğu çizgi olmasıdır.

EMEP çizgisindeki sendikacıların anlayışı bir

Türkiye'de özellikle son 10-15 yıllık süreçte sendika bürokrasisinin adeta bir parti gibi işlev gördüğünü, sınıf bilincinin gelişmesini engellemede ve sınıf kitlelerini denetlemede oldukça önemli bir rol oynadığını söylüyoruz. Değişik ülkelerde sınıfı dizginlemekte bir takım başka araçlar (reformist partiler gibi) kullanılabiliyor. Ama Türkiye'de bu işi esas olarak sendika bürokrasisi üstlenmiş durumda. Bu nedenle sendika bürokrasisine karşı mücadele sınıf mücadelesinin gelişebilmesi açısından büyük bir önem taşıyor. Kurulu burjuva düzenine karşı devrimci mücadelede, sendika bürokrasisini de temel bir hedef haline getirmek gerekiyor. Sendika bürokratlarına karşı taban dinamizmini harekete geçirebilmek için; işyeri temsilcilerini ve sendika yönetimlerini denetleyecek işyeri komitelerinin sendika tarafından tanınması, işyeri temsilcilerinin seçimle belirlenmesi, sendika yöneticilerinin maaşlarının ortalama işçinin maaşının üzerinde olmaması, toplu sözleşmelerin onaydan geçerek imzalanması gibi birçok madde var. Bunlar daha da genişletilebilir ve güçlendirilebilir.

ölçüde ÖDP'ye benziyor, ama yine de kendine özgü iki yönü var. Bunlardan birincisi, tekstil çalışmasında ortaya çıkan örneğiyle, burjuva sendikacılığa tabii olan, mücadelecilik konumundan uzak düşen tutumlar. İkincisi ise, TÜMTİS örneğinde olduğu gibi, düzen içi ama mücadelecilik bir çizgi. Kuşkusuz bu farklılaşmada taban dinamikleri önemli bir rol oynuyor. TÜMTİS ileri taban dinamiği nedeniyle biraz daha mücadelecilik bir özellik taşıyor. Oysa tekstilde burjuva sendikacılığa yakın özellikler gösteriyorlar. Ama sonuçta bunları, kendi gelişim süreçleri içerisinde ve sınıf-kitle hareketinin gelişim seyrine bağlı olarak ortaya çıkan yeni durumlara göre yeniden değerlendirmek, bu çerçevede katılmış, belirginleşmiş özellikler olarak düşünmemek gerekir.

Bunların dışında bir de devrimci eğilimli sendikal anlayışlar ve arayışlar var. Bunların her birinin belli özgünlükler taşıdığını, kendi içinde değerlendirilmesi gerektiğini ifade ettik. Tuzla Deri-İş, Genel-İş, Liman-İş vb.'ne ilişkin daha somut yaklaşımlar geliştirmeliyiz. Devrimci eğilimli sendikal anlayışlarla diğer anlayışlar arasında belli ayrımlar koyup, yedekleme imkanlarının daha fazla olduğunu düşünmeli, ittifaklar sorununda daha farklı bir yaklaşım göstermeliyiz.

En son olarak ittifaklar sorunu var. Sendikal mücadelede önümüzdeki dönemde karşımıza sıkça çıkacak bir sorun bu. Herşeyden önce somut duruma göre bir değerlendirme yapmak gerektiği açık. Artı yaklaşımımızda, bayraklarımızı karıştırmadan politikalarımızı işçi kitlesine aktarabilmek, ittifaklara ilkesel bir tutum ve sendikal demokrasi çerçevesinde yaklaşmak gerekiyor. Komisyon metninde bu konuya ilişkin olarak yer alan ifade yanlış anlaşılabilir. Sendikal demokrasi çerçevesinde oluşturulacak ilkeler ekseninde ittifaklar yapılabilir deniliyor. Sendikal demokrasiyi vazgeçilmez bir ilke olarak düşünmek, bunun dışında mücadele çizgisinin üzerinden somut olarak değerlendirmek, biçiminde ifade edilmesi daha uygun olur.

Temmuz: Ben kısaca iki noktayı ifade edeceğim.

Birincisi, zorlanma ve görev alanlarımıza ilişkin olarak, illegal araç ve yöntemlerin kullanılmasında, 3. Konferans sonrası süreçte ortaya çıkan zorlanma ve zayıflamadır. Sadece illegal araç, yol ve yöntemlerin kullanılmasında değil, genel politik faaliyette de belli bir zorlanma var. Bununla birleşen tarzda illegal araçların kullanımında belli bir zayıflama ve zorlanma söz konusu. Aynı dönemde açık alan üzerinden propaganda-ajitasyon kapasitemiz gelişmiş olsa da, örgüt çalışmasının böyle bir sorun alanı var. Önümüzdeki süreçte aşılması gereken sorunlardan biridir bu.

İkincisi ise şu: Semt gençlik güçleri, yerel örgüt çalışmasının sınıf çalışması dışındaki alanlardan beslenmesinin önemli bir kaynağı. Bölge çalışması bütünlüğünün bu boyutunun bir madde olarak yer alması gerekir metinde. Yoldaş sunuşunda buna, bölge çalışmalarının gençlik çalışmasına ilişkin boyutu çerçevesinde girdi zaten. Gereksiz bir tartışmaya yol açmaması açısından şu söylenebilir. Muhakkak ki, gençlik çalışmasını örgütlemek, gençlik güçlerimizin görev ve sorumluluğudur. Ama, gençlik çalışmamız salt öğrenci çalışması olmayacaksa eğer (kaldı ki, öğrenci gençlik çalışması ile liseli gençlik çalışması semtlerde kesişiyor), bölge örgütlerimiz gerek semt gençliği, işçi gençlik, marjinal gençlik kesimleri, gerekse liseli gençlik açısından ilerde komsomolda merkezileşecek gençlik çalışmasının ilk dayanak noktalarını oluşturmak durumundadırlar.

Çalışma alanlarının seçiminde esneklik

Cemal: Hareketimiz başından itibaren stratejik önemdeki fabrikalarda örgütlenmeyi, bu zeminde hücreleşmeyi temel hedef olarak ele aldı.

Stratejik önemdeki fabrikalara yönelik sistemli bir faaliyet bu fabrikalara girip girememeye çok bağlantılı. İçerden çalışma yürütebilmek için bu fabrikalara girmek büyük bir sorun oldu bizim için. Ama biz bugün bu sorunu fabrikalara girip girememe üzerinden tartışmamalıyız. Eğer stratejik fabrikaları hedef alacaksak, bu esas olarak fabrikaların tüm özelliklerini, nasıl örgütlenmesi gerektiğini önümüze çekmek ve ısrarlı bir tarzda yönelmekle ilgili bir sorun.

Ama bizim başka bir sorunumuz var. Somutta şöyle bir durum var: Stratejik önemdeki fabrikalarda bir sendikal mücadele geleneği var. İşçi sınıfının diğer kesimlerine göre ücretler ve sosyal haklar konusunda daha iyi bir düzeye sahipler. Bu nedenle sınıf hareketinin durgun olduğu süreçlerde buralarda durum çok daha geri bir düzeyde seyrediyor. Fakat bizim nicel gelişmeye de ihtiyacımız var. Bunu bugün için salt stratejik önemdeki fabrikalar üzerinden bir çalışmayla başarmak çok kolay değil. Bunu şu nedenle söylüyorum. Tekstil, belediye, petro-kimya ve metalin orta ölçekli fabrikalarında hareketlilik her zaman bir biçimde gündeme geliyor. Bu, sendikalaşma, ücret sorunu, fabrikanın kendi dar sorunları vb. üzerinden olabiliyor. Buralar bizim için biraz da kadro kaynağıdır. Eldeki dar kadro imkanları üzerinden stratejik önemdeki fabrikalara yönelik çalışmayla eğer kadro devşiremiyorsanız, bu çalışmayı boşa çıkararak değil, ama bununla birlikte orta ölçekli tekstil, belediye, petro-kimya ve metaldeki çalışmalara da ağırlık verilmesi gerekiyor.

Özellikle metal ve petro-kimyadaki orta ölçekli fabrikaların hareketliliğinin, oturmuş bir sınıf kültüründen çok, kent yoksulları dediğimiz kesimlerden gelen işçilerin yoksulluğa, sefalete tepkilerinden kaynaklandığını düşünüyorum. Özellikle Tıbset'de ve Reslan'da yaşananlar üzerinden baktığımızda, bu böyle.

KİT'ler, demir-çelik fabrikaları, petro-kimya ve diğerleri üzerine ise kısaca şunlar söylenebilir. Buralarda öncüler şüphesiz tekstildeki gibi sirkülasyona uğramıyorlar. Ama bu biçimde işçilerde de yaş sorunu önemli. Yaşlı bir kuşağın varlığı, uzun dönem birlikte çalışmanın getirdiği bir avantaj gibi görünse de, bu dezavantaja da dönüşebiliyor. Çünkü emekliliğini bekleme, artık fabrikadan kurtulma vb., KİT'lerde hareketi daraltıp durağanlaştıran bir sonuç yaratıyor. Komisyon adına sunuş yapan yoldaş mevzi

direnişlere değindi. Mevzi direnişlere sadece o işletmenin üretimden gelen gücü ya da sınıf üzerinde ne etki yaratacağı üzerinden bakmamalıyız. Önemsiz bir işletme de olabilir, ama biz bu işletme üzerinden gerçekten o çalışmayı sınıf hareketinin geneline yayabilmek için gerekli çabayı sergileyebiliyor muyuz, sorun budur. Reslan 50-60 kişinin çalıştığı küçük, fabrika konumuna bile giremeyecek bir yer. Ama sizin buradaki çalışmayı bölgedeki çalışmayı genişletebilmek için bir olanak haline getirebilme şansınız var. Onun için, hangi sektörde, hangi biçimde olursa olsun, mevzi direnişlere önem verebilmek gerekiyor. Ama kendi içinde amaçlaştırmadan, onu kendi içerisinde sendikalaştırma çabası vb. olarak değil, sınıf hareketinin gelişmesi, bizim sınıf çalışmamızın güçlenmesi açısından adım atabilmenin araçları haline getirmek zorundayız.

Ayrıca sendika bürokrasisine karşı mücadele sorununun biraz daha tartışılması gerekiyor bence. Metinde sendikal bürokrasiye karşı mücadele çerçevesinde çeşitli tanımlamalar var. Sendika yönetimlerini denetleyecek işyeri komitelerinin tanınması, sendika yöneticisinin maaşının ortalama işçi maaşının üstünde olmaması, toplu sözleşmelerin işyeri komitelerinin ve işçilerin onaylanmasından geçmeden imzalanmaması vb. gibi. İşyeri komitelerinin tanınması, sınıf hareketinin kendi meşruiyetiyle ilgili bir sorundur, sendikanın tanıyıp tanınamasıyla değil. Sendikal bürokrasinin panzehiri taban hareketidir. Taban hareketinin örgütlenbilmesidir. Zira taban hareketinin üzerinden yükselmeyen kurumsallaşmalar daha çok biçimsel kalıyor. Bu komiteleri önermek doğrudur, ama bu komitelerin nasıl hayata geçeceği asıl önemli olan. İşçiler bunu hayata geçirme noktasında ciddi zorlanmalar yaşayabiliyor. İşçilerin her şeyden önce yaptıkları işi bilince çıkaramamaları söz konusu.

Ayrıca sendika yönetimlerine ya da temsilciliklere öncü işçilerin getirilmesi, bugün için fazla bir anlam ifade edemeyebiliyor. Sendika yönetimine gelen 15 yıllık bir işçi hemen işçi tulumunu unutabiliyor. Çok kısa zamanda bürokratik yapılanmanın ve mekanizmanın bir parçası haline gelebiliyor. Bu daha çok onu denetleyecek, üzerinde basınç yaratacak bir taban inisiyatifinin olmamasıyla ilgili bir sorun. İşyeri komiteleri de taban inisiyatifinin, ordaki hareketliliğin üzerine oturmadığı ölçüde, biçimsel ve bürokratik bir yapıya dönüşebiliyor. Bir de işyeri komitelerinin sendikalar karşısında bağımsız davarlanabilmesi sorunu var. Mevzi direnişlerde oluşturulan komiteler, genellikle, sendika yönetiminden bağımsız inisiyatifle çalışan komiteler olamıyorlar. Bu biraz da sınıf hareketinin gelişmişlik düzeyiyle ilgili bir problem. Bunları ayrıca tartışmak gerekiyor.

Metinde açık çalışmada bizim illegal çalışmadaki düzeyimizin tutturulamaması üzerine bir vurgu var. Bunun nedenleri üzerine tartışmak gerekiyor. Özellikle küçük-burjuva kökenli kadrolar üzerinden sınıf çalışmasında yaşanan sorunlar söz konusu ve biz bu sorunları uzun süre yaşayacağız. Zira bu bir nesnellik; sadece öznel müdahaleyle ortadan kaldırılacak bir süreç değil. Sınıf tabanına oturamadığımız, sınıf içerisinden kadrolaşamadığımız sürece, bu bizim temel sorunumuz olmaya devam edecek.

Komisyon üyesi PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org> metninde eksik olan

bir nokta da şu. İşçi sınıfına yönelik özelleştirme, taşeronlaştırma, esnek üretim gibi çok temelli saldırılar var. Bu konuda taktik politikalarımızın somut olarak tartışılması gerekiyor, bu yapılmamış.

Arif: Temel önemde stratejik fabrikaları hedef alan çalışmanın zorlukları konusuna değinmek istiyorum. Bu tür fabrikalara girmek, orada faaliyet yürütmek, gerçekten başlı başına bir sorun. Ama uzun soluklu ele alınabilirse, zorlukların aşılabileceğini düşünüyorum.

İleri tekniğin kullanıldığı bu tür sektörlerde kalifiye işçiye ihtiyaç duyuluyor. İşçinin oradaki teknolojiyle bütünleşmesi gerekiyor. Bu alanda eğitilmiş, deneyimli işçiler buralara girebiliyor. Mesleki eğitim veren liseler bu tür alanlara sürekli eleman sağlıyor. Bu nedenle de bizim bu tür liselere yönelik özel bir politikamızın olması gerekiyor. Uzun vadeli ve ısrarlı bir tarzda mesleki okullara yüklenilirse, stratejik birimlere yönelik faaliyette önemli imkanlar yakalanabilir. Bu yapılmadığı sürece biz bu alanlara girmekte zorlanacağız.

Celil: Ben taktik politika açısından bugün bir avantaja dönüşecek bir iki noktaya değinmek istiyorum. Özelleştirmeye karşı mücadelenin yeni dönemde ivme kazanacağını gösteren veriler var. Mafyanın özelleştirmeye müdahalesi, yağmalamanın bu kadar bariz ortaya çıkması, yeni dönemde sınıfa yönelik çalışmada önemli olanaklar sunmaktadır. Bugün burjuva partiler bile özelleştirmeye ilişkin geriye dönük olarak soruşturma açılmasından söz edebiliyorlar. Özelleştirme yağmasının politik faaliyet açısından sunduğu olanakları iyi bir biçimde değerlendirmemiz gerekiyor. Birincisi bu.

Diğeri stratejik sektörlerle dönük çalışma. 3. Konferans'ta bunun altı özel bir tarzda çizilmiştir. Temel sektörlerle yönelik çalışmadaki zayıflığımızın içeride insanımızın olmaması vb. nedenlerle açıklanması, yerel örgütlerin soruna biraz teknik-pratik yaklaşmasının, olayı böyle kavramasının bir ifadesidir. Bunun altının net bir şekilde çizilmesi, vurgunun bu yönde yapılması gerekiyor.

Bir başka nokta. Tekstil son ekonomik krizden en çok etkilenen sektördür. Bizim uzun dönemdir biraz merkezkaç eğilimler taşıyan, bulduğumuz belli olanaklarla birlikte ardından sürüklendiğimiz bir tekstil çalışmamız var. Krizle birlikte bu sektörlerdeki hareketlilik bizim dikkatimizi dağıtma, merkezkaç eğilimleri besleme riski taşıyor. Oysa biz, metinde de vurgulandığı gibi, tekstilde temel entegre birimlere, daha köklü işletmelere, daha ısrarlı bir tarzda yönelmek durumundayız.

Semih: Stratejik fabrikalara yönelik çalışmamızda “zorlanma” üzerinden ifade edilenler, sanki biz işe girmede zorluk yaşadık, bu nedenle çalışma yapamadık gibi anlaşıldı. Aslında söylenmek istenen bu değil. Stratejik fabrikalara yönelik çalışmanın içerden faaliyetle sınırlı olamayacağı açıktır. İşe girememe zorlanmasının sadece bir boyutudur. Bunun dışında,

Stratejik önemdeki fabrikalara yönelik sistemli bir faaliyet bu fabrikalara girip girememeye çok bağlantılı. İçerden çalışma yürütebilmek için bu fabrikalara girmek büyük bir sorun oldu bizim için. Ama biz bugün bu sorunu fabrikalara girip girememe üzerinden tartışmamalıyız. Eğer stratejik fabrikaları hedef alacaksak, bu esas olarak fabrikaların tüm özelliklerini, nasıl örgütlenmesi gerektiğini önümüze çekmek ve ısrarlı bir tarzda yönelmekle ilgili bir sorun.

Ama bizim başka bir sorunumuz var. Somutta şöyle bir durum var: Stratejik önemdeki fabrikalarda bir sendikal mücadele geleneği var. İşçi sınıfının diğer kesimlerine göre ücretler ve sosyal haklar konusunda daha iyi bir düzeye sahipler.

Bu nedenle sınıf hareketinin durgun olduğu süreçlerde buralarda durum çok daha geri bir düzeyde seyrediyor.

Fakat bizim nicel gelişmeye de ihtiyacımız var. Bunu bugün için salt stratejik önemdeki fabrikalar üzerinden bir çalışmayla başarmak çok kolay değil.

bizim çalışmamızın kapsamı ve genel politik faaliyetteki zorlanmalarımız düşünüldüğünde, sözünü ettiğimiz daralma ve zorlanma anlaşılabilir.

Ben stratejik önemde fabrikalara yönelik çalışmada sadece nesnel nedenlerden dolayı zayıf kaldığımızı düşünmüyorum. İlgiden kaynaklı sorunlar var. Cemal yoldaş konuşmasında, daha hareketli tekstil, metal, petro-kimya fabrikaları var, buralara ağırlık verilmesi gerekir, buralar bizim kadro kaynağımızı oluşturabilir vb. dedi. Biz orta ölçekli birkaç fabrikada direniş geliştirebilirsek, bu bizim için iyi bir itilim olur vb. türünden düşünceler de var. Bunlar kendi içinde elbette doğru ve yerinde düşünceler. Ama bu, bütünsel bir çalışmanın zayıflığı koşullarında, stratejik önemdeki fabrikalara yönelik ilgiyi zayıflatabiliyor ve sorun bu temelde ortaya çıkıyor. Bizim vurgumuz, önümüzdeki dönemde bu alana dönük ilginin yoğunlaştırılması, bunun net bir şekilde ön plana çıkartılması çerçevesinde.

Orta ölçekli işletmelerde çalışma...

Bahtiyar: Stratejik önemdeki birimlere yönelmeyi hep vurguluyoruz, ama sorunun farklı boyutlarını görmemiz gerekiyor. Sınıfın öncüsü ‘91 sonrası süreçte büyük bir kıyımaya uğradı. Biz kendi güçlerimiz üzerinden ikincil planda sanayi işletmelerine yönelmek durumunda kaldık. Bu komisyon metninde de az-çok vurgulanmış. Stratejik işletmelerde içerden çalışma yürütülemediği sürece gerçekten elin-kolun bağlı kalıyor. Çünkü orada kendiliğinden hareketin öncü kesimi diyebileceğimiz bir işçi kuşağı yok. Bunun olmadığı yerde süreci başlatmak, süreklileştirmek ayrıca zor.

Aslında sendikal bir arayış var, buna birçok bölgede rastlanıyor. Tekstil sektöründe de, orta ölçekli işletmelerde de böyle. Bir taraftan sendikasızlaştırma saldırısı var, ama diğer taraftan da sendikalaşma çalışması üzerinden bir takım hareketlilikler yaşanıyor. Bugün olduğu kadarıyla oluşan öncü, bu hareketlilik içinde oluşan bir öncü. Temel stratejik fabrikalardaki durumu çok iyi bilmiyorum. Ama oradaki işçi tipine çok benzemeyen bir işçi kesimiyle karşılaşıyoruz bu alanlarda.

Parsat’da bir deneyim yaşıyoruz, ama Parsat’da içerden bir müdahale yapmadığımız durumda, aynı süreci yaşamamız mümkün olmazdı bence. Beybi’de bir süreç yaşıyoruz, ama içerde olmasaydık, o süreci başlatmamız çok güç olurdu. Elbette sendikalaşma çalışmalarının kendiliğinden başladığı yerler de var, ama bu tür girişimler çoğunlukla sonuca varamıyor.

Biz metinde mevziler kazanmak üzerinden vurgu yapıyoruz. Bu mevziler sadece stratejik birimlerde güç olmak çerçevesinde görülmemeli bence. Biz bugün sendikal alanı, işyeri temsilcilikleri vb. üzerinden çok kullanamıyoruz. Bir süredir buna özel bir vurgu yapıyoruz, bunu gözetiyoruz. Bu bir yönüyle. kökleşen bir çalışmanın, hücreleşmenin bir güvencesidir. Bunu sağlamamızın yolu ise, bugün, ancak içerden bir çalışmayla gerçekleşebilir.

Temel stratejik sektörlerle ilişkin sorunumuz, hiç de içerden çalışmanın imkanı olmadığı için ilgi gösteremiyoruz vb.’yle sınırlı değil. Sorunun bizim nesnellüğimizden kaynaklı bir yönü de var. Bu alanda politika yapabilecek güçlerimizi başka bir alanda yetiştirmeye çalışıyoruz biz. Bu alanlara dönük politikamızı ancak dışardan seslenme ile götürebiliriz. Dışardan seslenme ise fabrikaların özgünlüklerini gözetmek zorunda. Bunu gözetmediğiniz bir durumda, genel propaganda-ajitasyon faaliyetiyle onlara pek bir şey anlatamıyorsunuz. Genel politik faaliyetin temel işletmelerin özgün sorunlarıyla birleşmesi, özgül sorunlarından giderek bir siyasal müdahalenin yapılması gerekiyor. Biz bunu yapamamış olduk bugüne kadar.

Bu açıdan bizim bir dönem daha şu gerçeklik üzerinden hareket etmemiz gerekiyor: Niteliğimizi nicelikle ve yeni bir düzeyde nitelikle birleştiremediğimiz ölçüde, bu alanlarda gerçekten sınırlı kalmak durumundayız. Gençlik çalışmasından beslenmekte zorlanıyoruz. Birçok yoldaşımız fabrikalarda çalışıyor. Her bölge organında birer

profesyonel çalışacak kişi ayırmışız. Bunun dışındaki insanlar fabrikalarda çalışıyorlar. Zaman oluyor, haftanın yedi günü, bütün gününü fabrikaya harcamak zorunda kalıyor yoldaşlarımız. Bunun getirdiği bir takım sınırlılıklar var. Semtlerle sınıf çalışması arasındaki bağı düşünsel planda kurabiliyoruz, ama bunu pratik anlamda gerçekleştiremiyoruz. Bunun gerisinde de bir yönüyle güç sınırlılığı yatıyor.

Benim, bir süre daha orta ölçekli ve ikincil önemdeki sanayi işletmelerini temel alalım vurgum bundan kaynaklanıyor. Biz bu süreçte ancak buralardan kadrolaşabiliriz. Çünkü, bu tür yerlerde sendikal hareketlilik içinde öncüleşme sürecini yaşayan, dönüştürülebilecek güçler çıkıyor. Biz birkaç yerde yaşadığımız deneyimlerde, bir yönünü eksik bıraktığımız için, çıkan güçlerden yararlanamadık. Öncü kimliğe sahip olmayan insanların, sendikal platformun dışına çıkamasalar da, doğal öncü kimliğe ulaşmaları süreci yaşandı. Biz buralara yönelik bütünlüklü bir politik müdahale yapabilmiş olsaydık (oraların özgünlükleri üzerinden olsun, genel ideolojik-politik müdahale anlamında olsun), bu insanlar aslında kadrolaşma potansiyellerine de sahiptiler. Bu yüzden orta ölçekli işletmelerde içerden çalışmayı bir dönem daha gözetmemiz gerekiyor.

Cemal: Benim söylediklerim, stratejik önemdeki fabrikalarla orta ölçekli işletmelerdeki çalışmayı karşı karşıya getirmek anlamına gelmiyor. Stratejik önemdeki fabrikalarda çalışmak temeldir, bunu her halükarda yapmak zorundayız; ama pratik ihtiyaçlarımız çerçevesinde, orta ölçekli işletmelerdeki çalışmayı da buna bağlayabilmemiz gerekiyor, dedim. Bu stratejik fabrikalara yönelik çalışma vurgusunu zayıflatmıyor. Bizim stratejik fabrikaları hedef aldığımız evreler de oldu. Ama buralardaki ilişkileri kısa vadede geliştiremeyebiliyoruz. Orta ve küçük ölçekli işletmelerde ise, çalışmanın sonuçlarını almak nispeten daha kolay.

Hareketli sektörlerin sunduğu olanaklar

Tuna: Hareketimiz 3. Konferans’ta stratejik sektörler, hareketli alanlar, mevzi direnişler gibi bir bölmelene yapmıştır. O dönemki örgütsel güçlerin sınıf çalışması alanından gelmediğini biliyoruz. Son yıllar bizim için sınıf dışı bir örgütün dönüşüm süreci geçirdiği bir ara dönemdi. Şimdi bir kongre platformundayız ve 3. Konferans sonrası süreci değerlendirmek zorundayız. Ama, o dönemin imkanları, güçlükleri, kadro yapısındaki dönüşüm sorunları ve politika yapıstaki zayıflıklarıyla beraber düşünüldüğünde, önümüzdeki iki-üç yıla ilişkin değerlendirmeler farklı bir zemine oturacaktır.

Bizim bugün geldiğimiz yer, mevcut güçlerin darlığından bağımsız olarak, politik planda bir düzeyin ifadesidir. Devrimin bizimle temsil edildiğini belli bir güvenle söyleyebiliyoruz. Bu politik arka plana güvenerek, stratejik alanlarla orta ölçekli yerler arasında, hem politik hem örgütsel planda giderek daha güçlü bir ilişkinin kurulabileceğini, bunların birbirini besleyebileceği bir yere doğru gittiğimizi görmeliyiz.

Orta ölçekli yerler mi önemli stratejik yerler mi, içeriye güç sokabilecek miyiz vb. sorunlar bir yana, ben önümüzdeki süreçte daha geniş olanaklara sahip olduğumuzu düşünüyorum. Yoldaşlar özelleştirme üzerine örnek verdi. Önümüzde bir metal sektörü örneği var. Biz bu sektöre yönelik çalışmaya İstanbul’un bir bölgesinde orta ölçekli fabrikalarla başladık. Bülten faaliyeti üzerinden biraz daha organize oldu. Kalıcılaşmasa da metal işçileri platformunun adımları atıldı vb. Bu bizim ‘97’de ulaştığımız örgütsel düzeydir.

Bir veya birkaç birimden başlayan çalışmanın doğallığında bir sektör çalışması haline geldiğini biliyoruz. Sınıf hareketinin toplamındaki eğilimler dikkate alınırsa, işkolu temelinde çalışmanın bir karşılığı var. Sendikal arayış konfeksiyon alanıyla sınırlı değil, Türk-Metal’in birçok fabrikasında bilinen süreç yaşandı. Biz fabrikasındaki işyeri temsilciliğini

değiştirmedeki öncülüğümüze dayanarak bölgedeki metal öncüleri üzerinde bir platform toplamayı zorlayacak bir düzeye gelebiliyorsak eğer, ülke çapındaki faaliyetimizi politikasıyla, araçlarıyla benzer biçimde zorlayabilseydik, bugün Türk-Metal’deki süreci daha değişik karşılayabilirdik. Bu ona önderlik edip etmemek düzeyinde anlaşılmamalıdır. Önemli olan bu tür yerlere böyle hareketlilikler, sendika değişimleri, arayışlar, tartışmalar vesilesiyle girebilmektir.

Orta ölçekli işletmeler üzerinden politika saptayabilen, buna ilişkin araçlarını somutlayan bir parti, kendi faaliyetini farklı alanlara yaymanın imkanlarını da bulur. Dar fabrika zeminli eylemler bile, bugünkü sınıf hareketinin geri düzeyinde bize değişik olanaklar sağlar.

Bugün sınıf hareketi içerisinde tuttuğu yerden bağımsız olarak, sendikal yapının toplam zayıflığı içerisinde, İSSP’nin kendine göre bir etkinliği var. İSSP bir SSK kurultayı düzenliyor. Biz ister metal sektöründeki sendikal arayış, ister SSK’nın özelleştirilmesi, isterse bir fabrikadaki sağlık sorunlarıyla ilgili çalışma üzerinden, faaliyet yürüttüğümüz birimlerden kurultaya bir hazırlıkla gelebilmek durumundayız. Sosyal-reformizmle yer yer belli gerginlikler, karşı karşıya kalış üzerinden o alana ilginiz zayıflayabiliyor. Bu yüzden belli olanakları kaçırabiliyoruz.

Taşrada özelleştirme üzerine büyük bir hareketlilik var. Biz bugün enerji işkolundaki işletmelere insan sokamayız. Ama metropollerde buna rağmen yapacağımız işler vardır. Bu hareketlilik, metropollerdeki faaliyetimizi özelleştirme üzerinden politikleştirmek ve yaygınlaştırmak için bir imkan olarak kullanılabilir. Ve metropollerde böyle bir gücü tuttuğunuz ölçüde, Yatağan vb.’inde bir biçimde yankı bulursunuz veya metal işkolu üzerinden iş yaptığınızda, bu, bize Tofaş’a, Renault’a ulaşma imkanı sağlar. Alt kademe sendikacılar üzerinde basınç oluşturabileceğiniz, yedekleyebileceğiniz olanaklara ulaşırsınız.

Bizim birim-merkez arasındaki ilişkiyi birbirini besleyen tarzda kurabilmekle ilgili bir sorunumuz var. Yeni dönemde bunu başarmanın olanaklarına daha geniş ölçekte sahip olacağız.

Tekstil alanındaki faaliyetimiz daha organize, belli fabrikalar içerisinde daha kökleşmiş olabilirdi. Biz Beybi’de işyeri temsilciliğini tutabilir, bazı işçileri kazanabilirdik de. Ama bunlar tekstildeki genel dağınık ortamı kaldıracak bir tablo olmazdı. Ama biz bugün İstanbul’da tekstilin öncü işçileri karşısında bir tarafız, bu önemli. Bugün kaybettiğimiz bir işçiyi altı ay sonra başka bir fabrikada buluyoruz. Örgütlü bir biçimde yayılabiliyor, giderek daha derinleşebiliyor muyuz? Önemli olan bu. Tartışma bu çerçevede daha somut yapılmalı.

İSSP, Gebze, Bursa Sendikalar Birliği gibi platformların daha etkin kullanımını özel olarak vurgulamalıyız. Bu sadece sendika bürokrasisine karşı mücadelede İSSP içinde güç olunmasıyla bağlantılı değil. Bugün biz EMEP’in çalışmasında TÜMTİS’i farklılaştırıyorsak, bunun nedeni savaş olduğunda 500 kişiyi İSSP üzerinden sokağa çıkarabilmesi vb. ile ilgili. Bu tür platformları kullanmayı başarabilmeliyiz. Çalışmamızın başarı kriterlerinden biri de buralarda bir güç, bir politik taraf olabilmek olmalı.

Bir diğer sorun şu; ‘95 sonrasında, mevzi direnişlerdeki gerilemeye paralel olarak, yer yer dayanışmacı konumuna düşebildik. Oysa bizim Makina Kalıp gibi direnişler üzerinden politika yapabilmemiz, dayanışmadan önderliğe geçişin sorunları üzerine yoğunlaşmamız gerekiyor. Söz konusu mevzi direniş neyin üzerinden harekete geçmişse, o sorun üzerinden sektörüne ve bölgesine yönelik özel bir çalışma yürütebilmeliyiz. Makina Kalıp söz konusu olduğunda, esnek çalışma sorunu üzerinden metal işkolundaki TiS sürecine güçlü bir tarzda vurmaya çalışmalıyız. Kuşkusuz bizim öznel çabamızla herşey bir anda değişmeyecek, ama bu bizi politika yapma alanında başka bir noktaya getirecek.

(Devam edecek...)

Son siyasal gelişmeler/7

Türk burjuvazisinin bugünkü dış politika çizgisi

(Bu metin 14-15 Mayıs '99 tarihinde verilmiş bir konferansın kayıtlarından oluşmaktadır)

Türkiye bu dönemde böyle bir bölgede jandarma olmak iddiası ile ortaya çıkan, bu konuda emperyalizme yaranmaya ve bağlanmaya çalışan, Sovyetler Birliği ile savaş öncesi sürdürdüğü dostluk ilişkilerine (ki son derece cömert koşullarda çok büyük krediler, yardımlar, teknoloji vb. alarak, bu dostluktan çok iyi yararlanmıştı) son vererek, ona karşı güneydoğu Avrupa üzerinden NATO'ya, ABD emperyalizmine ve onun temsil ettiği emperyalist sisteme bekçilik misyonunu üstlenen bir ülke haline geldi. Güneyde ise, Ortadoğu halklarına karşı ve petrolün korunması için emperyalizme bekçilik görevini üstleniyordu. Ki o dönemde Ortadoğu ülkeleri kaynıyor, çoğu halen sömürge, ya Fransızlar'ın (örneğin Suriye, Lübnan) ya da İngilizler'in (örneğin Irak) elinde. O dönemin bu türden kaynaşmaları, kargaşaları da var. Türkiye böyle bir dönemde emperyalizmin bölgedeki ihtiyaçlarına denk düşen çok kritik bir rol üstleniyor. Biz, "Türkiye bulunduğu coğrafyada 50 yıldır batı emperyalizminin ve NATO'nun ileri karakoludur" derken, işte bu gerçekliği anlatmaya çalışıyoruz.

50 yıldır emperyalizme bölge jandarmalığı

İkinci Emperyalist Savaş sonrası değişimin Türk burjuvazisinin o günkü gelişme düzeyine karşılık düştüğünü, devletin tahkimatı sürecini anlatırken vurgulamıştım. Bu dış politika çizgisindeki değişimler için de geçerli. '60'lardan beri kemalist yazarlar bunun, kemalist CHP'nin iktidarı kaybetmesi, 1950'de Demokrat Parti'nin iktidarı almasıyla gerçekleşen karşı-devriminin bir ürünü ve sonucu olduğunu söylerler.

Bunun böyle olmadığını biliyoruz. ABD emperyalizmiyle girilen tüm ilişkilerin, daha İnönü ve CHP döneminde, savaşın hemen sonrasında başladığını biliyoruz. İlk önemli ikili anlaşmalar o dönemde yapıldı, ilk askeri imtiyazlar o dönemde verildi. "Truman Doktrini" çerçevesinde Marshall yardımını alabilmek için, burjuvazinin daha o dönemde büyük bir çaba harcadığını biliyoruz. IMF ile ilk anlaşmalar, ilk büyük devalüasyon da o dönemde yapıldı. 1949'da kurulur kurulmaz, NATO'ya

katılmak için başvuru da o dönemde yapıldı, vb., vb.

Demek ki bu, şu ya da bu partinin temsil ettiği kligin iktidarda ağırlık kazanmasıyla ilgili değil. Türk burjuvazisinin ve Türkiye kapitalizminin o dönemki gelişme düzeyi ve ihtiyaçlarıyla bağlantılı olarak dış politika çizgisinde gerçekleşen bir değişimdir.

Yaşanan değişimlerin dönemin dünya koşulları ile de bağı olduğunu belirtmiştim. Dönemin dünya koşullarının özelliği şudur: Dünyada büyük bir devrimler ve ulusal kurtuluş mücadeleleri dalgası var. Söz konusu dönem, devrim ve sosyalizm dalgasının büyüdüğü bir dönem. Savaş döneminde Sovyetler Birliği'nin Hitler faşizmini yenilgiye uğratarak sağladığı çok büyük bir başarı ve bunun dünya ölçüsünde ona sağladığı çok büyük bir prestiji var. Çin Devrimi doğuda büyük bir kuvvetle geliyor. Avrupa'da (Fransa, İtalya, Doğu Avrupa vb.'de) faşizme karşı mücadeleler çok büyük ölçüde komünist partilerin önderliğinde yürütülmüş. Doğu Avrupa'nın birçok ülkesinde, özellikle Arnavutluk, Yugoslavya ve Bulgaristan'da halklar, kendi güçleriyle iktidarı almışlar. Yine öteki bazı ülkelerde, Sovyetler Birliği'nin ve Kızıl Ordu'nun da katkısıyla iktidardar komünistlerin eline geçmiş. Sonuç olarak, dünyada büyüyen bir sosyalizm ve devrim dalgası var.

Kendi düzenini oturtmuş ve bu temel üzerinde palazlanmış bir burjuvazi için, kendini bu tür tehlikelere karşı güvenceye almak, ayrıca bir ihtiyaçtır. Emperyalizmin kucağına oturmanın gerisinde böyle bir olgu da var. Zira kuzeyden ve kuzeydoğudan Sovyetler Birliği, kuzeybatıdan Bulgaristan ve Doğu Avrupa ülkeleriyle çevrili bir Türkiye'dir söz konusu olan.

Hemen savaş sonrasında, İnönü döneminde, Missouri zırhlısı Türkiye'yi ziyaret etmiştir. Bu ünlü zırhlı rejim tarafından bir bayram havası ile karşılanmıştır. Bu önemli bir dönüm noktasıdır. Türkiye'nin ABD emperyalizmine kölece bağlanmasına yol açan sürecin sembolik bir adımıdır bu. Kemalist rejimin ilk kuruluş dönemi ile kıyaslandığında, dış politika çizgisinde çok önemli bir değişimdir.

Dikkat edin, bu dönem, palazlanmış burjuvazinin emperyalist tekellerle ortak yatırımlar içerisinde ithal ikameci sanayileşmeye geçmeye hazırlandığı bir dönemdir aynı zamanda. Ayrıca Türkiye ekonomisi kendini emperyalizmin ihtiyaçlarına göre de uyarlamaya başlamıştır. Mesela o dönem Türkiye'ye yoğun tarım kredileri ve tarım araç-gereçleri verilmiştir. Bunun gerisinde Türkiye'nin ekonomisine ilişkin olarak saptanmış emperyalist politikalar vardır.

İlk ikili askeri anlaşmalar, ABD ile çok özel ilişkiler, 1949'da NATO kurulur kurulmaz NATO'ya katılma isteği, bu isteğin sürdürülmesi üzerine Kore Savaşı'na NATO ülkesi olunmadığı halde asker gönderme tutumu, bununla emperyalizme uşakça

sadakatın ispatlanması ve niyayetinde 1952 yılında NATO'ya giriş... İşte bu adımlarla belirlenen gelişmeler, Türk burjuvazisinin dış politika çizgisini yeni bir temele oturttu ve son 50 yıldır Türkiye'nin dış politikasına bu çizgi egemen oldu.

Türkiye'yi çevreleyen bölgeler çok kritik bir coğrafyayı oluşturuyor. Jeo-stratejik açıdan kritik önem taşıyan bir bölge bu. Böyle bir bölgede güneyde, o dönem dünya ekonomisi için belki bugünkünden belli bakımlardan daha da kritik bir önemde olan (tek enerji kaynağı olduğu ölçüde) petrol bölgesi var. Bu petrol bölgesine savaş sonrasında beri iyi bir jandarmadır Türk devleti. Emperyalizmin o dönemde bölgedeki jandarmaları çok fazla değil. İran'da Şah rejimi var, ama iç kargaşalarla yüzyüze istikarsız bir ülkedir. Biz örneğin 1953'te İran'da Musaddık denilen bir burjuva milliyetçisinin attığı adımları biliyoruz. Sadece emperyalist petrol tekellerinin çıkarlarına değil, bu çerçevede emperyalistlerle genel ilişkilere de dokunan adımlar bunlar. İsrail o dönem henüz yeni kurulmuş, kuruluşu 1948'de karara bağlanmış bir ülke.

Türkiye bu dönemde böyle bir bölgede jandarma olmak iddiası ile ortaya çıkan, bu konuda emperyalizme yaranmaya ve bağlanmaya çalışan, Sovyetler Birliği ile savaş öncesi sürdürdüğü dostluk ilişkilerine (ki son derece cömert koşullarda çok büyük krediler, yardımlar, teknoloji vb. alarak, bu dostluktan çok iyi yararlanmıştı) son vererek, ona karşı güneydoğu Avrupa üzerinden NATO'ya, ABD emperyalizmine ve onun temsil ettiği emperyalist sisteme bekçilik misyonunu üstlenen bir ülke haline geldi. Güneyde ise, Ortadoğu halklarına karşı ve petrolün korunması için emperyalizme bekçilik görevini üstleniyordu. Ki o dönemde Ortadoğu ülkeleri kaynıyor, çoğu halen sömürge, ya Fransızlar'ın (örneğin Suriye, Lübnan) ya da İngilizler'in (örneğin Irak) elinde. O dönemin bu türden kaynaşmaları, kargaşaları da var. Türkiye böyle bir dönemde emperyalizmin bölgedeki ihtiyaçlarına denk düşen çok kritik bir rol üstleniyor. Biz, "Türkiye bulunduğu coğrafyada 50 yıldır batı emperyalizminin ve NATO'nun ileri karakoludur" derken, işte bu gerçekliği anlatmaya çalışıyoruz.

Bayar-Menderes döneminde bu bağımlılık ilişkileri en ileri noktalara vardı. Türkiye'yi "küçük Amerika" haline getirmek isteği, ABD uşaklığının vardığı noktanın kendine özgü bir dışa vurumuydu

Sonrasına bakıyoruz, örneğin 27 Mayıs darbesi gerçekleşiyor, Bayar-Menderes rejimi devriliyor. Ama darbeciler, daha yayınladıkları ilk bildiride; NATO'ya, CENTO'ya (CENTO o dönem ABD'nin güdümünde bölgesel bir ittifak örgütü ve Türkiye de bunun üyesi, eski Bağdat Paketi'nin aldığı yeni biçim), batılı ülkelerle ilişkilere sadakatini açıklayan, bunun altını net bir biçimde çizen bir tutum içerisindeler.

Emperyalizmle olan bu bağımlılık yıldan yıla büyüyor. Ve belli bir noktadan sonra, ekonominin ihtiyaçları çerçevesinde gündeme getirilen ithal ikameci sanayileşme (güya sanayide kendine yeterli hale gelme, yani dışardan ithal edileni içerde üretme) politikası Türkiye’yi emperyalizme iktisadi ve mali ilişkilerle en ileri düzeyde bağlayan bir rol oynuyor. Dışardan alıyorsunuz, içerde montaj ediyorsunuz, böylece güya içerde üretmiş oluyorsunuz. Dışardan aldıklarınız ithalat hacminizi sürekli büyütüyor ve size sürekli bir dış ticaret açığı ve sürekli bir döviz açığı getiriyor. Bu açıkları sürekli olarak borçlarla karşılamak durumundasınız.

Sonuç olarak, Türkiye bugün ağır bir biçimde içinde debelendiği bir borç çıkmazının içine sürükleniyor. İkinci Emperyalist Savaş sonrasına bakarsanız, Osmanlı’dan kalma eski borçlarını ödeyen, çok fazla borçlu olmayan bir ülke, giderek bir borç girdabının içine sürükleniyor. Bu borçlar Türkiye ekonomisinin IMF ve Dünya Bankası’nın eline geçişinin ve emperyalizmin dilediği zaman Türkiye’ye siyasi ve askeri alanda tüm isteklerini yaptırmasının bir aracı haline geliyor.

Türkiye’nin içine sürüklendiği borç girdabı, ‘70’lerin derinleşen bunalım ortamında yeni boyutlar kazanıyor. Bu ise IMF reçetelerinin harfiyen uygulanması ihtiyacını getiriyor. Reçeteler uygulandığı sürece mesele kalmıyor. Uygulamayan hükümetler ise düşürülüyor, zamanında, ‘79’da Ecevit hükümetinin düşürülmesi gibi. Ve bu reçeteleri uygulamak için askeri darbeler tezgahlanıyor. Yani emperyalizm, Türkiye’nin siyasal yaşamına artık her cepheden rahatlıkla müdahale edebilecek koşullara kavuşuyor.

Amacım emperyalizmin Türkiye’nin iç yaşamına çeşitli cephelerden egemen olduğunu vurgulamak değil. Türkiye’nin iç yaşamında emperyalizme bu düzeyde bağımlılık, Türkiye’nin dış politikasında da emperyalizme tam bağımlılığı getiriyor. Asıl anlatmak istediğim bu.

Türk devletinin yöneticileri bugün Türkiye’nin müslüman bir ülke olarak “Kosovalı müslüman kardeşler”ine yardım etmek istediği için Balkanlar’a müdahale ettiğini söylüyorlar! Ama aynı Türk rejimi, 1950’lerin sonunda müslüman Cezayir halkının Fransız sömürgeciliğine karşı büyük bir kahramanlıkla yürüttüğü, 1,5 milyon insanın kaybına yol açan ve dünyayı sarsan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı Fransız emperyalizmini destekleyen bir ülke. Türk burjuvazisinin iki yüzlülüğünü vurgulamak için veriyorum bu örneği. Lübnan’a ve Irak’a yönelik emperyalist müdahalelerde İncirlik Üssü’nü daha ‘50’li yıllarda kullandıran bir ülke Türkiye. Özetle ‘50’lerden beri emperyalizmin ileri karakolu ve bölge jandarması! Çok fazla savaşa, çok fazla müdahaleye girmemişse, o dönemin “soğuk savaş dengeleri” denilen durağanlığından dolayıdır bu. Taraflar birbirini dengelediği, dolayısıyla müdahale durumları çok fazla ortaya çıkmadığı için, Türkiye emperyalizmin aktif müdahale gücü olamamıştır. Ama pasif tercihlerinde, oylamalar, tutumlar, politikalar vb. söz konusu olduğunda, Türkiye her zaman emperyalizmin yanında olmuştur. Cezayir’le ilgili tutum buna tipik bir örnektir. Türkiye tam da emperyalizmin uşağı bir ülke olarak hareket etmiştir. Türkiye’deki egemen siyasal iktidarlar Amerikan emperyalizmine tam uşaklık yapmışlardır.

Yeni dönem: Emperyalizmin bölgesel müdahale gücü

Türkiye, emperyalizmin sadece yatırımlarına, sermayesine, talanına açılmamıştır, emperyalizmin savaş üssü haline de getirilmiştir. Sayısız üs, sayısız tesisle, Türkiye toprakları emperyalizmin askeri varlık alanları haline getirilmiştir. Şimdi İncirlik Üssü Irak’a karşı kullanılıyor diye, herkes “İncirlik, İncirlik” diyor

da, Türkiye’nin dört bir tarafında Amerikan ve NATO üsleri var. Merzifon’undan Sinop’una, Diyarbakır’ından İzmir’ine kadar...

Şimdi Balkanlar’a bir müdahale var: “Türkiye’nin batı üsleri NATO’nun hizmetindedir” deniliyor. Bunu önce başbakan, sonra dışişleri bakanı, sonra da Genelkurmay başkanı söylüyor. Ve o kadar yüzsüz ve edepsizler ki bunlar, “NATO üyesiyiz, NATO üyesi olmanın doğal yükümlülükleri var” diyebiliyorlar. Yani, devletimizin bu konuda uluslararası angajmanı var, yapacak bir şeyimiz yok demeye getiriyorlar. Oysa Yunanistan da bir NATO üyesi, ama bu savaşa aktif biçimde katılmadı. Elbette savaşa karşı peşinen veto kullansaydı, NATO adına müdahale kararı alınamayacaktı. Ne var ki Yunanistan’da da emperyalizmin işbirlikçisi bir rejim olduğu için, bu noktada Amerikan emperyalizminin karşısına dikilemezdi. Sonuçta NATO’nun Balkanlar’a müdahalesi oy birliği ile alınmış bir karar. Ama aynı Yunanistan yine de hiçbir askeri birlik vermiyor ve bugün savaşın durdurulmasını talep edebiliyor. Buradaki iki yüzlüğü bir yana koyuyorum, ama hiç değilse böyle şeyler yapmak zorunda kalabiliyor. Daha da önemlisi, hava sahasını NATO’ya açmıyor. Şimdi Türkiye’nin batısında Bandırma, Balıkesir, Trakya üsleri kullanılacak, ama Bulgaristan’ın hava koridorları olmazsa bu üsler kullanılamayacaktı. Yunanistan NATO üyesidir, hava koridorunu açmıyor. Demek ki emperyalizme bağımlı olmak, NATO üyesi olmak, kendi başına bu denli uşaklaşmak için yeterli değil. Türk burjuvazisi uşaklıkta her türlü sınırı aşıyor.

Burada önemli olan nokta şudur: Türk burjuvazisi büyüdü ve palazlandı. ‘80’lerde büyük bir atılım yaptı. Toplumsal muhalefetin bastırıldığı, kendi bunalımının faturasını kitlelere sistematik bir biçimde ödettirebildiği ve sömürüsünü en ileri noktalara çıkarabildiği. Türkiye’yi ucuz emek cenneti haline getirerek işçi sınıfını kölelik koşullarında çalıştırdığı ölçüde, bunu başarabildi. Zira bütün bunlar, sürekli büyüyen kârlar demektir, büyüyüp palazlanmak demektir. Sermaye birikimi çoğalmakla kalmıyor, kendi içinde de merkezileşiyor, tekelleşme dev boyutlara varıyor. Ve bu büyük tekelci holdingler,Türkiye’nin sınırlarını belli bakımlardan zorlayan bir düzey de kazanıyorlar. Biz hep, bu emperyalizme bağımlılık ilişkileri içerisinde mümkün oluyor, bu güç emperyalist tekellerle iç içe bir güç, diyoruz. Bu böyle olmakla birlikte, yine de bu dünkünden farklı bir güç. Artık Türkiye’de ürettiklerini örneğin İç Asya’ya da pazarlayacak bir güç bu. Bu da elbette bir şeyi ifade ediyor. Ama iktisadi açıdan yine de çok fazla bir şey ifade etmiyor. İsrail ve ABD firmalarının taşeronluğu yapılıyor. İktisadi ve mali açıdan taşeronluk yapanlar, askeri alan söz konusu olduğunda da jandarmalık yaparlar. Ve Türkiye şimdi dışa açıldığı, dışa yönelik yayılmacı eğilimlerle ortaya çıktığı ölçüde, kendisini çevreleyen coğrafyada emperyalizmin bir müdahale gücü haline geliyor.

Sovyetler Birliği’nin yıkılmış, iki kutuplu dünyanın getirdiği dengelerin ortadan kalkmış olması, bu tür bir aktivitenin önünü de açıyor. Dün bunu yapamazlardı. Dün Sovyetler Birliği ve Varşova Paktı varken, Balkanlar’a müdahale edilemezdi, Irak’a saldırılamazdı. Bu yıkılışın ardından, her türlü müdahale ve saldırganlığın da önü açıldı. Emperyalist müdahale eğilim ve uygulamalarının kendini en etkili bir biçimde gösterdiği bizi çevreleyen coğrafyada, Türk devleti emperyalizmin müdahale gücü olarak kendini ortaya koyuyor. Ve bu arada bunu, güçlenen Türkiye’nin kendi dışına yayılması olarak sunma edepsizliğini de gösteriyor.

Emperyalizme bu noktada taşeronluk yapan, onun müdahale gücü olarak davranan, kendi silahlı kuvvetlerini emperyalizmin müdahale ihtiyaçları çerçevesinde kullanan bir burjuvazi, tabii ki

emperyalizmin yayılmasından ve hakimiyet kurma çabalarından belli kırıntılar, belli ayrıcalıklar da elde edecektir. Bu da işin bir başka yanı.

Türk devletinin dış politikasının bu dönemki özelliği; yayılma, saldırganlık, müdahale, komşu ülkelerle gerginlik. Bu klasik bir gerginlik değil. Yunanistan’la 40 yıldır Kıbrıs, Ege, vb. sorunlar üzerinden bir gerginlik hep yaşanıyor. Ya da dün Türk azınlıkları üzerinden Bulgaristan’la, Hatay meselesi üzerinden Suriye ile bu tür gerginlikler yaşanmıştır. Kastettiğim bunlar değil. Türk devleti ‘90’lı yıllarda bunun ötesinde bir saldırgan çizgiye kayd. ABD emperyalizmine bağımlılığını pekiştirdiği ve onun her istediğini yaptığı ölçüde, bu tür sorunlarda daha aktif davranmak zorunda kalıyor ve bu gücü de kendinde bulabiliyor.

Düne kadar Ege sorunu, Kıbrıs sorunu söz konusu olduğunda, Batılı emperyalistler Yunanistan’ı biraz kolluyorlardı, Yunan lobisinin gücünden de geliyordu bu. Ama şimdi böyle değil, Türkiye’nin de en az Yunanistan kadar desteği var. Üç gün önce Amerikan Kongresi’nin üçte birini oluşturacak çoğunlukta bir senatör grubu; Türkiye bölgedeki en önemli ve sadık müttefikimizdir, bu nedenle askeri ihtiyaçları için cömert davranılması gerekir çağrısı yapan bir bildiri yayınladı. Size yaptığınız uşaklığın karşılığı veriliyor ve teşvik ediliyorsunuz; daha fazlasını yaparsınız daha fazla alırsınız, demeye getiriyorlar.

Öte yandan, batılı emperyalistlerin Kürt sorunu ile ilgili belli planları var. Ortadoğu konusundaki hassasiyetten gelen planlar bunlar. Genel planda alındığında Türkiye’den memnunlar, durduk yerde Türkiye’nin başına Kürt sorununu sarmaya ihtiyaç duymuyorlar. Ama emperyalistler bakıyorlar; Kürt sorununa kendi denetimlerinde bir çözüm getirmezlerse, bu sorun bölgedeki dengeleri ve “istikrar”ı zorlayacak. Bu soruna el attıkları zaman da, sorunun bir ucunu da Türkiye’nin oluşturduğunu görüyorlar.

Genel olarak alındığında, emperyalizmin Türkiye’yi istikrarsızlaştırmak diye bir sorunu olamaz da. Türkiye’yi belli sınırlar içerisinde istikrarsızlaştırmak, amaca uygun bir davranış olabilir. Zira kullandığımız kuvveti istikrarsızlıkla tehdit ettiğimiz ölçüde, ona isteklerinizi daha rahat yaptırabilirsiniz. Yani size bağımlı olan ülkenin bir takım problemlerini “kaşdığınız” ölçüde, bunu ona istediklerinizi yaptırmanın bir imkanı olarak da kullanırsınız. Evet bu anlamda bir “kaşıma” var. Ama bunun ötesinde, örneğin ABD emperyalizminin Kürt sorununa duyduğu ilginin gerisinde, bu sorunun bölgede çok



önemli bir sorun olması gerçeği var. Bölge ABD'nin egemenlik sahası ve bir petrol sahası. ABD Türk devletinin kendine özgü kaygılarına bakarak davranmaz. Sistemin ve kendisinin genel çıkarları neyi gerektiriyorsa, bunun gerektirdiği gibi davranır, buna uygun düşen adımları atar.

Bu vurguyu şuraya bağlıyorum; Türk devleti ABD emperyalizmine hizmette kusur etmediği içindir ki, ABD emperyalizmi de Kürdistan'daki ulusal özgürlük mücadelesine karşı bu kadar kesin ve katı bir tutum alabilmektedir. Bir yerde Kürt sorunu üzerine kaygıları biraz artırmak, sonra da bu kaygılardan yararlanarak Türk devletinden daha ileri düzeyde taviz almak oyununa dönüşebiliyor bu. Tabii ki bu, emperyalizmin Kürt sorunuyla ilgili kendi çözümlerini kovalaması ihtiyacı ve çabasını ortadan kaldırmıyor. Ama düşündüğü çözümlerin Türk devletinin de onaylayabileceği, hatta belli bakımlardan Türk devletini iştahlandırabileceği çözümler olmasını istiyor. Geçmişte Özal'ın Güney Kürdistan'ı da kapsayarak Türkiye Kürtleri'ne bir şeyler verme planında olduğu gibi. O zamanın argümanı şu idi: Türkiye ya büyüyecek ya da küçülecektir! Yani, ya Güney Kürdistan'ı da kucaklayarak, bu çerçevede Kürt sorununa belli bir çözüm getirerek büyüyecektir; ya da bunu yapmadığı için Kürt sorunu Türkiye'yi bölecektir, diyorlardı. Özal'ın, Özalcı yazarların söylediği bu idi.

Gerek Türk burjuvazisinin güçlenmesine ve palazlanmasına bağlı ihtiyaçları, gerekse değişen dünya dengeleri içerisinde emperyalist saldırganlığın ve müdahalenin artması, bunun Türkiye'yi çevreleyen coğrafyada kendini göstermesi ve Türk devletinin emperyalizminin bölgedeki sadık bir müttefiki olarak bu konuda üstlendiği rol üzerinden bakarak, Türk devletinin yeni dış politika çizgisine özel bir dikkat göstermemiz gerekiyor. Çünkü bu bizim önümüze çok dolaysız politik ve pratik görevler koyuyor. Bu mesele Partimizin Kuruluş Kongresi'nde yeterince tartışıldığı ve tartışma tutanakları bugün yayınlanmış bulunduğu için, bu konuyu çok fazla uzatmak gerekmiyor.

Balkanlara emperyalist müdahalenin gösterdikleri

Şunu söyleyebilirim. Bugün Türk devletinin Balkanlar'da oynadığı utanç verici rol ortadadır, bunu bir yana koyuyorum. Mevcut durum halkımızın bugünkü bilinci bakımından da gerçekten iyiye bir gösterge değil. Bugün bölge halkları kendi bölgesindeki bir ülkenin böylesine yıkıma uğratılmasına karşı, emperyalizmin bu kaba müdahalesine karşı büyük bir hassasiyet gösteriyorlar. Maalesef toplumumuzda böyle bir hassasiyet yok, biz de bu hassasiyeti yaratamıyoruz. Halkımız “müslüman Kosovalı kardeş” edebiyatına aldanarak, bu barbarca emperyalist savaşa seyirci kalabiliyor. Türk devletinin buradaki suçları karşısında edilgen kalabiliyor. “Kosovalı müslüman kardeşler”imizin bir takım ulusal hakları konusunda bu kadar hassas olan bir devletin, Kürt müslüman kardeşlerimizin varlığını neden inkar ettiğini sormak, maalesef toplumumuzun, aydınlarımızın ve sıradan emekçilerimizin aklına kolayca gelemeyebiliyor. Biz de bunu halihazırda onların gündemine sokamayabiliyoruz. Ama bunun yapmak zorundayız, bunun için gündelik yoğun bir çaba içinde olmalıyız. Bir partinin pratik-örgütsel faaliyetlerinin ötesinde, bugün her devrimcinin kendi sosyal yaşam ortamında sürekli bir propagandanın, tartışmanın, teşhirin konusu olabilmelidir bu sorun. Bu yazık ki yapılamıyor. Bu dönem Türkiye'sinin

Türk burjuvazisinin emperyalizmin hizmetinde ve kendi gelişmesinin ortaya çıkardığı ihtiyaçlar çerçevesinde yayılmacı ve saldırgan bir dış politika çizgisine geçtiğini vurguluyordum. İçte laiklik, kılık-kıyafet, “devrim yasaları” vb. söz konusu olduğu zaman kemalist olan ordu, dış politika söz konusu olduğunda, Atatürk döneminin “bölge merkezli dış politikası” ya da “yurtta sulh cihanda sulh” gibi lafları bir yana bırakıyor, Ortadoğu'da ABD ve İsrail ile saldırgan bir mihver kuruyor. Amaç, ABD emperyalizmi ve İsrail siyonizminin çıkarları doğrultusunda, “Ortadoğu'daki istikrarı ve dengeyi korumak” oluyor. Ülke olarak NATO üyesiyiz, bunun gerektirdiği her işi yapıyoruz ve NATO artık bir dünya polisi, bir dünya jandarması olduğunu 50. yıldönümüyle birlikte ilan etmiş bulunuyor. Eskiden Avrupa jandarması idi, yani kendince güya bölgesel bir savunma alanı vardı. Sovyetler'in yıkılışından sonra bütün bir yeryüzü NATO'nun etkinlik alanı haline geldi. Türk devleti bunun onursuz bir üyesi, bölgedeki basit bir piyonu durumunda.

devrimcileri apolitik bir edilgenlik içindeler. Politik olaylara ilgi yok, politik olaylar üzerine düşünme yok ve politik olayları kendi sosyal yaşam ortamında sürekli tartışmanın konusu ederek, emekçilerin bilincini etkileme, onların kafasına hiç değilse bir takım sorular düşürme çabası yok. Polis şefleri direnen devrimcilerle ideolojik polemiklere girmeye çalışıyorlar; bu tartışmalarla kafanızda iğne ucu kadar bir tereddüt bırakmayı başarabilirsek, bu bizim için bir kazançtır, diyorlar. Bu karşı tarafın nasıl çalıştığına bir gösterge. Ben kimi insanların “MHP niye güçleniyor”, “halkımız niye mücadele etmiyor” diyerek, kendilerince devrimci siyasal akımlara ve kitlelere fatura çıkardıklarını duyduğum zaman, buradaki yabancılaşmayı gerçekten yadırgıyorum. Hepimiz sürekli geceli-gündüzlü çalışmalıyız ki devrim mücadelesi büyüyebsin. Otobüste yolculuk ederken, bakkalda alışveriş yaparken, fabrikada çalışırken, kahvede otururken, böyle bir politik seferberliğimiz var mı? Ama gerici siyasal kuvvetler yapıyorlar bunu, dinciler ve MHP'liler yapıyorlar. Bunu Türkiye'de mücadele etmek iddiası taşıyan, radikalizm iddiası olan devrimci siyasal akımlar içerisindeki devrimciler yapmıyorlar.

Türk ordusu Balkanlar'da emperyalizme hizmet veriyor. Niçin? “Kosovalı müslüman kardeşlerimizin Kosova özerk cumhuriyeti hakkı için”! Peki müslüman Kürt kardeşlerimizin varlığı bile niye kabul edilmiyor? Kosova dediğiniz iki milyondur, bunun önemli bir kısmı da başka milliyetlerden oluşuyor, oysa Kürtler bu ülkede 20 milyonluk bir nüfusa sahipler. Ama biz bunu tartışmıyoruz emekçilerle. Hangi kuvvet, hangi gerici-milliyetçi ön yargı bu açık ve kaba gerçeğin karşısında durabilir ki? Hangi emekçi buna itiraz edebilir? Ettiği bir noktada, sizinki tam bir iki yüzlülük demek çok mu zor? 120 bin Kıbrıs Türkü için Kıbrıs'ı 25 senedir işgal ediyorsunuz, ama 20 milyon Kürdün ulusal haklarını kabul etmiyorsunuz, bu olacak bir şey mi? Kürtler kanun önünde eşittir deniliyor, Bulgaristan'daki Türkler de eşitti, peki problem nereden çıkıyordu? Sorun köy ismi ya da insan isminden çıkıyordu. Siz Kürtler'in ulusal kimliğini bile kabul etmiyorsunuz! Kürtlerin elinde bir Newroz vardı, onu bile elinden almaya kalkabiliyorsunuz! Tüm bunları emekçilerle tartışmak gerçekten çok mu zor? Bu tartışmayı her gün, her an gerçek yaşamın içinde yapamazsak, emekçileri kazanamayız ve dolayısıyla devrim mücadelesini de bir adım bile ilerletemeyiz.

Konumuza dönüyorum. Türk burjuvazisinin emperyalizmin hizmetinde ve kendi gelişmesinin ortaya çıkardığı ihtiyaçlar çerçevesinde yayılmacı ve saldırgan bir dış politika çizgisine geçtiğini vurguluyordum. İçte laiklik, kılık-kıyafet, “devrim yasaları” vb. söz konusu olduğu zaman kemalist olan ordu, dış politika söz konusu olduğunda, Atatürk

döneminin “bölge merkezli dış politikası” ya da “yurtta sulh cihanda sulh” gibi lafları bir yana bırakıyor, Ortadoğu'da ABD ve İsrail ile saldırgan bir mihver kuruyor. Amaç, ABD emperyalizmi ve İsrail siyonizminin çıkarları doğrultusunda, “Ortadoğu'daki istikrarı ve dengeyi korumak” oluyor. Ülke olarak NATO üyesiyiz, bunun gerektirdiği her işi yapıyoruz ve NATO artık bir dünya polisi, bir dünya jandarması olduğunu 50. yıldönümüyle birlikte ilan etmiş bulunuyor. Eskiden Avrupa jandarması idi, yani kendince güya bölgesel bir savunma alanı vardı. Sovyetler'in yıkılışından sonra bütün bir yeryüzü NATO'nun etkinlik alanı haline geldi. Türk devleti bunun onursuz bir üyesi, bölgedeki basit bir piyonu durumunda. Amerikan emperyalizmine ve NATO'ya batıdaki üslerimizi açıyoruz, Balkanlar bombalanıyor;

İncirlik Üssü'nü açıyoruz, Irak bombalanıyor; yarın Kafkasya'da İç Asya'da sorunlar yaşanacak, kuzeydoğudaki üslerimizden buralar bombalanacak. Bu üsleri açmak, onların hava kuvvetlerine bu yıkıcı saldırı imkanı vermekle kalmayacağız, gerektiğinde kendi askeri birliklerimizi de göndereceğiz. Gerekti Bosna'ya gönderdik, Kosova'ya göndermek için hazırlık yapıyoruz, yarın gerekecek Güney'de başka bir yere göndereceğiz. Türk burjuvazisinin bugünkü dış politikası bu.

Kürt hareketine yönelik eleştirilerdeki sert ifadelerimin gerisinde de bu var. Kürt hareketi Türk burjuvazisinin dış açılma ihtiyacını gördüğü için şimdilerde bunu “okşuyor”. Seçimlerin sonuçları üzerine PKK Başkanlık Konseyi'nde en itibarlı adamlarından biri değerlendirme yapıyor; Türkiye büyüdü, kabuğunu kırmak zorunda diyor, DSP ve MHP'nin kazanmış olmasını bu açıdan anlamlı buluyor. Çünkü Türkiye artık kendi dışına taşmak zorunda; bu eğilime iyi sözcülük edenler güç kazanıyor; ama burada bir handikap var; Türk devleti Kürt sorununu çözebilirse bunu aşabilir, diyor. Emperyalizmin hizmetindeki bu saldırgan yayılmacı eğilimleri okşayarak, bizi de yanınıza alırsanız bu iş çok daha kolay olur, demeye getiriyor. Bu söylenenler insanın yüzünü kızartıyor. Bunu söyleyenler asla devrimci olamazlar.

Gerçekten de kendi bölgesinde yayılmacı bir dış politika çizgisi izleyen bir Türk devleti için Kürt sorunu ciddi bir handikap. Bugün Türk devleti Kosova'ya müdahale ettiği zaman bütün bir Avrupa'da ya da dünyada; peki ya Türkiye'deki Kürdistan deniliyor. PKK sözcüleri de; kendi içindeki sorunu çözerseniz bu meselede eliniz kolunuz bağlı olmaz. o zaman Irak'ın Kürtlerini ya da Türkmenlerini bahane ederek bölgeye müdahale etmek de meşrulaşır, vb. demeye getiriyorlar. Bu mesele, “politika yapıyoruz, Türk devletini açmaza alıyoruz”, meselesi değil ki. Bu Ortadoğu politikasının, bu reel politikanın işleri nereye getirdiğini biliyoruz. Böylesine ilkesiz bir politika olabilir mi?

Bu aynı zamanda Türkiye'yi büyük maceralara sürüklemek anlamına geliyor. Savaş kolay bir iş değil, savaşta taraflar var. Bir tarafta dünyanın mazlum ulusları, öte tarafta ABD emperyalizminin hoyratlığı söz konusu değil burada yalnızca. Bir de karşı emperyalist güçler var, karşı kuvvetler var. Kuzeyde Rusya var, bugünkü teslimiyetinden dolayı için için kaynıyor, Duma Yeltsin'i hain olarak yargılamak istiyor. Doğu'da başka ülkeler var, Çin var, İran var. Emperyalistlerin kendi iç bloklaşmalarında mesafeler var. Son NATO zirvesinde Avrupalı emperyalistler ABD'ye Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği'ni de kabul ettirmeyi başardılar. Her ne kadar ABD emperyalizmi ile birlikte NATO ittifakı içinde yer

alıyorsa da, bu, Avrupa emperyalizminin kendi inisiyatif alanını, kendi denetim alanını yaratma eğilimini de gösteriyor. Ve buraya ABD'nin sadık bir bendesi olarak gördüğü Türkiye'yi almıyor.

Bu ilişkiler içerisine girdiğiniz zaman her türlü maceraya sürüklenirsiniz. Bu macera bölge halklarına ve Türk halkına bir fatura olmakla kalmaz, günü gelir Türk devletinin kendisine de büyük bir fatura olur. Ordu, toplum üzerindeki mevcut egemenliğini, tam da bu dış maceralar içerisinde kaybetme riski ile yüz yüze kalabilir. Herhangi bir müdahale ya da savaşta karşı karşıya kalacağı başarısızlıkların ona ne faturalar çıkaracağı belli olmaz. Kıbrıs'a yapılan müdahaledeki beceriksizlikleri, tutup yanlışlıkla kendi koca gemisini batırması halen de tartışılıyor.

Maceracılığın sonu yıkım da olabilir. Ama bu nedenle maceracılık yapsın, yıkılışı kolaylaşsın diyemeyiz. Bu dönemin savaş teknolojisi düşünüldüğü zaman, bu maceracı politikanın Türkiye ve bölge halklarına çıkaracağı fatura gerçekten çok ağır olacaktır. Bu yıkımdır; ekonominin yıkımıdır, uygarlığın yıkımıdır, insanın yıkımıdır, doğal çevrenin yıkımıdır. Ve bu konuda muhalefet yapmak konumundaki tek gerçek kuvvet de, Türkiye'nin komünistleri ve devrimci demokratlarıdır. Bu konuda PKK bile muhalefet yapmıyor. İçerde bizi ezen bu aşağılık sömürgeci rejim, dışarda da bölge halklarının üzerine çöküyor diyeceğine; dışarda yayılmak hakkınızdır, zira siz güç kazandınız, bizi de yanınıza alırsanız bu iş çok daha kolay olur, diyebiliyor.

Türk burjuva siyasal sistemi içerisindeki bütün partiler, dış politika söz konusu olduğunda, en ufak bir inisiyatif alanına sahip değildirler. Örneğin islamcı gericilik anti-semitisttir, yahudi düşmanıdır; ama İsrail ile gizli anlaşmalar önemli bir bölümü onların döneminde, onların hükümeti adına imzalatıldı. Dış politikada emperyalizme daha çok uşaklıkta bir inisiyatif vardır, ama bunun ötesinde en ufak bir inisiyatif alanı yoktur.

Ecevit'i de görüyoruz, Ecevit muhalefetteyken Irak'ı bombalamak yanlıştır, ambargoyu kaldıralım, İncirlik'in kullanılması yanlıştır, diyordu. Şimdi ne yapıyor? Ecevit'in Dışişleri Bakanı İsmail Cem izlediği politika ve aldığı tutumlarla tam bir ABD uşağını akla getiriyor. Onu televizyonda dinlediğiniz zaman, iyi bir ABD uşağı diye düşünüyorsunuz. Zira ABD emperyalizminin çıkarları ne söylemeyi gerektiriyorsa, ABD dışişleri bakanlığı sözcüsü ne söylüyorsa, o da onları söylüyor. Sözde Ecevit bölge merkezli dış politikayı, komşularımızla iyi ilişkileri savunuyordu? Ama bugün Ecevit'in başbakan olduğu dönemde İncirlik kullanılıyor ve gece gündüz Irak bombalanıyor, Türkiye'nin batı üsleri NATO'nun Balkanlar'a müdahalesine açılıyor. Aynı Ecevit muhalefette iken, Yugoslavya'nın bölünmesi bizim çıkarlarımıza gelmez, bu iyi değil, yarın bize de parçalayabilirler, diyordu. Bu, Türkiye'nin dış politikasının tümüyle generallerin tekelinde olduğunu, onları aracılığıyla da Amerika'nın tam hizmetinde olduğunu gösteriyor.

Sorular üzerine tartışmalar

- *Türkiye'de ordu devlet partisi. Ama, örneğin Balkan savaşında görüldüğü gibi, Türkiye'nin dış politikası, Türkiye'nin içinde yer aldığı emperyalist sistemin politikası ile sınırlı bir politika. Yani ordunun kendi başına Türkiye'nin dış siyasetini belirleme gücü, böyle bir amacı da yok.*

Bütün işbirlikçi rejimlerin davranış tarzı aynıdır diyorsan, buna itiraz edecek değilim. Ama ben diyorum ki, işbirlikçiliğin bile bir dozu, bir tonu olabiliyor, ki Yunanistan bir NATO üyesi olarak bugün kendi hava sahasını NATO'ya açmayı reddediyor. Normalde bir NATO üyesi olarak Yugoslavya'ya bitişik komşu olan o, en başta onun üsleri

kullanılmalı...

- *Ama sonuçta o da saldırıyı onaylıyor...*

Yunanistan'da da işbirlikçi, NATO'cu, Amerikancı bir rejim var. Ben Türkiye'dekilerin her türlü sınırı aştığını anlatmaya çalışıyorum. Uşaklığın da bir sınırı olabiliyor. Bizdekilerde sınır yok, bizimkilerinki dipsiz bir çukur. NATO bir de batıdan Yugoslavya'yı bombalayacaksa, en uygun ve yakın yer Yunanistan, oradaki üslerin kullanılması lazım. Bu bir yana, Yunanistan Türkiye'deki NATO üslerine hava sahası açmıyor. Sadece Türkiye'den değil, örneğin Attika Yarımadası'nın güneyine ABD savaş gemileri getirilse, oradan Yunanistan üzerinden uçurmasına bile izin yok, hava sahası kapalı çünkü.

Bunları görmek zorundayız. Ben buradan kalkarak Yunan devleti ne kadar kişilikli demiyorum, toplumun iç muhalefeti karşısında bir tutum almak zorunda kalıyorlar. Bizde de kitleler o kadar kaynasaydı, bizde de her hafta Atina'da, Selanik'te olduğu türden Balkanlar'a müdahaleye karşı dev gösteriler yapılsaydı, Ecevitler, başka bazıları, farklı bir tutum almak zorunda kalırlardı. Bu budur işte! Sınıf mücadelesi dizginler bir dizi şeyi. Ama bizde "Kosovalı müslüman kardeşlerimiz" in hakları aranıyor sanıldığı için. toplumumuz bu çerçevede buna destek sunduğu için, Türk burjuvazisi de sonuçta bu kadar pervasız olabiliyor. Bu açıdan işbirlikçi rejimlerin iradesi sınırsız değildir. Ama Türkiye'nin bugünkü durgun sınıf mücadelesi ortamında bu irade bu kadar sınırsız kullanılabiliyor.

(...)

Yoldaş İP'in politikasına değinilse iyi olur, diyor. İP'in örneğin bir Avrasya seçeneği politikası var; bu bölge merkezli dış politikaya dönüşü anlatıyor. Güya Türk ordusu kemalist çizgiye dönmüş ya, dolayısıyla Kemalizmin dış politikasını uygulamaya da dönmesi gerekiyor. Bunun için de bölge halklarıyla ittifaka girmesi, bölge devletleriyle işbirliği yapması gerekiyor. Bu olmayacak duaya amin demek gibi bir şey oluyor.

İçte "kemalist laiklik" adı altında, "irtica"ya müdahale ediliyor. Bu son derece normal. Çünkü Türk burjuvazisinin bugünkü gelişme düzeyinde ve batı emperyalizmiyle, onun yaşamı ve değerleriyle iç içe geçmişlik döneminde, Türkiye'yi şeriat rejimine çekmeye kalkanlar karşısında ordu tabii ki Türk burjuvazisi adına müdahale edecek, bunun için de kemalist mirastan yararlanacaktır. Bundan yola çıkarak dış politikada da Cumhuriyetin ilk dönem çizgisi beklentisine girmek gerçekten garip bir durum. İP güya anti-Amerikancı, güya irticaya yönelik müdahale ile ordunun ABD'ye darbe vurduğu iddiasında. Ama aynı Türk generalleri İsrail ile en iyi ilişkileri kurarlar, bu ülkeyi sık sık ziyaret ederler, Genelkurmay Başkanı gider en kapsamlı antlaşmaları imzalar, ABD-Türkiye-İsrail mihreri kurulur, vb., vb... Peki bu nedir diye sorduğunuzda, söyleyecekleri bir şey yoktur. Bu söz konusu olduğunda, "sorumluluk hükümetindir", diyorlar. Bu tam bir arsızlıktır. Türk ordusunun yeni girişimleri, Türkiye'nin batı üslerinin NATO'ya ve ABD'ye açılması ve fiilen bir savaş içinde kullandırılması karşısında İP'in söyleyeceği bir şey yoktur. İP'in politikası bir iflastır zaten. Perinçek bu tür politikalara her dönemde yönelir; '70'li yıllarda yöneldi, '80'li yılların sonunda bizimki "aşırı" bir öznelciliğin" ürünüydü, hataydı dediler, güya özeleştirir

Ecevit'i de görüyoruz, Ecevit muhalefetteyken Irak'ı bombalamak yanlıştır, ambargoyu kaldıralım, İncirlik'in kullanılması yanlıştır, diyordu. Şimdi ne yapıyor? Ecevit'in Dışişleri Bakanı İsmail Cem izlediği politika ve aldığı tutumlarla tam bir ABD uşağını akla getiriyor. Onu televizyonda dinlediğiniz zaman, iyi bir ABD uşağı diye düşünüyorsunuz. Zira ABD emperyalizminin çıkarları ne söylemeyi gerektiriyorsa, ABD dışişleri bakanlığı sözcüsü ne söylüyorsa, o da onları söylüyor. Sözde Ecevit bölge merkezli dış politikayı, komşularımızla iyi ilişkileri savunuyordu? Ama bugün Ecevit'in başbakan olduğu dönemde İncirlik kullanılıyor ve gece gündüz Irak bombalanıyor, Türkiye'nin batı üsleri NATO'nun Balkanlar'a müdahalesine açılıyor. Aynı Ecevit muhalefette iken, Yugoslavya'nın bölünmesi bizim çıkarlarımıza gelmez, bu iyi değil, yarın bize de yansıyabilir böyle bir şey, bu yüzden bizi de parçalayabilirler, diyordu.

yaptılar. Bugün yaşanan da tam bir fiyaskodur, yarın yine bunu açıklamak için de "aşırı öznelcilik" demek gerekecektir.

Ben Perinçekçilerin anti-Amerikancılıkta samimi olduklarını düşünüyorum. Ama anti-Amerikancılığı Türk ordusunu "devrimci" ilan etmekle birleştirmek, dolayısıyla, kendi politik çizgisini Türk ordusuna angaje etmek, akıl alır bir şey değil. Bu bilmemekten gelen bir şey de değil. Ama düzenin kendi iç politikası zemini üzerinde politika yaptınız mı, düzenin belli kliklerine oynayarak başka bazı kliklerine karşı mücadele etmeyi temel strateji haline getirdiniz mi, bürokrasi ve ordu içerisinde mevzi kazanarak Türkiye'nin siyasi yaşamına egemen olmaya çalıştınız mı, doğan sonuçlar böyle garip tutarsızlıklar oluyor. Arkası iflas ve hüsrana olacak olan politikalar bunlar.

Nazlı Ilıcak demişti ki; "Kıvrıkoğlu geldi, Perinçek tutuklandı, bu hayra alamet." Perinçek bunu aktarıyor ve "doğru söze ne denir ki?" diyor. Gerçekten Kıvrıkoğlu Ağustos'ta geldi, Perinçek Eylül'de içeride! İçeriye girdiğinden beri de radikalizm yapıyor; ÖKK'yı ve MİT'i yeniden Amerika'nın kuvveti ilan etti!

- *Doğu Perinçek devleti ve orduyu savunuyor, fakat bu devlet ve ordu onu içeri attı?*

Savunmak kendi başına yetmiyor. Türkiye'de tahlil ve tanımlar sol tarafından bayağılaştırıldı. Doğu Perinçek'e kemalist ve devletçi denildiği için, ordunun ajanı diye bakılıyor. Öyle değil! Ordu üzerine hesaplar yaparak kendi politikasına alan açmaya çalışıyor. Öyle basit bir ordu uşağı değil, kendine göre politikası var. Orduyu güya o politikaya sürüklemeye çalışıyor. Ama işte tutup böyle cezaevine koyuyorlar.

Az önce İP için anti-Amerikancılıkta samimi dedim. Burjuva milliyetçi bir samimiyet bu. Amerika'ya karşıtlıkta, özelleştirmeye karşıtlıkta, MHP'ye karşı mücadelede samimi. Perinçek kadar MHP'ye karşı mücadelede somut malzemeyi Türkiye'nin siyasal gündemine sokmuş kim var ki? Şimdi MHP'nin başarısı için; rejim o kadar çürüdü ve kokuştı ki, artık kendi lümpenlerini ve katillerine öne sürüyor diyor, gelişmeleri böyle tahlil ediyor.

Nasıl ki Kürt sorunu söz konusu olduğunda, Kemalizm doğumundan ölümüne kadar hep böyleydi mantığı egemense, bu bakış kemalist hareketin ileriye dönük bir takım eğilimlerini görmemezliği getiriyorsa; aynı şekilde, Perinçek devletin adamı, nasıl oluyor da bu konuda devlete de bir şeyler söylüyor? diye düşünülüyor. Politikayı basitleştirmemek lazım. Siyasal yaşam öyle basit bir oyun sahnesi ve figüranların davranış alanı değil. Orada gerçek siyasal kuvvetler var. Ben İP'in ciddi bir siyasal parti olduğunu her zaman söylüyorum. Ama bu bir burjuva politikası. Perinçek zaten; politika yapmak, burjuvazinin iç ilişkilerindeki çelişkilere oynamaktır, Türk solu bunu bilmiyor, diyor. Ben de diyorum ki; sistemin kendi iç çelişkileri üzerine politika yapmayı stratejinin eksenini

haline getirmek, burjuva pragmatizminin, burjuva politikasının bir anlayışıdır. Devrimci strateji karşı-devrim içindeki çelişkilerden yararlanır, ama bunlar devrimin dolaylı imkanlarıdır yalnızca. Politika stratejisinin eksenini bu olamaz. Ama Perinçek politikayı böyle tanımlıyor, karşı kampın iç çelişkilerine oturmayan bir politika politika değildir, diyor. Hep egemen sınıfların iç çelişkileri üzerinden kendine politik etki alanı arıyor; generallere darbe' yaptırılmaz mıyız, onların kemalist damarlarını kabartarak bölge merkezli dış politikaya yöneltemez miyiz, bakışıyla hareket ediyor.

Bu toplumu bir sınıf yönetiyor ve bu devlet bir sınıfın devleti, bu ordu bir devletin ordusu. Basit marksist gerçekleri söylüyorum. Bunları Perinçek'e hatırlatmak da gerekmiyor. Perinçek'in zamanında emperyalist dünya sistemiyle ilişkileri ortadayken, kalkıp orduyu onun ötesinde, ondan bağımsız bir kuvvet olarak tanımlıyor!

Bu politika Balkanlar'la birlikte bir kez daha iflas etti. Türk ordusu ABD saldırganlığının ihtiyaçları ne ise, gereklerini tam olarak yerine getiriyor. Genelkurmayı'nın basın merkezi hergün, uçaklarımızın ABD emperyalizminin hizmetinde havada ne kadar uçtuğunu duyurmayı marifet sanıyor. Bu utanç verici bir şey. Kendi ülkenizde kimlik haklarına indirgenmiş bir ulusal özgürlük mücadelesini ezeceksiniz, ama Yugoslavya bünyesindeki özerk Kosova cumhuriyetinin haklarını savunacaksınız! Sistemin en akıllı adamı Ecevit'in bu olağanüstü çelişkiye getirdiği açıklama şu; Kosovalılar'ın eskiden bu hakları vardı, Sırp hükümeti onları gasp etmişti, biz eskiye dönülmesini, '74'te verilmiş özerkliğin iadesini istiyoruz. Bu, bizde Kürtlerin böyle bir hakkı yoktur demeye geliyor. Bu da arsızlığın, utanmazlığın bir başka örneği. Ve rejimin en akıllı ve en deneyimli adamının savunma tarzı işte bu!

Dış politika oldukça zengin bir alan, ama bu konuda ayrıntıya girmek çok gerekli değil. Temel çizgilerini görmek, Türk burjuvazisinin gelişmesiyle ve palazlanmasıyla bağımlı görmek, bu dönemki davranışın iki kutuplu dünyanın sona ermesiyle birlikte emperyalizmin genel olarak müdahale, saldırı ve savaşlar dönemine girmiş olması ile bağımlı görmek, Türk devletinin yeni dış politika yönelimlerini bu çerçevede kavramak önemli.

- Türkiye'nin emperyalist bir yönelime doğru gittiği söylenebilir mi?

Kendi sınırlarınızın dışına taşıdığınız zaman tabii ki yayılmacı olursunuz, bir takım dış etkinlik alanlarına sahip olursunuz. Az önce dedim ki; siz emperyalizmin hizmetinde bir yerlere müdahale ederseniz, bunun karşılığında size de bazı ayrıcalıklar tanınır. Örneğin, Arnavutluk subaylarını siz eğitiyorsunuz, bu sizin oradaki etkinizi de gösterir. Ama Arnavutluk bugün ABD'nin artık fiilen de bir sömürgesidir. Siz de Amerikan emperyalizmine bağımlı bir ülke olarak onun bir takım alt işlerini üstlenmiş oluyorsunuz. Bu sınırlar içerisinde, evet.

Ama bunun ötesindeki sınırlar içerisinde, bugün ABD emperyalizminin halihazırda bir İtalya'yı, bir Fransa'yı bile kendi iradesiz ortakları olarak kullanabildiği bir dönemde, Türkiye'nin bağımsız bir emperyalist olarak davranma imkanı yok, zaten böyle bir sorunu da yok. Türk devleti bir ileri karakol, bir jandarma, bir taşeron. Bu anlamda tabii ki bir kuvvet. Şimdi bölgesel kuvvetiz diye çok övünüyorlar, evet bölgesel bir kuvvet! Ekonomisi büyük, ordusu büyük, onu ABD'nin hizmetinde kullanıyor. Az önce Perinçek'ten örnek veriyorduk, bir yazısının anlamlı bir başlığı var: "Kendi üssünden başka devletlerin uçaklarını kaldıranlar büyük devlet olamaz", diyor. Bu açıdan bakıldığında, İran Türkiye'ye göre çok daha büyük bir devlet. Daha kişilikli anlamında

söylüyorum. Avrupalı emperyalistlerle iktisadi-mali ilişkiler içinde; ama dış politika çizgisi, bu alandaki davranış söz konusu olduğu zaman, kendine göre kişiliği ve tercihleri de olan bir devlet.

Dolayısıyla, Türk devletinin büyüklüğü, ABD'ye kendi bölgesinde jandirmalık yapmaktan gelen bir büyüklük. Büyüğün yanında saf tutmanın verdiği bir kuvvet bu. Bunun dışında ise, 50 yıldır iktisadi, mali, siyasi, kültürel, diplomatik açıdan bağımlı bir devlet. Bugünkü dış politika açılımlarını da ancak bu bağımlılık çerçevesinde kavrayabiliriz. Bağımsızlığını kazanıp kendi adına davranan bir devlet değil. Bu emperyalistleşmeyle, emperyalistleşiyor. Büyük bir devletin bölge jandarması olmak emperyalistleşmekse emperyalistleşiyor. Emperyalizmin hizmetinde yayılmacı ve saldırgan bir devlet haline geliyor.

Ama emperyalistleşmek başka bir şeyi anlatır. Sorulan sorudaki kavramı bu şekliyle kullanmıyorum. Olayın içeriğini ve mantığını tanımlamaya çalışıyorum.

"Alt emperyalist bir devlet mi?" Olabilir. Bu kavrama ne anlam yüklediğinize bağlı. Biz kavram fetişizmi yapamayız. Önemli olan kavramların içeriğini doğru kullanabilmektir. Bazı kavramlar vardır, içeriği nesneldir, siz onlara başka bir içerik yükleyemezsiniz. Emperyalizm kavramı böyledir. Ama "alt emperyalizm" kavramı genel klasik bir kavram değildir, kullanıma göre değişen türetilmiş bir kavramdır. Nasıl kullandığımıza, "alt emperyalist" derken ne kastettiğinize bağlıdır.

Tüm yoldaşlar dünya olaylarını, Balkanlar'daki gelişmeleri, Türk devletinin dış politik etkinliklerini çok yakından izlemelidirler. Bu devrimci olmanın asli bir gereğidir. Yurtdışında yaşayan yoldaşlar içinse bu ayrıca gereklidir. Yurtdışında yaşamak dünya politikasına daha yakın ilgi göstermek açısından önemli imkanlar sunmaktadır. Bir bildiriye uluslararası bir etkinliğe götürdüğünüz zaman, çok anlamlı tepkilere konu olabiliyor, okunabiliyor, tartışabiliyor. Bugün çeşitli ulusların emekçileri, onların partileri, örgütleri, tek tek insanları savaşa karşı etkinliklerde bir araya geliyorlar. Bu tür uluslararası platformları en iyi bir biçimde kullanmalıyız. Bu hem bir enternasyonalist bir görevdir, hem de partimizin uluslararası platformlarda tanıtmak ve ilişkilerini geliştirmek için bulunmaz bir fırsattır. Partimizin enternasyonal ilişkilerini geliştirmek doğrultusunda saptanmış görevleri vardır. Bu platformları ne kadar iyi kullanırsak, kendimizi, adımızı, bayrağımızı, kimliğimizi ne kadar çok tanıtırız, bu ilişkilere uygun ön zemini de o ölçüde olgunlaştırmış oluruz.

Dikkat edin, dünyada devrim ve sosyalizmin

yüceldiği dönemler, böyle dönemlerdir.

Buna karşı mücadele içerisinde insanlık kendisini yeniden yaratıyor.

Bugünkü haliyle birçoklarını umutsuzluğa düşüren insanlık da zamanla bunun içinde kendini bulacaktır. Dün

Bosnalılar'la boğazlaşma içerisinde kimliğini kaybeden Sırp, şimdi

emperyalizmin yarattığı yıkım üzerinde, bir

emperyalist PDF Kitap Arşivi - <https://rantev.org> nerede hata yaptık

diye tartışıyorlar. Bir televizyon programında Yugoslavya büyük elçisi diyor ki; biz böyle değildik aslında, bu uluslarla kardeşçe yaşadık, ama biz de büyük hatalar yaptık, onlar da büyük hatalar yaptılar; emperyalistler bu hatadan yararlandılar ve bugün durum ortadadır. Bunu bir ülkenin resmi büyükelçisi söylüyor. Savaş sarsıyor, savaş akılları başa getiriyor. Sırp emekçileri; biz zamanında bu kuvvetlere karşı birlikten kardeşlik, bu kardeşliği kaybettiğimiz bir noktada bu duruma geldik; birbirimize karşı bunlara sığındığımız ölçüde bu duruma düştük, diyorlar. Savaşın yıkımı sarsar ve kendine getirir. Bu devrimcilik dönemidir. Ben her yoldaşın bunun üzerine iyi düşünmesini ve anlamlandırmaya çalışmasını öneriyorum. Biz o zaman bir bütün olarak da büyürüz.

Neden bunları özellikle bu vesileyle söylüyorum? Bugün dünyaya ve insanlığa barbarlık egemen. Biz görevimizi gereğince yapmalıyız ki, bunun karşısında çaresiz kalmayalım. Avrupa'da böylesine vahşi bir savaş sürdürülüyorken, biz nasıl edilgen kalabilir, buna karşı nasıl sesimizi yükseltmeyebiliriz ki? Bizim bildirimiz üzerine bildirimiz, afişimiz üzerine afişimiz çıkmalı, dört bir yana pulumuz asılmalı. Gündelik yaşamımızın bir parçası olabilmeli bu seferberlik. Tezgahın başında, arabada, otobüste, kahvede vb. tartışmalıyız. Bu şevki irticacılar, faşistler, alevici akımlar bizden daha fazla duyabiliyorlar. Oysa bunların hiçbirinin şevkinin bizim kadar olmaması lazım, zira bunların hepsi düzen akımları.

'90'lı yıllarda Sovyetler Birliği'ndeki yıkımın yarattığı ölü toprağını atmak zorundayız. Yıkıldı da ne oldu? Daha '90'lı yıllar bitmeden sistemin kendisi tartışılıyor. Bugün Sovyetler Birliği'ni yıkanlar, sosyalizm ile kazanılmış kazanımlarının kaybedilmesi temeli üzerinde Sovyet halkını yıkıma, yani soykırıma uğratmak suçlamasıyla kendi devlet başkanlarını yargılamaya kalkıyorlar. Dünya bu kadar değişti. Dün Doğu Avrupa ve Sovyetler Birliği şahsında sosyalizm ve biz yargılanıyorduk, oysa bugün, aradan daha on yıl bile geçmeden, yeniden kapitalist-emperyalist sistem yargılanıyor.

Bu tartışmaları pratik görevlere bağlamak görev ve sorumluluğuyla yüz yüzeyiz. Yoksa boş gevezeler olmaktan öteye gidemeyiz. Neden tahlil yapılır, neden Türk devletinin dış politikası böyle değişiyor, iç politikası böyle seyrediyor vb., tahlil edilir? Elbette buradan politik sonuçlar çıkarmak, politik taktikler süzmek, politik görevler tespit etmek ve onlara sahip çıkmak için yapılır tüm bunlar. Bütün bunlar siyasal yaşamda ne yapılması, nasıl yapılması gerektiğini açığa çıkarmak, bu konuda bilinci netleştirmek, dolayısıyla, pratik çabayı güçlendirmek içindir. Komünistler görev ve sorumluluklarına bunun bilinciyle sarılmak zorundadırlar.

Türk devletinin büyüklüğü, ABD'ye kendi bölgesinde jandirmalık yapmaktan gelen bir büyüklük. Büyüğün yanında saf tutmanın verdiği bir kuvvet bu. Bunun dışında ise, 50 yıldır iktisadi, mali, siyasi, kültürel, diplomatik açıdan bağımlı bir devlet. Bugünkü dış politika açılımlarını da ancak bu bağımlılık çerçevesinde kavrayabiliriz. Bağımsızlığını kazanıp kendi adına davranan bir devlet değil. Bu emperyalistleşmeyle, emperyalistleşiyor. Büyük bir devletin bölge jandarması olmak emperyalistleşmekse emperyalistleşiyor. Emperyalizmin hizmetinde yayılmacı ve saldırgan bir devlet haline geliyor.

Ama emperyalistleşmek başka bir şeyi anlatır. Sorulan sorudaki kavramı bu şekliyle kullanmıyorum. Olayın içeriğini ve mantığını tanımlamaya çalışıyorum.

"Alt emperyalist bir devlet mi?" Olabilir. Bu kavrama ne anlam yüklediğinize bağlı. Biz kavram fetişizmi yapamayız. Önemli olan kavramların içeriğini doğru kullanabilmektir. Bazı kavramlar vardır, içeriği nesneldir, siz onlara başka bir içerik yükleyemezsiniz.

'Ayrımsız genel af' mı, 'Tutsaklara özgürlük' mü?

Evrensel gazetesinde 26 Ağustos'ta *"'Ayrımsız Genel Af' mı, 'Tutsaklara Özgürlük' mü?"* başlıklı bir polemik yayınlandı. Yaklaşık üç aydır *Evrensel*'in haberlerinde, yorumlarında, köşe yazılarında "gerici genel afa karşı ayrımsız genel af" argümanı yeralıyor. 26 Ağustos tarihli yazı ise, hem kendi tabanına hem de devrimci harekete sindirilmeye çalışılan reformist-icazetçi-ekonomist politikaların son halkasıdır. Bilinçli bir yönelimdir burada sözkonusu olan. Fakat yapılan bir gölge boksunu andırmaktadır. Evrensel polemiğinde ne isim vermektedir, ne de yaptığı alıntıların dipnotunu. Alaycılık, tepeden bakma, indirgemecilik, kendi alıntılarını dahi tahrif etme de cabası.

Yazıda dipnot verilmeden Stalin'den şu alıntı yapılıyor: *"lafta özgürlük vaadeden Çarlık Hükümeti, gerçekte dişe dokumur hiçbir şey vermiyor. O güne kadar işçi ve köylüler hükümetten kuru vaad dışında hiçbir şey almamışlardı. Beklenen geniş siyasi af yerine, 21 Ekim'de siyasi mahkumların yalnızca önemsiz bir bölümü için af çıktı..."*

Ve ardından *Evrensel*, çocuk kandırıcısına tahrifatına başlıyor: *"Beklenen geniş siyasi affı kimler talep ediyor, kimler bekliyordu? Ayrımsız genel af talebiyle, Stalin'in dile getirdiği, 'geniş siyasi af' talebi arasındaki fark, ne ola ki acaba!"*

Böylece *Evrensel*'in sayesinde Stalin hem Çarlık'ın sözcüsü oldu, hem de icazetçi bir reformist!

Alıntının yapıldığı yere ve tamamına bakılırsa, *Evrensel*'in bilimsel namusu hakkında bir fikre ulaşılır. Stalin bunu *Bolşevik Partisi Tarihi*'nde Çarlığın 17 Ekim 1905 Manifestosu'nu anlatırken söylemektedir. (Cilt. 15, s. 96) Yani;

1- İktidarda "demokratik cumhuriyet"in önünde engel teşkil eden otokratik bir sınıf vardır.

2- "İşçilerin ve tüm köylülüğün devrimci demokratik diktatörlüğü" perspektifiyle hareket eden Bolşevikler'in "siyasi kitle grevi" şiarı meyvesini vermiştir. Tüm Rusya'da **siyasi genel grev** yaşanmaktadır. Ülkede bir **devrim durumu** vardır.

3- Bu **devrimci gelişmenin "zorlamasıyla"** Çarlık, *'yurttaşlık özgürlüklerinin sarsılmaz temellerini: gerçek kişi dokunulmazlığını, vicdan ve söz özgürlüğünü, toplantı ve örgütlenme özgürlüğünü'* vaad ediyordu. *Evrensel*'in oportünistçe, "kimler talep ediyor, kimler bekliyordu" sorularını Stalin zaten aynı yerde yanıtlıyor. Kitleler siyasal hak ve özgürlükleri talep ediyor, Çarlık geniş bir siyasi genel af beklentisi yaratıyor. *Evrensel*'in ima ettiği gibi, Çarlık otokrasisinin zindanlarında tutsak olan Bolşevikler "Genel Af" talep etmiyordu. İşte *Evrensel*'in ukalaca "fark, ne ola ki acaba" dediği traji-komedi!

Stalin, reformların devrimci iktidar mücadelesinin yan ürünlerinden birisi

olduğunu anlatıyor. Ama EMEP'li ekonomistler bunu neden anlasın ki? Siyasal-sınıfsal konumuna ve tercihlerine ters bir yaklaşım bu. Onlar için reformlar kendi içinde amaçtır ve herşeydir.

4- Peki Çarlık iktidarı neden böyle bir savaş oyununa-hilesine gereksinim duyar? İşte *Evrensel*'in alıntısından önceki cümlede Stalin bunu anlatıyordu: *"Buna rağmen, 17 Ekim Manifestosu halka karşı bir yutturmacaydı, Çarın safdilleri uyutmak, kendi kuvvetlerini toparlamak üzere vakit kazanmak ve toplayınca da devrime darbe indirmek için giriştiği bir manevra, bir tür soluklanma molasıydı."*

Fakat *Evrensel*, devrimci iktidar bilincinden soyutlanan EMEP tabanının, devrimci argümanlarla düşünmesi riskini engellemek için, Stalin'in böyle tehlikeli cümlelerini aktaramıyor! Zira *Evrensel* eleştirisini bilinçli olarak birbirine karıştırmaktadır. Yeni bir topluma gebe Türkiye toplumunun ebesi, işçi ve emekçi sınıfların "zoru" olacaktır. Sermayenin liberal açılımları değil!

"Gerici genel afa karşı ayrımsız genel af" argümanı, nesnel olarak sermayenin çekmek istediği tartışma platformudur. Gerici genel af saldırısı bu platformun sağ ucuysa, ayrımsız genel af talebi de aynı düzen platformunun sol ucudur. Hele bir de politik muhaliflerinin, tutsak düşenlerinin bu şiarı dillendirmesi tam bir icazetçiliktir. Sermaye devletinin platformuna karşı cepheden tavır alma yerine faşist iktidardan ham hayaller ummaktır.

Zindanlarda TDKP tutsaklarının, dışarıda ise EMEP'in formüle ettiği bu şiar, aynı zamanda Kürt ulusal-reformizmine verilen bir destektir. PKK'nin teslimiyet yaşadığı bir süreçte, Abdullah Öcalan'ın "devlet ayrımsız genel af ilan etsin, silahları bırakmaktan da öteye, teslim de edebiliriz" söylemine paralel olarak TDKP tutsaklarının bu şiarı, zaten PKK'ye tam bir ideolojik-politik destektir. Aynı teslimiyet ruhunun somut bir yansımasıdır.

Doğru formülasyon, siyasal hak ve özgürlükler mücadelesinin bir parçası olarak ele aldığımız "Devrimci Tutsaklara Özgürlük" şiaandır!

Ayrımsız genel af'a, çeteciler, işkenceciler de buna dahil edilmektedir. Sermaye iktidarının, zaten numunelik olarak tuttuğu 3-5 katil çeteciye, işkencecileri bırakması, yargılananları af etmesi beklenen bir şeydir de, devrimci tutsaklara bu istem nasıl vaaz edilir?

"Ayrımsız genel af" şiarı, devrimci mücadelenin sürekliliğini gözetmeyen, günlük-soyut bir politikadır, özünde icazetçiliğin formülüdür. Zindanlar, "örgütlerin aynasıdır" deriz çoğunlukla. EMEP'in genel politik hattına baktığımızda, TDKP tutsaklarının bu yönelimi hiç de şaşırtıcı değildir. "Ayrımsız genel af" şiarlı politikalar, EMEP'in ideolojik-programatik konumlanışının izdüşümünden başka birşey değildir.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>
B. Balyemez/Bursa Zindanı

Devlet kendisini akılıyor

Sistemin çarpıklığını ve kokuşmuşluğunu görmek için uzun bir araştırmaya gerek yok. Güncel olaylar karşısında sermaye devletinin tutumunu dikkatli bir şekilde tahlil etmek yeterli olacaktır.

Sistem nedir? Sermayenin gücüdür. Devlet nedir? Sermayenin çıkarlarını gözeterek, sistemin devamlılığını sağlayan koruyucu kurumudur. Bu yüzdendir ki, emperyalizmin itaatkâr uşağı sermaye devleti sistemin ihtiyaçlarının gereklerini harfî harfine yerine getiriyor. Bir avuç sömürücünün verdiği emirleri emekçi halkın haklarını gaspetmek için vakit geçirmeden yerine getiriyor. Gaspedilen haklarını geri almak için sokaklara dökülen işçi sınıfı ve emekçilerin sesini boğmak için herşeyi yapıyor. Hakkını isteyen işçi ve emekçilere, onların kurtuluşu için mücadele eden komünist ve devrimcilere vahşice saldırıyor. Onları gözaltına alıyor, işkenceden geçiriyor, cezaevlerine tikiyor. Cezaevlerine tıkmalarının gerekçesi ise, "anarşi ortamı yaratılmak istenmesi" oluyor.

Oysa asıl anarşi sistemin kendisidir. Bu sistem bilinçli olarak suçlu üretmektedir. Geçtiğimiz günlerde meclisten çıkarılan af yasası sermaye devletinin suçlu yüzünü açıkça ortaya sermiştir.

Suçlu devlettir!

İnsanların günden güne yoksullaştığı, işsizliğin çığ gibi büyüdüğü, fuhuşun alıp başını gittiği, hastane kapılarında paraları olmadığı için insanların öldüğü, aç karnını doyurmak için çöpten ekmek toplayan çocukların günden güne arttığı; diğer tarafta ise katliam sanıklarının, para babası patronların dolarların havalarda uçuştığı düğünler yaptıkları bu sistemde suçluyu bulmak zor olmasa gerek.

Alabilececek parası olmadığı için baklava çalan çocuklar mı suçlu, yoksa onları bu duruma iten sistem mi? Hastane kapılarında parasızlıktan sürünen işçi, emekçi yoksul halk mı suçlu, yoksa sağlık gibi insanların en temel ihtiyacını bile paralı hale, bir rant sektörü haline getiren bu sistem mi? Eğitimini tamamlamak için fuhuş yapan genç kızlar mı suçlu, yoksa eğitimi paralı hale getiren bu sistem mi? Birilerini kişisel meselelerden kaynaklı öldüren insanlar mı suçlu, yoksa Sivas'ta, Maraş'ta Çorum'da, Gazi'de, Kürdistan'da insanları sırf Kürt, Alevi olduğu için kitlesel katliama tabi tutan faşist sermaye devleti mi?

Sermaye devletinin gerçek evlatları olan çeteler dışarıya...

Af yasası çerçevesinde yürütülen bir başka tartışma da yasanın kapsamı. Bu yasaya göre içinde Haluk Kırıcı, Ünal Osmanağaoğlu, Oral Çelik gibi sermaye devletinin kontra tetikçileri bırakılacak. Bu yasa öyle ayak oyunlarıyla çıkarıldı ki, sabaha karşı son getirilen önergelerle, bir anda tüm katliam sanıkları, çete liderleri af kapsamına alındı. Yasanın yürürlüğe girmesiyle birlikte Haluk Kırıcı hemen serbest bırakılacak. Hem de adına Haluk Kırıcı maddesi diyebileceğimiz bir maddeyle. Bu maddeye göre, birden fazla dosyası bulunanlar, infaz indiriminden yararlanırken tek dosya üzerinden değerlendirilerek serbest bırakılacaklar. Yani 7 tane idam cezası bulunan Haluk Kırıcı sanki bir tane idam cezası varmış gibi değerlendirilip, daha önceki yattığı süre de gözönünde bulundurularak serbest bırakılacaktır.

Af yasasının bir başka hedefi daha vardır. Af yasasıyla tıka basa dolu olan cezaevlerinin büyük bir kısmı boşaltılacaktır. Böylelikle sermaye devleti, bir yetkilisinin ağzından da ifade ettiği gibi, F Tipi (Hücre) cezaevlerine geçişi planlamaktadır. F Tipi'nin amacı; devrimci tutsakları kişiliksizleştirmek, yalnızlaştırarak teslim almak, cezaevlerinde can bedeli mücadelelerle yarattıkları kazanımlarını gaspetmektir.

"Af yasası" yalnızca devletin çürümüş ve kokuşmuş karakterini gözler önüne sermektedir. Çete devleti bu yasa ile tetikçilerini, işkencecilerini, katliamcılarını ve yağmacıları dışarı çıkartmaktadır.

**TKİP taraftarı bir adli tutsak
Ankara Merkez Kapalı Cezaevi**

Dünya ölçüsünde kriz odakları ve büyüyen mücadele dinamikleri

ABD emperyalizminin küstahlığı son derece kaba bir biçimde onun geleneksel arka bahçesi sayılan Latin Amerika'da icra edilmektedir. Kitadaki mevcut kriz odaklarında karakteristikleri bakımından görece bir homojenlik söz konusudur.

Gerilla mücadelesinin erozyona uğramasının ardından işçi ve emekçi kitle mücadelesi tüm Latin Amerika kıtasında ön plana çıkmaya başladı. On yıllardır bu kitadaki ülkelere askeri diktatörlüklere dayanılarak Washington patentli kemer sıkma politikaları dayatılmakta ve uygulanmaktadır. Latin Amerika ülkelerindeki yalama olmuş iktidarlar artık bu politikaları uygulamakta zorluk çekmektedirler. İktisadi krizin kasıp kavurduğu bu ülkelerde zayıflamış, itibarsızlaşmış iktidarlar mücadele dinamiklerini bastırmakta zorlanıyorlar.

Onun için had safhaya dayanmış toplumsal hoşnutsuzluk kendisini giderek daha yalın bir biçimde ifade etmeye başlıyor.

ABD emperyalizmini ciddi bir biçimde rahatsız eden ve yerel iktidarlara da zor durumda bırakan Latin Amerika kıtasındaki mücadele dinamiklerine son günlerde bir de Kolombiya eklendi. ABD bu ülkeye karşı doğrudan askeri bir müdahalede bulunmanın yollarını arıyor. Bu ülkede 31 Ağustos günü başlatılan süresiz genel greve katılım son derece yüksektir ve eylem halen devam etmektedir.

Kriz odakları dünya genelinde hızla çoğalmaya devam etmektedir. Birkaç ay içerisinde yaşanan Balkan savaşı, Keşmir krizi, İran'daki öğrenci ayaklanması, Çin Halk Cumhuriyeti ile ABD arasındaki gerginlik, Rusya'nın yüz yüze bulunduğu çok boyutlu sorunlar vb., söz konusu kriz odaklarının başlıcaları. Bu listeyi daha düşük yoğunluklu sayısız başka örnek üzerinden uzatmak mümkündür. Sonuç olarak, dünyaya topluca bakıldığında, yaşanan gelişmeler medyanın dayattığı yapay gündemden ayıklandığında, gerilimlerin ve krizlerin genelleştiği rahatlıkla görülür.

Ortadoğu:

Ortadoğu bu bağlamda geleneksel kriz alanı konumunu korumaya devam ediyor. Bir çıban başı olmaya devam eden Filistin sorunu, dört bir yandan bastırılmaya çalışılan Kürt halkının mücadelesi, İsrail'in saldırganlığı, ABD-TC-İsrail ittifakı, Irak'a karşı ABD tarafından düzenlenen gününbirlik saldırılar, İran'da yaşanan düzen içi iktidar savaşı, Lübnan'ın Suriye ve İsrail tarafından işgal altında tutulmaya devam edilmesi, Kıbrıs sorunu, Suriye ile

İsrail arasındaki gizli görüşmeler, patlak vermek için sırasını bekleyen su meselesi, Ürdün'ün radikal Filistin örgütlerine karşı başlattığı saldırı vb., bu bölgeyi baştan başa bir kriz alanı konumunda tutmaktadır.

Afrika:

Afrika kıtası Ortadoğu gibi dar bir mekan olmamasına karşın benzer bir tablo sunuyor. Cezayir'de dinci hareket esas olarak ezilmiş olmasına rağmen sancılı dönem henüz kapanmamıştır. Bu ülkeyi yıllardır kasıp kavuran kirli savaş ve gerici boğazlaşma, muhtemelen önümüzdeki dönemde yerini iktisadi ve sosyal sorunların baskısı altında yeni ve farklı karakterde bir bunalıma bırakacaktır. Fas, Kral II. Hasan'ın ölümü ile geçmiş ve mevcut birikimlerin her an patlak verebileceği hassas bir döneme girmiş durumda. İktisadi bakımdan kıtanın en gelişmiş ülkesi Güney Afrika'da ANC'nin balayının sonuçlandığını ve işçi-emekçi mücadelesinin güçlü bir biçimde yeniden filizlenmeye başladığını, kamu sektörünü kapsayan genel grev üzerinden gördük. Bu iki uç nokta arasında yer alan kıtanın diğer kesiminde ise Sudan'daki gibi iç savaş, Demokratik Kongo Cumhuriyeti'ndeki gibi şekilsiz silahlı ayaklanmalar, Sierra Leone'deki gibi geçici uzlaşmalar, Nijerya'daki gibi uyduruk seçimler ya da Senegal'deki görkemli genel grev vb., toplu kriz tablosunun başlıca karakteristiklerini oluşturmaktadır.

Asya:

Asya'da iktisadi çöküntünün ardından uç gösteren işçi-emekçi mücadelesinin geri çekilmesiyle dikkat merkezini uzun dönem Endonezya oluşturmuştu. Rejimin henüz kendisini sağlama alamadığı Endonezya, bir başka çıban başı olan Doğu Timor sorunundan bağımsız olarak, bu önemini korumaya devam ediyor. ABD önderliğinde Japonya, Güney Kore ve Filipinler arasında bölgede oluşturulmaya çalışılan ittifak Çin Halk Cumhuriyeti'nin tepki göstermesine ve Washington ile Pekin arasında Belgrad'daki Çin elçiliğinin tahribi ve Tayvan meselesi bahane edilerek bilinen gerginliğin yaşanmasına yol açtı. Sadece bölgesel önemde değil, dünya ölçeğindeki stratejik hesap ve kaygılardan kaynaklanan bu gerginlik karşılıklı tavizler sonucu biraz dinsel biçimler altında devam etmek durumundadır. Diğer taraftan, her an yeniden alevlenme riskini taşıyan Keşmir sorunu bir başka ciddi kriz odağıdır. ABD emperyalizminin onayını almadığı için Hindistan'a sataşmayı göze alamayan Pakistan, yeniden ve daha açık bir tarzda Talibanların yardımına koşabilir. Zira Taliban iktidarı ara sıra zorlandığı gibi, militarist Pakistan rejiminin de Keşmir skandalından sonra açığa çıkmaya başlayan hoşnutsuzluğu başka kanallara, dışarıya akıtmaya ihtiyacı vardır.

Rusya'nın ve onu çevreleyen eski Sovyet Cumhuriyetleri'nin durumu ise adeta bir barut fıçısı. Dağıstan savaşı sadece yoğunluk kazanmış bir kriz odağıdır. <https://fantasy.org> Ücretsiz PDF Kitap Arşivi <https://fantasy.org> Dağıstan'da önce birkaç günlük ve ardından da birkaç

haftalık olacağı iddia edilen savaş devam etmektedir. Geçenlerde Rus ordusunun attığı zafer çılgınlığının arka planı gerillaların boşaltıkları boş köylerin imha edildiğinin anlaşılmasıyla ortaya çıktı. Ayrıca, Kremlin'de yaklaşan seçimler nedeniyle kızışan klik savaşına, tıpkı 1996'da olduğu gibi, Moskova sokaklarında bombalı suikastlar eşlik etmeye başladı.

Avrupa:

Emperyalist koalisyonun imha ettiği ve "demokrasi" adına bir etnik ayıklamanın uygulayıcısı olduğu Balkanlar'ı saklı tutarsak, kriz dinamikleri Avrupa'da da kendisini farklı biçimlerde ifade etmektedir. Bir yıl önce hükümet olan SPD-Yeşiller koalisyonu zorlanmaya başladı. Gerhard Schröder, Oskar Lafontaine'i kovduktan sonra, ilkbaharda Tony Blair'le ortaklaşa yayınladığı ultra-liberal manifestoyu uygulamakta zorlanıyor. 2000 yılı bütçe hazırlıklarında ifadesini bulan Schröder-Blair usulü ultra-liberal iktisadi politika sayesinde, gelecek yıl içinde emekçi ve emeklilerin sırtından 30 milyar mark tassarufta bulunmayı öngörmektedir. Son kamuoyu araştırmalarına göre, hükümetin itibarının kısa süre içinde ciddi bir erozyona uğradığı Almanya'da, yaz tatilini izleyen aylar, işçi-emekçi mücadelesi açısından nispi bir canlanma gösterecektir. Fransa'da da benzer bir durum söz konusu. Ek olarak köylüler ve küçük tarım üreticileri ABD emperyalizminin iktisadi ve ticari yaptırımlarına açıktan bayrak açtılar. Oluşturulan köylü birlikleri tarafından ABD ürünleri imha edilmekte, Mc Donaldslar'ın kapılarına gübre dökülmekte, yoğun bir teşhir kampanyası sürdürülmektedir. Hükümet ve özellikle de güvenlikten sorumlu olan içişleri bakanı "köylüleri çok iyi anladığını", "eylemlerini haklı bulduğunu", ancak haklarında yasal soruşturma açmak zorunda olduğunu ifade etmektedir. Ayrıca, üreticiler dağıtım tekellerini hedef almakta, tüketicilerin toplu fiyat ile parekende fiyat arasındaki astronomik farkı görebilmeleri için, ürünlerin satışta her iki fiyatı içeren biçimde etiketlenmesini istemektedirler.

ABD eski yöntemlerle hegemonyasını sürdürmekte zorlanıyor

Dünya ölçeğinde genelleşmiş kriz ortamında ABD emperyalizminin politikaları da farklılaşmaktadır. O emperyalist-kapitalist düzenin evrensel jandarması sıfatıyla dünya ölçüsünde topladığı rantı korumaya ve bunu sürekli artırmanın olanaklarını yaratmaya çalışmaktadır. Avrupa ülkelerine ve Japonya'ya karşı yapılan ticari yaptırımların, Balkanlar'da tezgahlanan savaşın, Irak'a karşı sürdürülen günü birlik saldırıların, Çin Halk Cumhuriyeti'ni Asya'da politik ve askeri abluka altına alma çabasının, Kremlin'deki parazitleri yoğun bakım altında tutmasının, Doğu Timor Adası'na yerleşmek istemesinin arkasında hep bu rant gelirini teminat altına almanın hesabı yatmaktadır. Örneğin son günlerde Polonya kaba bir biçimde tehdit edilmeye başlandı. Washington tarafından bir dönemler büyük gibi kıymet verilen Polonya'ya,

“eğer siz elinizdeki Sovyet yapısı kelepir T55 tanklarını Sudan’a satarsanız her türlü yaptırıma katlanmanız gerekir” deniliyor. Fakat, son örneklerden de anlaşıldığı gibi, ABD’nin hegemonyasını salt politik, diplomatik, ticari ve mali yöntemlere dayanarak koruması gittikçe zorlaşmaktadır. Meksika, Brezilya, Güney Kore, Endonezya, Rusya örneklerinde görüldüğü gibi, her iflas bayrağını kaldıran ülkeye on milyarlarca dolar kredi temin etmenin olanakları sınırlıdır. Onun için militarist yöntemlere başvurma giderek belirginleşmektedir.

Latin Amerika’da mücadele dinamikleri büyüyor

ABD emperyalizminin küstahlığı son derece kaba bir biçimde onun geleneksel arka bahçesi sayılan Latin Amerika’da icra edilmektedir. Kıtadaki mevcut kriz odaklarında karakteristikleri bakımından görece bir homojenlik söz konusudur. Gerilla mücadelesinin erozyona uğramasının ardından işçi ve emekçi kitle mücadelesi tüm Latin Amerika kıtasında ön plana çıkmaya başladı. On yıllardır bu kıtadaki ülkelere askeri diktatörlüklere dayanarak Washington patentli kemer sıkma politikaları dayatılmakta ve uygulanmaktadır. Latin Amerika ülkelerindeki yalama olmuş iktidarlar artık bu politikaları uygulamakta zorluk çekmektedirler. İktisadi krizin kasıp kavurduğu bu ülkelerde zayıflamış, itibarsızlaşmış iktidarlar mücadele dinamiklerini bastırmakta zorlanıyorlar. Onun için had safhaya dayanmış toplumsal hoşnutsuzluk kendisini giderek daha yalın bir biçimde ifade etmeye başlıyor.

Geçen Temmuz ayında Ekvator’da patlak veren ve ülkeyi birkaç hafta boyunca kitleyen militan genel grev ve köylü hareketi bunun en somut göstergesi olmuştur. Peru’daki geçici sessizlik yanıltıcıdır. Meksika’nın adı sık sık Chiapas’daki gerilla hareketi ve köylü mücadelesi üzerinden duyulmaktadır. Brezilya’da iktidar sefalet içinde yaşayan kitlelerin acil talepleri karşısında ne yapacağını şaşırmış durumda. Olası bir sosyal patlamanın önünü almak kaygısı ile hükümet önümüzdeki dört yıl içinde 8,5 milyon işsize iş verebilmek amacıyla 594 milyar dolarlık bir yatırıma başvuracağını açıkladı. Venezuella’da Hugo Chavez adında bir demagog petrol rantını sosyal yaraları sarmak, konut yapmak, istihdam kaynağı açmak için kullanacağını açıklayınca, yapılan seçimler sonucu parlamentoda muhalefet diye bir şey kalmadı. Toplumsal baskıya dayanılamayıp denenmek istenen bu müdahaleci politika Washington’u çileden çıkarmaktadır. Eski bir anlaşma gereği Panama’daki askeri üslerini 31 Aralık 1999 günü terk etmek zorunda kalan ABD emperyalizmi, Latin Amerika kıtasında yeniden kabaran mücadele dinamiklerini ezmek, kriz odaklarını denetim altına almak için toplu bir politika üretmeye çalışmaktadır. Bu endişeyi Cumhuriyetçi Parti sorumlusu John Mica şöyle ifade ediyor: “*Durum inanılamayacak biçimde tehlikelidir. Panama’daki Howard üssünün kapatılması ve Venezuella’da bize dil çıkararak Chavez’le ortaya çıkan soru şudur: daha büyük bir felaketi bertaraf etmek için iş işten geçtikten sonra mı harekete geçeceğiz?*”

ABD emperyalizmini ciddi bir biçimde rahatsız eden ve yerel iktidarları da zor durumda bırakan Latin Amerika kıtasındaki mücadele dinamiklerine son günlerde bir de Kolombiya eklendi. ABD bu ülkeye karşı doğrudan askeri bir müdahalede bulunmanın yollarını arıyor. Bu ülkede 31 Ağustos günü başlatılan süresiz genel greve katılım son derece yüksektir ve eylem halen devam etmektedir. 1948 yılında bu ülkede gerçekleşen kent ayaklanmasından bu yana tanık olunan en güçlü kitle hareketinin talepleri, kıtada mücadeleye atılan/atılmak isteyen emekçi sınıf ve katmanların ortak istemleri olarak algılanabilir. İşçilerin yayınladıkları 41 maddelik talep listesi ek bir yorum gerektirmeyecek kadar nettir.

- İşçiler;
- 1) Neo-liberal iktisadi politikanın değişmesini,
 - 2) Çalışma saatlerinin esnek kılınması için başlatılan iş hukuku reformunun iptalini,
 - 3) Dış borçların ödenmesinin durdurulmasını,
 - 4) Merkez bankasının statüsünün değişmesini,
 - 5) Özelleştirmelere son verilmesini,
 - 6) Kamu hizmeti sektöründe fiyatların dondurulmasını,
 - 7) Gerilla Hareketi FARC ile barış görüşmelerinin sürdürülmesini,
 - 8) Sendikal özgürlüklere saygı gösterilmesini istiyorlar.

Birçok alanda ortak özellikleri, benzerlikleri ve yakınlıkları olan Latin Amerika kıtası ülkelerinin hepsinde farklı biçim ve yoğunluklarda mücadele dinamiklerinin yeniden yeşerdiklerini belirttik. Böyle bir ortamda Kolombiya işçi sınıfının bu kadar yalın taleplerle ve militan bir biçimde kavga alanına inmesi, mücadeleye kıta genelinde perspektif kazandırma ve onu daha ileriye taşıma işlevini görmektedir. Washington’un rahatsızlığının gerisinde de bu yatıyor.

Latin Amerika:

Emek cephesinin direnişi büyüyor

Latin Amerika ülkelerinde borçlanmalar, özelleştirmeler ve kemer sıkma politikalarına karşı öfke sokağa taşıyor, barikatlar kuruluyor, yaygın protesto eylemleri, genel grevlere varan kitlesel grevler yaşanıyor.

Latin Amerikan ülkeleri silahlı gerilla hareketleriyle anılır. Oysa bu ülkelerin birçoğunda siyasal dönüşümlere hep işçi sınıfı mücadelesi damgasını vurmuştur. Peru’da askeri yönetimi çözen grevler, Arjantin’de hükümeti deviren genel grevler, Brezilya’da, Ekvador ve Kolombiya’da yaşanan sürekli grevler, Meksika ve Bolivya’da işçi eylemleri...

Geçtiğimiz haftalarla Ekvador’da bir genel grev yaşandı. Brezilya’da kamyoncuların ülkeyi felce uğratan grevine, topraksız köylülerin ülkenin değişik bölgelerinden yola çıkarak 7 Ekim’de başkente ulaşmayı hedefleyen yürüyüşü eklendi. Kolombiya’da ise genel grev sürüyor.

Gerilla hareketinin “siyasal çözüm” çerçevesinde legal partilere dönüştüğü günümüz koşullarında, bundan sonraki politik süreçleri belirleyecek olan işçi sınıfıdır. Son yıllarda işçi sınıfı eylemleri toplumun diğer emekçi kesimlerini de harekete geçiriyor, eylemliliğin içine çekiyor. Sermayenin saldırılarına karşı emek cephesinin direnişi büyüyor, yaygınlaşıyor.

Brezilya: Geçtiğimiz hafta başkent Brasil’de Cardoso hükümetine karşı büyük bir yürüyüş düzenlendi. Yüz bin kişinin katıldığı yürüyüşte Cardoso’yu istifaya çağıran sloganlar atıldı. Serbest piyasa politikalarından vazgeçilmesi ve iş talepleri

yükseltildi. Yürüyüş çağrısında İşçi Partisi Başkanı Lula de Silva; “Bu yürüyüş sadece banker ve spekülasyonculara hizmet eden Cardoso’nun politikalarına karşı politik bir uyarıdır” diyordu.

Bu yılın ilkbaharında borsalarda yaşanan çöküntü, hükümetin paranın değerini %50 düşürmesi, dayatılan yüksek vergiler ve benzin fiyatlarında yapılan %65 zam, yaşam koşulları alabildiğine ağırlaşan işçi ve emekçilerin Cardoso hükümetine yönelik tepkilerini tırmandırıyor.

Kolombiya: Sendikalar hafta sonu Pastrana hükümetinin neo-liberal ekonomik politikalarına ve tasarruf paketlerine karşı süresiz genel grev kararı aldılar. Grev çağrısında kitle örgütleri, ev kadınları ve öğrencilere seslenilerek, sendikalarda örgütlü öğretmen, sağlık ve telekomünikasyon ve petrol alanında çalışan işçi ve kamyon şoförlerinden destek talep edildi. Grev 1,5 milyon işçi ve emekçiyi kapsıyor.

Ekonomi Bakanı G. Riano, Kolombiya’nın son 30 yılın en büyük gerilemesini yaşadığını ve grevin ülkeye günlük 130 milyon dolara mal olacağını açıkladı.

Meksika: 28 Ağustos’ta yüz bin kişi Başbakan Zedillo’nun ekonomik politikalarını protesto etti. Protesto yürüyüşüne sendikalar, üniversiteler, kitle örgütleri tarafından çağrı yapıldı

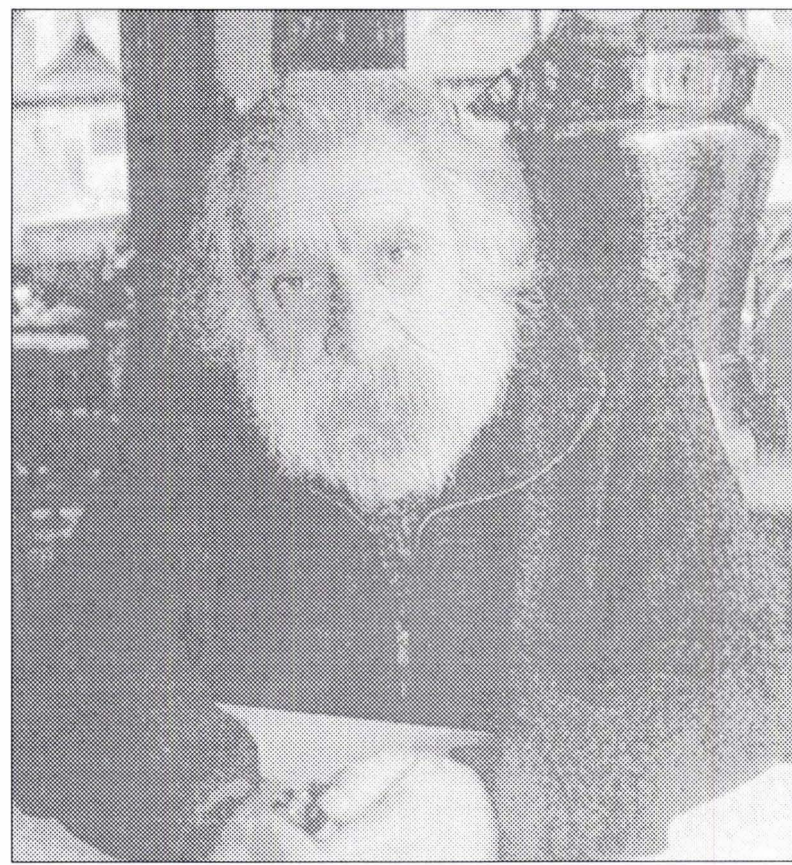
Başkent Meksiko’da gerçekleşen, özellikle kamu işletmelerinin satılmasına karşı öfkenin haykırıldığı yürüyüşte, “Meksika’nun bağımsızlığını savun ve onu satma!” yazılı pankartlar taşındı.

Polonya:

Köylüler polisle çatıştı

Polonya’nın kuzeyindeki Bartosayre’de köylüler ve gençler polisle çatıştılar. 50 polis yaralandı. Çatışına polisin protesto yürüyüşü yapan köylülere saldırması ile başladı. Tahıl üretiminde devlet desteğinin kesilmesini protesto eden köylüler sabahın erken saatlerinde Bartosayre yakınındaki bir ana yolu işgal ettiler. Akşama doğru polis su fişkirtarak, gözyaşartıcı bomba ve cop kullanarak köylülere saldırdı. Saldırıyı taşlarla karşılayan eylemci köylülere dayanışma anlayışıyla gençler de katıldılar.

Polonya’da tarımsal ekonomi ağırlıklı olarak küçük işletmelerden oluşuyor. Küçük tarım çiftliklerinin Batı Avrupa’nın büyük işletmeleriyle rekabet etmesi oldukça güç. Tahılın temel alıcısı olan Rusya’da yaşanan ekonomik kriz, Polonyalı köylülere ayrıca zor durumda bıraktı. Köylülerin geçen yıldan bu yana eylemlilik içindeler. Devlet desteğinin arttırılması, ücretlerin devlet kontrolünde belirlenmesi, tahıl ithalinin yasaklanması talepleriyle protesto eylemleri gerçekleştiriyorlar.



12 Eylül darbesi, şairin de tekrar içkiye başlaması, bohem yaşama dönüşüdür. Devrimci hareketin üzerinden geçen

silindir, şairin de üzerinden geçmiştir. Umutsuzluk, yılgınlık... Ama şairler umutsuz olmaz. Umutsuzluk, üretilir şair için. Umutsuzluk umudun anti-tezi'dir. Sentezi ise şiirdir Can Yücel'e. Umudu bulur umutsuzlukta, "deprem" umudunu.

"Onların içinden bir umudu bulmaktır şiir. Onu bulmak için yazıyorum ben de... Birden bire, bütün bu dünyada, deli olan bu dünyada tek akıllığı anlatmaktadır şiir. Ben haberciyim, deprem habercisiyim."

Deprem umudu '90'larda reformizmle buluşturur onu. Önce EMEP çevresinde yer alır, peşinden ÖDP'den milletvekili adayı olur. Ama umut depremdir. Fidel Castro'nun Türkiye'ye gelişi bu deprem umudunun tazeliğini gösterir.

*Fidel'in gelişi-gidişi
Sosyalizmin teslim olmadığını teslim etti.
Hoşgeldin Fidel,
Gidişinle de
Bizi yine nahos-çakallarla baş başa bıraktın.*

Can Yücel'in umudu, şiirlerinde kullandığı dilde de çok iyi görülebilir. Dili alaycıdır ve argo özelliği taşır. Faşist cenah Can Yücel'i karalamak için dilindeki bu özelliğe saldırmıştır. Fakat onun alaycı argosunun arkasındaki derin duygusallık ve dil yaratıcılığı faşist karalama kampanyalarının önüne bir set olmuştur. Bugün burjuva sanat sayfalarında uzun uzun Can Yücel tanıtımları bunun göstergelerinden birisidir. Can Yücel şiirindeki umudu ve biçimindeki anlamı en iyi kendisi anlatır.

*Şiirde üslup nedir?
Ben de dedim ki, bazıları
Ayciçeği diyorlar günebakana
Bazısı da günebakan diyor ayciçeğine
Ben günebakanı yeğliyorum
Belki de güne yöneldiğim için yine.*

Burada ayciçeği-günebakan terimleri üzerinden, şairin şiire yüklediği anlatım misyonu açığa çıkar. Onun amacı bir olayı, bir olguyu süslü kelimelerle tanımlamak değil, söze anlam yüklemek, geleceğe dair onu anlamlandırmak demektir. Tanımlamakla yetinmez, geleceği işaret eder.

Emekten yana ilerici bir sanatçı

Piyano Forte

...
*Şiir uyusturuculardan değildir
En uyandırıcıdır.
Bir şiir okuduğun zaman ayağa kalk,*

Can Yücel, esprili, alaycı taşlamalarıyla, argo dil kullanımıyla neşeli bir şairdir. Bir dostu onun neşesini şöyle tanımlar: "O, neşenin kederden daha çok cesaret istediğini göstermiştir."

Can Yücel'in argosu bir sınıfsal arayıştır da. Alt sınıfların günlük konuşmaları şairin dizelerindedir. Onunkisi müstehcenlik değil, alt sınıfların dilinden çıplak konuşma biçimidir.

Kibar hırsızın türküsü

*Anaman ipiyle indim gökdeleni damunuzdan
Kelebek gibi girdim kelebek camınızdan
Taksinize mülkünize dairenize...
Heceleyerek üzerinde ayak ve el uçlarının
Belledim seyyarenizi ve kelimelerinizi...
Gözlerinize baktım, mukaddes
ciltlerinize, büfelerinize*

*Vesairenize...
Şiir fenerinle de baktım, son cıgılık!
Aşk yokmuş sizde beş paralık!
Gidiyorum ben başçakallar
Sıçmışım ortalık yerinize
Kıçımın fosforuyla aydınlatın siz artık,*

Can Yücel'in çıplak anlatımını devrimci ve klasik eserlerden yaptığı sayısız çeviride de görebiliriz. Yaptığı çevirileri "Ali Veli dilinde çeviriyorum" diye tanımlar. Amacı çevirdiği eserleri anlaşılır kılmaktır. Türkiye'nin sayılı, güvenilir ve yetenekli çevirmenlerindenidir.

Küfür, Can Yücel'in ağzından burjuvaziye, dejenere kapitalist kültüre bir küfürdür. Argonun arka plandaki duygusallıktır. Çıplaklık samimiyettir, sevecenliktir, iki dost arasındaki sıcak sohbetin çekincesiz özgürlüğüdür.

Can Yücel, samimi bir duygusallıkla kendisini ezilenlere, işçi sınıfına, emekçilere ve devrimcilere daima yakın hisseden, kendisini onlardan gören ilerici bir sanatçıdır. O yaşamı boyunca kendisini işçi sınıfı ve emekçilerin yanında bildi ve "karşı tarafa" hiç geçmedi. Bu haliyle, yenilgileriyle, yılgınlıklarıyla, devrimci duygusallıklarıyla onun mirası Türkiye işçi sınıfı ve emekçilerindir.

E. Özgür

Mare Nostrum

*En uzun koşuysa elbet Türkiye'de de devrim
O, onun en güzel yüz metresini koştu
En sekmez lüverin namlusundan fırlayarak...
En hızlıydı hepimizin,
En önce göğüsledi ipi...
Acıyorsam sana anam avradım olsun,
Ama aşkılsun sana çocuk, AŞK olsun!*

'74'lerden itibaren devrimci hareketin yeni çıkışı C. Yücel için de yeni bir çıkışıdır. Şiirleri coşkuludur. Çok içki ve sigara içen Can Yücel '70'lerin sonunda devrimci coşkunun doruk noktasında içkiyi bırakmış, kendine "çeki-düzen" vermiştir. İşçi sınıfının görkemli kitlesel eylemlerinde sınıfla birlikte kalbi atmaktadır.

*Hava döndü işçiden
İşçiden esiyor yel
Dumanı dağıtacak
Yıldız poyraz başladı*

Fabrikadan depreme bakış...

Salı sabahı fabrikanın yemekhanesinde bir arkadaşın üzgün olduğunu görünce yanına yaklaştım, sohbet etmek istedim. İzmit'te deprem olduğunu söyledi. sabahın ilk saatlerinde hasarla ilgili fazla bilgi yoktu. Orada akrabaları olduğu için telaşlanıyordu. Fabrikada artık deprem konuşulmaya başlandı. Herkes dikkatini deprem bölgelerinden gelen haberlere vermişti.

Arkadaşımdan depremi duyunca birden sarsıldım. Emekçiler yıkım paketlerinin altında ezilirken aniden gelen şiddetli depremle yükleri kat kat artmıştı. Arkadaşıma çarpık kentleşmeden bizzat devletin sorumlu olduğunu, özellikle göç edenlerin ya gecekonduarda ya da sağlıksız evlerde yaşamaya mahkum edildiğini anlattım. Düşüncelerime hem fikirdi arkadaş, “doğru bu devlete güvenilmez” dedi. Bunun üzerine ben, bu sorunların yıllardır yaşandığını, ama bunu ancak felaket başımıza geldiğinde, duyarsız kaldığımız ya da önemsemediğimiz sorunlar gün gelip bizi de vurduğunda anladığımızı söyleyerek konuşmayı derinleştirdim.

İşbaşı yaptık... Herkes tedirgin, yüzler asık... İlerleyen saatlerde radyoda verilen haberlerde ölü sayısı gittikçe artıyor... Makina sesleri bir artıyor, bir azalıyor... Daha sonra elektrikler kesildi; dışarı çıkıyoruz, geç geleceği duyulunca eve gönderiliyoruz.

Ölü sayısı on bini aştı, onbinlerce de yaralı... Aşağılık medya kalemşörleri, sorumlu olarak müteahhitleri göstererek, bilinçleri bulandırmaya, kitlelerin öfkesinin devlete yönelmesini engellemeye çalışıyorlar. Ama mikrofon uzatılan deprem mağdurlarının devlete yönelen öfkesi hemen belli oluyor. Bunca polis ve askerle donanmış sermaye devleti depremden zarar görenlerin yardımına koşmuyor. Birbirlerinin yardımına koşan yine halkın kendisi oluyor.

Sermaye iktidarı, çekilen acıları, yıkık binalar arasında kaybedilen canları, evsiz kalan binlerce işçi ve emekçiyi düşünmek bir yana, meclisten sosyal yıkım paketini fırsat bu fırsattır diyerek bir çırpıda geçirdi. Ölü canlar üzerinden yıkım yasalarını kolayca çıkardı.

Bugüne kadar yaşadıklarımızdan dersler çıkartmamız gerekiyor. Depremde yıkılan evlerin sorumluları sadece müteahhitler ya da bunlara ruhsat veren belediyeler değildir. Bu yıkımın asıl sorumlusu kapitalist düzendir.

Bu sistemde yaşayan yoksul halk yaşam güvencesine sahip değildir. Bu devletten yardım beklemek bir yana, bu devleti yıkmak gerekir. Canımızı ve geleceğimizi güvence altına almak ancak sosyalizmle mümkün olabilir.

**Kahrolsun sermaye iktidarı!
Yaşasın sosyalist işçi-emekçi iktidarı!
Bir Kızıl Bayrak okuru/İzmir**

Çürüyen düzen emekçiler için yeni depremler yaratmaya devam edecek!

Son deprem felaketiyle karşıladık 18 Ağustos Salı sabahını. Yine binlerce insanımız yok yere kaybetmişti hayatını. Neredeyse tüm evler, işyerleri, yollar deprem komisyonuna dahil edilen milletvekiline ait özel hastane... herşey yerle bir olmuştu. Saatler ve günler ilerledikçe yaralı ve ölü sayısı artıyor, enkazın altında sağ olarak kurtulabilenler, kapitalizmin kendileri için ileride hangi belaları reva gördüğünden habersiz, yaşama, daha doğrusu işsizliğe, evsizliğe, mezarda emekliliğe, uluslararası tahkim ile emperyalizmin yasallaşan saldırılarına yeniden merhaba diyorlardı. Çünkü Türkiye’de bir emekçi için yaşam yalnız bunlardan ibarettir.

Devlet büyükleri “Allah’ın takdiri, biz elimizden geleni yapıyoruz.” vb. laflarla bu felaketin üzerini örtmeye çalışsalar da, olayın boyutları çoktan doğal afet sınırlarını aşmıştı. Deprem öncesi yeterli ve gerekli önlemler, deprem ve hertürlü doğal afete dayanıklı, içinde insanca bir yaşam sürdürülebilecek sağlıklı konut yapımı, inşaat şirketleri üzerinde tam ve etkili denetim vs. alınmadığı gibi deprem sonrası yapılmaya çalışılan kurtarma çalışmaları, teknik donanım eksikliği ve bilgisizlik felaketin boyutlarını daha da büyütüyordu.

Sermayenin devleti, kendi eksikleri ve yetersizlikleri bir yana, hangi mantığın ürünü olduğu bizce gayet açık olan bir tarzda, dışarıdan yardıma gelen kurtarma ekiplerinden utanmadan vize parası istiyor. soğutucuyu Yunan malı diye geri gönderiyor, artık yardıma ihtiyaç yok diyerek evleri başına yıkılan, ailesini ve sevdiklerini kaybetmiş insanlarımızı pervasızca yokluğa ve çaresizliğe itiyordu. Gönderilen çok sayıdaki eşya ve yardım malzemesi, bürokratik işleyiş ve sorumsuzluk yüzünden ihtiyacı olanlara ulaştırılmadan yağmur altında

bekletiliyordu. Bu arada gazete ve televizyonlardaki çatlak sesler de uyarılarını almışlardı. Çünkü bu sesler “milli birlik ve beraberliğimize” zarar verdikleri yetmiyormuş gibi bir de utanmadan kalkıp ‘ordu mensuplarını karalamaya’(!) çalışıyorlardı. Yine her zamanki taktikler izlenerek insanlarımız kandırılmaya, oluşan muhalefet susturulmaya çalışılıyordu. “Karalanan” ve işçi-emekçilerin gözünde birkez daha teşhir olan sermayenin devleti “imajını” kurtarmak için yine bir zamanlar “önünü açtığı” birilerini harcamaktan çekinmiyordu. Kızılay genel müdürü, birkaç müteahhit ve sorumlu hakkında soruşturma açılmaya, böylelikle “olayın takipçisiyiz” lafının altı doldurulmaya çalışılıyordu. Kızılay genel müdürü muhterem zat, yapılan bağışlarla kendine ve yedi sülelasına lüks villalar satın almış ve felaket bölgesine 2. Dünya Savaşı’ndan kalma su geçiren çadırları gönderirken yüzü bile kızarmamıştı. On binlerce insanın yaşamı kârdan başka birşey düşünmeyen kapitalist zihniyetin faaliyet alanlarından biri olan müteahhitlerin eline teslim edilmişti. Kârına kâr katmak için, sınıfsal bir refleks olarak üretim giderlerini düşürmek amacıyla fabrikadan işçi çıkartan, sigorta pirimlerini yatırmayan, işi daha az sayıdaki işçinin üzerine yıkan, işçileri günde 10-15 saat çalıştıran sermaye sınıfı, inşaat sektöründe de yaptığı konutlarda yaşayacak insanları zerre kadar düşünmeden malzemedi çalmayı tercih etmişti.

İşte bu zihniyet, çürük düzenin ürünü olduğunu kanıtlama çabası içinde her gün işçi-emekçiler için depremler yaratmaya devam ediyor.

Edirne’den bir Kızıl Bayrak okuru

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Felaketin sorumlusu kapitalist sistemdir

Marmara Bölgesi’ni sallayan deprem, kum ve çakıl taşlarından yapılan kentleri yerle bir etti. Bu felaket her zamanki gibi işçi ve emekçileri vurdu. Ardında on binlerce ölü ve yaralı, yüz binlerce evsiz bıraktı. Sağlıksız konutlarda barınan işçi ve emekçileri vuran bu felaket gerçekte kapitalist sistemin felaketidir.

Devletin temsilcileri halka yardım etmek yerine insanları çileden çıkaran demeçler vermekle meşguldü. Ecevit ve Demirel “takdir-i ilahi” deyip geçiyor, sağlık bakanının demeçlerine sahip çıkıyorlardı. Sağlık bakanı deprem için doğal afet, bu felaketi iman gücümüzle aşacağız, diyordu. Medyanın da yardımıyla yıkılan binaların faturası müteahhitlere yıkılıyordu. Peki onlara bu imkanı tanıyan, binalara imar ruhsatı verenler kimlerdir? Müteahhitlere birkaç milyonluk ceza verilecek, işler yine eskisi gibi devam edecektir.

İzmir’de sendikalar ve demokratik kitle örgütleri yardım topluyorlar. Devletin toplanan bir takım yardımlardan rahatsız olduğu anlaşılıyor. Valiliklere yardımı engelleyici genelgeler gönderilmeye başlandı. Aliğa’da yardım toplayan 10-15 yaş arası çocuklar gözaltına alındılar. Ayrıca sağlık sendikasında aktif faaliyet yürüten sağlık müdürleri görevlerini yeterince yapmadıkları bahanesiyle görevlerinden alındı.

Fabrikalarda bordrolardan kesilen beş milyon ve üzerindeki rakamlar ise patronların kendi hanelerine yazılacak. Zira son günlerde hükümetin verdiği demeçlerde, depreme yardım eden işverenlerin bir yıllık vergi borçlarının silinmesinden söz ediliyor.

Bu yıkımın baş sorumlusu sermaye düzenidir. İşçi ve emekçiler yıkık binaların altında can çekişirlerken, devlet yangından mal kaçırıcısına meclisten sosyal güvenlik yasasını geçirdi. Emekçiler can derdiyle uğraşırken, milletvekilleri yıkım yasasını gönül rahatlığıyla onayladılar.

Halkın moralini bozucu yayınlar yapılması yasaklandı, televizyonlarda gerçeklere perde çekilerek depremden sağ çıkanların hiçbir sorunları olmadığı haberleri verilmeye başlandı. Depremde yıkılan binalar için de günah keçisi bulunmuştu; müteahhitlerden hesap sormak için acilen davalar açılmaya başlandı. Amaç öfkenin hedefini şaşırtmaktır.

Sonuçta deprem, devlet ve kurumlarının emekçiler nezdinde teşhir olmasına yolaçtı. İnsanlar, devletin, depremden zarar görenlerin yaralarını sarması bir yana, dört bir yandan gelen yardımları talan edileceğini düşünüyorlar. Devletin bu yardımları sermayeye aktaracağı az-çok biliniyor ve güven duyulmuyor. Devletin talan etmesini engelleyebilmek için, toplanan yardımların işçi ve emekçilerin denetimine verilmesi gerekiyor.

Bir Kızıl Bayrak okuru/İzmir

1 Eylül Dünya Barış Günü...

**Kapitalizm
savaş demektir**

**Barış
sosyallizmle
gelecek!**

Kızıl Bayrak